

																																
ROMANIA CERTIFICAT DE CĂSĂTORIE LICENȚĂ DE căSĂTORESCĂ CERTIFICATE DE MARIAGE / MARRIAGE CERTIFICATE																																
Serie CB Nr. 945311 <small>SERIA CB NR. 945311</small>																																
DATE PRIVIND SOTII <small>Dates concernant les époux / Datos concernantes los esposos / Daten betreffend die Ehepartner</small>																																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;">CODUL JURIDIC PERSONAL</td> <td style="width: 33%;">SOTUL</td> <td style="width: 33%;">SOTIA</td> </tr> <tr> <td>Code de la personne</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Personal code number</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Numele de familie</td> <td>KÖVESI</td> <td>LASCU</td> </tr> <tr> <td>Prenumele</td> <td></td> <td>LAURA</td> </tr> <tr> <td>Date nașterii</td> <td>Anul: 1970 Luna: Martie Anul: 1970 Luna: Martie</td> <td>Anul: 1970 Luna: Martie Anul: 1970 Luna: Martie</td> </tr> <tr> <td>Locul nașterii</td> <td>Localitatea - Comuna/Place / Judetul / Provincia</td> <td>Localitatea - Comuna/Place / Provincia</td> </tr> <tr> <td>Loc de naștere</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Loc de căsătorie</td> <td></td> <td>KÖVESI</td> </tr> <tr> <td>Loc de căsătorie</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>			CODUL JURIDIC PERSONAL	SOTUL	SOTIA	Code de la personne			Personal code number			Numele de familie	KÖVESI	LASCU	Prenumele		LAURA	Date nașterii	Anul: 1970 Luna: Martie Anul: 1970 Luna: Martie	Anul: 1970 Luna: Martie Anul: 1970 Luna: Martie	Locul nașterii	Localitatea - Comuna/Place / Judetul / Provincia	Localitatea - Comuna/Place / Provincia	Loc de naștere			Loc de căsătorie		KÖVESI	Loc de căsătorie		
CODUL JURIDIC PERSONAL	SOTUL	SOTIA																														
Code de la personne																																
Personal code number																																
Numele de familie	KÖVESI	LASCU																														
Prenumele		LAURA																														
Date nașterii	Anul: 1970 Luna: Martie Anul: 1970 Luna: Martie	Anul: 1970 Luna: Martie Anul: 1970 Luna: Martie																														
Locul nașterii	Localitatea - Comuna/Place / Judetul / Provincia	Localitatea - Comuna/Place / Provincia																														
Loc de naștere																																
Loc de căsătorie		KÖVESI																														
Loc de căsătorie																																
DATE PRIVIND PĂRINȚII / Dates concernant les parents / Datos concernando los padres																																
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;">Numele de familie</td> <td style="width: 33%;">Părinții</td> <td style="width: 33%;">LASEO</td> </tr> <tr> <td>Prenumele</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Numele de familie</td> <td>LAURENTIU</td> <td>LASCU</td> </tr> <tr> <td>Prenumele</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>			Numele de familie	Părinții	LASEO	Prenumele			Numele de familie	LAURENTIU	LASCU	Prenumele																				
Numele de familie	Părinții	LASEO																														
Prenumele																																
Numele de familie	LAURENTIU	LASCU																														
Prenumele																																
Data și locul încheierii căsătoriei / Date et lieu de la célébration du mariage / Dato y lugar de la celebración del matrimonio Act de căsătorie nr. 1064 din 26 OCTOMBRIE 2002 Acte de căsătorie nr. 1064 din 26 OCTOMBRIE 2002 Intreprindere: Sibiu Intreprindere: Sibiu Mențiuni: Rămasă în casă Mențiuni: Rămasă în casă																																
																																
Fărat de: PRIMĂRIA MUNICIPIULUI SIBIU Data: 2002/10/26 <small>Fărat de: Primăria Municipiului Sibiu Data: 2002/10/26</small>																																
Semnat de: Sanda Mureșan <small>Semnat de: Sanda Mureșan</small>																																

NR. 2

ANEXA NR. 2

UNIUNEA JURIȘTILOR DIN ROMÂNIA

DREPTUL

WWW.EUROPAFM.RO

ABONAMENTE

2003

(detalii pe verso)

ANUL XIII; Seria a III-a; Nr. 11/2002

WWW.EUROPAFM.RO

WWW.EUROPAFM.RO

Revistă fondată în anul 1871 de „Societatea Juridica”

CUPRINS

ACTE NORMATIVE NOI

I. CONSTANTIN CUNESCU, ANCA ALINA BALACIU, CRENGUȚA LEAUA; II. SERBAN BELIGRĂDEANU: Prezentare de ansamblu și observații critice asupra Legii nr. 469/2002 privind unele măsuri pentru întărirea disciplinei contractuale	3
CONSTANTIN ELISEI: Considerații în legătură cu viitoarea reglementare a juris- dicției muncii și a asigurărilor sociale	37

STUDII - DISCUȚII - COMENTARII

MARIETA AVRAM, CARMEN BÂRSAN: Unele considerații cu referire la sanc- țiunile care au ca efect pierderea drepturilor părințești	48
MIHAI CONSTANTINESCU, IOAN VIDA: Metode de interpretare în contenciosul constitutional	61
CRISTIN NICOLAE POPA: Inadmisibilitatea pretinderii de către reclamant a chetuielilor de judecată aferente repunerii pe rol a cererii sau acțiunii sale, după aplicarea art. 155 ¹ din Codul de procedură civilă, deși, în final, o atare cerere sau acțiune a fost admisă	78
CĂTĂLIN RADU: Cu privire la neconstituționalitatea și nelegalitatea unei dispo- ziții inscrise în Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale aprobate prin Ordinul ministrului muncii și securității sociale nr. 340/2001	81
IOAN GEORGIU: Libertatea de circulație și consecințele integrării României în Uniunea Europeană	85
BEATRICE ONICA JARKA: Considerații asupra art. 16 din Statutul Curții Penale Internationale	104
I. IONEL MUNTEANU; II. VASILE PÂTUȚEA: Revenirea asupra unei discuții despre continutul infracțiunilor de serviciu prevăzute de art. 248 și 249 din Codul penal	113
I. COSTEL NICULEANU; II. CORNELIU TURIANU: Posibilitatea refinerii circumstanței agravante generale reglementată de art. 75 lit. b, în cazul infracțiunii de omor calificat prevăzută de art. 175 lit. c din Codul penal	132
IOAN LASCU: Particularitățile de investigare și cercetare a infracțiunilor de corupție în lumina noilor modificări legislative	137
GHEORGHIȚA MATEUȚ: Consecințele abrogării articolului 200 din Codul penal privind incriminarea relațiilor sexuale între persoane de același sex asupra noii reglementări a infracțiunii de viol	148

IOAN MIREA: <i>Comentariu privind infracțiunea de înșelăciune prin emiterea de cecuri fără acoperire</i>	161
IOAN VASILE BRISC: <i>Infracțiuni privind viața sexuală. Modificările și completările aduse acestor infracțiuni prin Legea nr. 197/2000 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 89/2001</i>	173
ELIODOR TANISLAV: <i>Exercitarea fără drept a unei profesii. Autorizație de încredere</i>	180
CRISTI V. DĂNILEȚ: <i>Probleme teoretice și practice ridicate de art. 19 din Legea nr. 31/2000</i>	182
OCTAVIAN RĂDULESCU, PAULA ROSENBERG, AMALIA TUDOR: <i>Despre unele aspecte privind imunitatea parlamentară</i>	192
LAURA-CODRUȚA LASCU: <i>Dispoziții procedurale prevăzute în Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri. Livrările supravegheate</i>	195
VIOREL-TEODOR GHEORGHE: <i>Accesul liber la justiție al persoanei vătămate într-un interes legitim printr-o măsură sau act de urmărire penală ale procurorului</i>	200
ALEXANDRU ȚUCULEANU: <i>Sanctionarea nerespectării dispozițiilor legale privind măsurile preventive. Nulitatea procesuală</i>	211
ALEXANDRU ȚUCULEANU: <i>Încetarea de drept a măsurilor preventive</i>	215
I. GIGEL POTRIVITU; II. CORNELIU TURIANU: <i>Discuții în legătură cu competența instanței de judecată de a soluționa plângerea impotriva ordonanței de arestare preventivă, atunci când, ulterior emiterii ordonanței, organul de urmărire penală schimbă încadrarea juridică a faptei</i>	220
ION DUMITRU: <i>Categoriele de lucrări, efectuate de instituțiile medico-legale, a căror contravaloare este avansată de stat și suportată de organele judiciare</i>	226
COSTEL NICULEANU: <i>Din nou despre amânarea sau întreruperea executării pedepsei pe motiv de boală a condamnatului</i>	230

SINTEZE DE PRACTICĂ JUDICIARĂ

PAVEL PERJU: <i>Probleme de drept civil și procesual-civil din practica secției civile a Curții Supreme de Justiție</i>	235
CORNEL IACOB: <i>Aspecte din practica în materia penală și procesual-penală a Curții de Apel Bacău. Note și comentarii</i>	254

PRACTICĂ JUDICIARĂ REZUMATĂ ȘI COMENTATĂ

Recurs. Admitere. Limitele casării (Tribunalul Suceava, decizia penală nr. 27 din 18 ianuarie 2002, cu notă de Vasile Timofte)	265
<i>Indexul alfabetic</i> al actelor normative publicate în luna august 2002	267
<i>Indexul alfabetic</i> al deciziilor Curții Constituționale publicate în luna august 2002 ...	279
<i>Indexul alfabetic</i> al convențiilor internaționale la care România este parte, publicate în luna august 2002	280
<i>Lista selectivă</i> a actelor normative publicate în luna august 2002	282

DISPOZIȚII PROCEDURALE PREVĂZUTE ÎN LEGEA NR. 143/2000 PRIVIND COMBATAREA TRAFICULUI ȘI CONSUMULUI ILCIT DE DROGURI. LIVRĂRILE SUPRAVEGHEATE

LAURA-CODRUTA LASCU

Procuror șef – Biroul de combaterea corupției
și criminalității organizate
Parchetul de pe lângă Tribunalul Sibiu

Combaterea traficului și consumului ilicit de droguri este reglementată prin Legea nr. 143/2000, care a fost publicată în „Monitorul oficial al României”, partea I, nr. 362 din 3 august 2000 și prin Hotărârea Guvernului nr. 1359 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, acte normative care reglementează pentru prima dată în țara noastră, în mod amănunțit, aspecte referitoare la combaterea și sancționarea consumului și traficului ilicit de droguri, prin introducerea unor dispoziții procedurale în acest sens.

În capitolul II al Legii nr. 143/2000, prin articolele 20–25 s-au introdus instituții noi, și anume, „livrarea supravegheată”, „investigatorul acoperit” și s-a largit competențele procurorului în activitatea de urmărire penală, prevăzându-se atribuții noi în ceea ce privește descoperirea și cercetarea infracțiunilor din domeniul consumului și traficului de droguri. Astfel, legea specială instituie o serie de autorizări, care pot fi folosite în cercetarea faptelor privind combaterea traficului și consumului ilegal de droguri, și anume: autorizarea efectuării de livrări supravegheate (art. 20), autorizarea folosirii investigatorului acoperit (art. 21), autorizarea procurării de droguri și substanțe chimice esențiale și precursori de către investigatorul acoperit (art. 22), autorizarea accesului la sistemele de telecomunicații sau informatică (art. 23), autorizarea efectuării unor percheziții (art. 24) și autorizarea efectuării unor investigații medicale (art. 25).

În acest articol ne vom ocupa de tratarea instituției „livrării supravegheate” și a procedurii de autorizare.

I. AUTORIZAREA EFECTUĂRII DE LIVRĂRI SUPRAVEGHEATE

Legea nr. 143/2000 reglementează în articolul 20 instituția „Livrării supravegheate”, o instituție nouă a legislației penale specială din țara noastră. În acest text de lege se prevede că „*Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție poate autoriza, la solicitarea instituțiilor sau organelor legal abilitate, efectuarea de livrări supravegheate, cu sau fără substituirea totală a drogurilor sau precursorilor*”.

A. Noțiune. Reglementare legală

Noțiunea de „livrare supravegheată” este definită chiar în lege, la articolul 1 litera j, care statuează că „livrarea supravegheată constituie metoda folosită de instituțiile sau organele legal abilitate, cu autorizarea și sub controlul procurorului, care constă în permiterea trecerii sau circulației pe teritoriul țării de droguri ori precursori, suspecți de a fi expediți ilegal, sau de substanțe care au înlocuit drogurile ori precursorii, în scopul descoperirii activităților infracționale și al identificării persoanelor implicate în aceste activități”.

În același articol la, literele b și c sunt definite și noțiunile de *droguri* și *precursori*, substanțe care fac obiectul livrărilor supravegheate, și care sunt: plantele și substanțele stupefiante ori psihotrope sau amestecurile care conțin asemenea plante și substanțe inscrise în tabelele nr. I-III (droguri) și substanțele utilizate frecvent în fabricarea drogurilor, inscrise în tabelul nr. IV (precursori).

B. Particularitățile aplicării procedurii de efectuare a livrărilor supravegheate de droguri pe teritoriul României

Livrările supravegheate sunt efectuate pentru a se descoperi întreaga rețea de traficanți de droguri, începând de la cultivator, producător, și până la distibitor, cumpărător și consumator.

Acste livrări supravegheate se efectuează în condițiile Legii nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, Regulamentul de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 143/2000 și Legii nr. 118/1992 prin care România a aderat la Convenția asupra substanțelor psihotrope din 1971 și la Convenția contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope din 1988 (publicată în „Monitorul oficial al României”, partea I, nr. 341 din 30 decembrie 1992).

Metoda conspirativă de muncă a livrărilor supravegheate presupune colaborarea mai multor state în depistarea și prinderea rețelelor de traficanți de droguri, care își desfășoară activitatea infracțională sau o parte din această activitate pe teritoriul acestor state.

Dacă principiile fundamentale ale sistemelor lor juridice interne o permit, părțile (statele), iau măsurile necesare, ținând cont de posibilitățile lor, pentru a permite recurgerea adecvată la livrări supravegheate pe scară internațională, pe bază de acorduri sau angajamente pe care ele le-au încheiat, în scop identificării și prinderii persoanelor implicate în infracțiunile de trafic de droguri. De aceea, o primă condiție este aceea ca, fiecare stat în parte, dintre cele care participă la livrări supravegheate să obțină aprobările necesare de la organele lor interne, abilitate în acest sens, pentru a putea participa la livrări supravegheate.

Decizia de a recurge la livrări supravegheate este luată în fiecare caz în parte și poate, dacă este cazul, să țină cont de aranjamentele și înțelegerile financiare în ceea ce privește exercitarea competenței lor de către părțile interesate.

rtico-
folo-
rolul
țării
care
frac-

ori și
sunt:
onțin
itele
ri).

ețea
stri-
000
l de
mâ-
ven-
ibili-
92).
abo-
lro-
tate

nit,
a
, pe
nti-
De
par-
lor
e.
z în
ian-

Livrările supravegheate pot fi de două feluri: cu substituirea drogurilor, care la rândul ei poate fi substituire totală sau parțială și fără substituirea drogurilor, în funcție de particularitățile fiecărui caz în parte.

Expedierile ilicite pentru care s-a convenit ca livrarea să fie supravegheată pot, cu consimțământul părților interesate, să fie interceptate și autorizate în continuare, în trimiterea lor, fie așa cum sunt (în acest caz este vorba de livrare supravegheată fără substituirea drogurilor), fie după ce drogurile au fost înlocuite total sau parțial cu alte produse (livrare supravegheată cu substituirea drogurilor).

Convenția contra traficului ilicit de stupefianți și substanțe psihotrope din 1998, prevede o serie de măsuri pe care le pot lua statele semnatare pentru a controla pe teritoriul lor, fabricarea și distribuirea drogurilor. În acest scop, părțile pot:

I. Să exercite supravegherea tuturor persoanelor și întreprinderilor care se ocupă cu fabricarea și distribuirea substanțelor menționate.

II. Să supună unui regim de licență localurile și stabilimentele în care poate avea loc fabricarea sau distribuirea drogurilor.

III. Să solicite ca titularii unei licențe să obțină autorizații pentru a se ocupa de operațiile sus-menționate.

IV. Să împiedice acumularea de către fabricanți și distribuitorii a unor cantități din substanțele menționate care să le depășească pe cele care solicită o funcționare normală a întreprinderilor și situației pieței.

În desfășurarea acestei activități se stabilește și se menține un sistem de supraveghere a comerțului internațional cu droguri în scopul de a ușura detectarea operațiunilor suspecte. Aceste sisteme de supraveghere trebuie să fie puse în funcțiune în strânsă cooperare cu fabricanții, importatorii, vânzătorii en gros și în detaliu care semnalizează autorităților competente comenziile și operațiile suspecte.

In momentul în care, prin exercitarea acestor măsuri, se culeg informații ori date care duc la suspiciuni că o substanță este importată, exportată sau în tranzit în scopul fabricării ilicite de stupefianți sau substanțe psihotrope, fiecare stat semnatar informează, cât mai rapid posibil, autoritățile și serviciile competente ale părților interesate, mai ales furnizându-le informații privind numele și adresa exportatorului și importatorului și, atunci când este cunoscut, cel al destinatarului, desemnarea substanței, cantitatea de substanță exportată, punctul de intrare în țara interesată și data expedierii, modalității de plată utilizate și toate celelalte elemente esențiale pe care se bazează convingerea sa.

Atunci când una dintre părți furnizează informații celeilalte, potrivit dispozitiilor Convenției, ea poate solicita părții care le primește să păstreze caracterul confidențial al oricărui secret economic, industrial, comercial sau profesional sau procedeu comercial pe care pot să-l conțină.

În organizarea livrărilor supravegheate, este necesar ca după ce se transmit toate aceste informații statelor pe teritoriul cărora se vor tranzita drogurile, să se

obțină aprobările din partea organelor abilitate, iar aceste aprobări, împreună cu actele procedurale se trimit autorităților străine competente.

Articolul 41 din Regulament prevede ca „*instituțiile sau organele legal abilitate*” care participă la efectuarea livrărilor supravegheate autorizate de către Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, aparțin structurilor Ministerului de Interne. Astfel, în concret, cei care vor asigura buna desfacere a livrării supravegheate vor fi numai cei angajați în structurile Ministerului de Interne.

Organele vamale pot propune organelor competente inițierea unei livrări supravegheate, dacă în timpul desfășurării controlului vamal descoperă produse ce intră sub incidența Legii 143/2000, însă desfășurarea acestei livrări supravegheate se va realiza cu personalul specializat din structurile Ministerului de Interne (art. 42 din Regulament).

Pentru obținerea din partea Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție a autorizării de efectuare a unei livrări supravegheate trebuie înaintate de către Formațiunea centrală de reprimare a traficului și consumului ilicit de droguri aparținând Inspectoratului General al Poliției din cadrul Ministerului de Interne următoarele date:

- solicitarea de efectuare a unei livrări supravegheate venită din partea unor autorități străine competente, a Direcției Generale a Vămilor sau propunerii ale organelor de poliție care doresc să inițieze o livrare supraveghetă de droguri;
- date referitoare la tipul și cantitatea de drog care face obiectul livrării supravegheate;
- data la care transportul urmează să intre în România și eventual punctul de trecere a frontierei folosit;
- mijlocul de transport și ruta de deplasare propusă;
- date despre suspecții implicați în transportul de droguri ce face obiectul livrării supravegheate (identitatea, domiciliul sau reședința, naționalitatea);
- numele ofițerilor de poliție care coordonează activitatea, precum și ale eventualilor funcționari străini care participă la acțiune pe teritoriul României;
- date referitoare la poliștii sub acoperire sau străini sau la informatorii care eventual sunt infiltrati în caz, în situația în care legea permite.

Împreună cu adresa prin care se solicită autorizarea se înaintează și Planul de Activități ce vor fi efectuate în realizarea acțiunii. Acesta va trebui să cuprindă date referitoare la cooperarea cu Direcția Generală a Vămilor, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Direcția de Supraveghere Operativă și Investigații, colectivul de ofițeri de poliție care va coordona toate activitățile ce se vor desfășura în realizarea livrării supravegheate, modul și ipotezele de acțiune, și măsurile menite să ducă la finalizarea pozitivă a acțiunii.

Pe baza documentelor înaintate, procurorul desemnat să analizeze cererea de autorizare, o avizează dacă nu există motive sau temeiuri legale pentru a o refuza, sau poate solicita date suplimentare și apoi o înaintează spre aprobare

fm Europa

conducătorului Secției de Combatere a Corupției și Criminalității Organizate din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție.

Colectivul constituit din specialiști ai Inspectoratului General al Poliției, Direcția Generală a Vămilor și Inspectoratul General al Poliției de Frontieră își va desfășura activitatea sub controlul și supravegherea procurorului anume desemnat de șeful Secției de Combatere a Corupției și Criminalității Organizate din cadrul Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție (art. 1 lit. j din Regulament).

Membrii colectivului vor asigura schimbul de informații și de date, stabilind modalități concrete de cooperare între aceste instituții în raport de atribuțiile pe care le au conform legii.

Toate datele și informațiile deținute de membrii colectivului vor fi aduse la cunoștință procurorului în vedere unei bune coordonări a operațiunii.

Pentru realizarea scopului se vor efectua activități de filaj, iar „marfa” se va urmări pe întreg cuprinsul țării, până la ieșirea din țară, de unde va fi preluată de organele abilitate străine, care vor continua urmărirea acestea până la destinație. Este de preferat, ca în cazul în care punctul final al operațiunii nu este în România să nu se intervină pentru confiscarea drogurilor, numai în situații extreme, când există riscul major de pierdere a transportului. Acest lucru deoarece interesul pentru care se organizează aceste livrări supravegheate este să fie identificată și prin să întreaga rețea infracțională.

În cazul în care punctul final al livrării supravegheate este în România se va organiza prinderea în flagrant a participanților la activitatea infracțională.

Livrările supravegheate cu înlocuirea drogurilor are loc atunci când există riscul să se piardă în urma transportului și scopul este acela, ca în cazul în care are loc pierderea transportului, drogurile să nu ajungă la destinație. Aceste situații urmează să fie apreciate de la caz la caz.

Deciziile privind finalizarea, întreruperea sau continuarea livrării supravegheate sau alte hotărâri sunt luate de procuror la cererea instituției care a solicitat efectuarea livrării supravegheate.

Rezultatele obținute vor fi consemnate de către organul care a efectuat operațiunea într-un referat sau raport cu propunerii corespunzătoare, care va fi înaintat procurorului și în care se vor face precizări cu privire la punctul de ieșire din țară a transportului, cantitatea de droguri și tipul drogurilor sau precursorilor care au părasit teritoriul României și dacă au existat incidente pe parcursul desfășurării operațiunii.

Actele încheiate se vor înainta prin comisie rogatorie statului care a solicitat efectuarea de livrări supravegheate.

fm Europa

ANEXA
NR. 3

fm

ANEXA NR.3

Dr. IOAN LASCU
LAURA CODRUȚA LASCU

CORUPTIA
SI CRIMA ORGANIZATA
REALITATE SOCIALA,
ACTUALITATE SI INCRIMINARE

EDITURA
ALMA MATER
SIBIU 2002

CUPRINS

O scurtă exgeză.....	7
Argument.....	12
CAPITOLUL I: CORUPTIA ȘI CRIMA ORGANIZATA.	
ACTUALITATE ȘI CAUZALITATE.....	
§1. Considerații generale.....	16
§2. Conceptul de crimă organizată.....	16
§3. Incriminarea națională și internațională.....	19
§4. Cauzele și condițiile favorizatoare.....	31
§5. Impactul acestor infracțiuni în rândul populației.....	37
§6. Mijloace și metode de prevenire a infracțiunilor de corupție și crimă organizată.....	47
CAPITOLUL II: CORUPTIA. NOI INCRIMINARI.	50
§1. Considerații generale.....	60
§2. Impactul prevederilor Legii nr. 78/2000 asupra infracțiunilor de corupție propriu-zise.....	64
§3. Date preliminare.....	70
§4. Analiza incriminării legale.....	74
§5. Aspecte procesuale.....	89
CAPITOLUL III: INCRIMINAREA PENALĂ A FAPTELOR DE SPĂLARE A BANILOR.	106
§1. Considerații generale.....	106
§2. Analiza incriminării legale.....	109
§3. Proceduri administrative prealabile.....	118
§4. Aspecte procesuale.....	123
§5. Legislație comparată.....	124
CAPITOLUL IV: EXTINDEREA INCRIMINĂRII TRAFICULUI DE STUPEFIANTE.	126
§1. Considerații generale.....	126
§2. Analiza incriminării legale.....	130
§3. Aspecte procesuale.....	144
§4. Dispoziții procedurale privind combaterea și sanționarea consumului și traficului ilicit de droguri.....	148
§5. Măsuri de siguranță.....	188
§6. Măsuri împotriva consumului ilicit de droguri.....	191

CAPITOLUL V: INCRIMINAREA UNOR ACTE DE TERORISM.....	196
§1. Considerații generale.....	196
§2. Analiza incriminării legale.....	200
§3. Aspekte procesuale.....	208
CAPITOLUL VI: TRAFICUL DE PERSOANE.....	210
§1. Considerații generale.....	210
§2. Analiza incriminării legale.....	213
§3. Regimul sancționator.....	221
§4. Măsura de siguranță a confiscării.....	222
§5. Măsuri procesuale.....	222
§6. Măsuri de prevenire a traficului de persoane și de protecție a victimelor traficului de persoane.....	224
CAPITOLUL VII: PARTICULARITĂȚI DE INVESTIGARE ȘI CERCETARE A INFRACTIUNILOR DE CORUPTIE.....	227
§1. Scurte date statistice.....	227
§2. Credibilitatea denunțătorului.....	229
§3. Stabilirea momentului realizării flagrantului.....	231
§4. Modul de acționare atunci când fapta nu este flagrantă.....	238
§5. Modalități specifice de investigare a infracțiunilor de corupție.....	240
§6. Investigatorul acoperit și protecția martorului.....	245
§7. Înregistrările audio - video și fotografice.....	254
§8. Cooperarea învinuitului și a martorilor.....	257
BIBLIOGRAFIE.....	262

§4. Dispoziții procedurale privind combaterea și sancționarea consumului și traficului ilicit de droguri

Cum spuneam mai înainte, combaterea traficului și consumului ilicit de droguri este reglementată prin Legea nr. 143/2000 și prin Hotărârea de Guvern nr. 1359/2000 pentru aprobată Regulamentului de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, acte normative care reglementează pentru prima dată în țara noastră, în mod amănunțit noi forme de luptă împotriva acestui fenomen.

Pentru aplicarea măsurilor adoptate prin Legea nr. 143/2000 au fost stabilite organele cu atribuții de combatere a traficului și consumului ilicit de droguri, sarcinile ce le revin și măsurile concrete ce trebuie luate. Formațiunea centrală de reprimare a traficului ilicit de droguri din Inspectoratul General al Poliției este unică formațiune care coordonează toate datele care privesc drogurile, substanțele chimice esențiale, precursorii și inhalanții chimici toxici.

Ministerul de Interne și Direcția Generală a Văimilor desemnează persoanele implicate în lupta împotriva traficului și consumului ilicit de droguri și emite legitimații specifice pentru acestea.

Persoana care deține o astfel de legitimație are acces și beneficiază de sprijinul instituțiilor cu atribuții în lupta împotriva traficului și consumului ilicit de droguri, în vederea exercitării atribuțiilor ce-i revin, potrivit legii.

În Capitolul II al Legii nr. 143/2000, prin art. 20-25 s-au introdus instituții procedurale noi, și anume: "livrarea supravegheată", "investigatorul acoperit" și s-au lărgit competențele procurorului în activitatea de urmărire penală, prevăzându-se atribuții noi în ceea ce privește descoperirea și cercetarea infracțiunilor din domeniul consumului și traficului de droguri. Astfel, legea specială instituie o serie de autorizări care pot fi folosite în cercetarea faptelor privind combaterea traficului și consumului ilegal de droguri, și anume: autorizarea efectuării de livrări supravegheate (art. 20), autorizarea folosirii investigatorului acoperit (art. 21), autorizarea procurării de droguri și substanțe

chimice esențiale și precursori de către investigatorul acoperit (art. 22), autorizarea accesului la sistemele de telecomunicații sau informatică (art. 23), autorizarea efectuării unor percheziții (art. 24), autorizarea efectuării unor investigații medicale (art. 25).

4.1. Autorizarea efectuării de livrări supravegheate (art. 20, Legea nr. 143/2000)

Legea nr. 143/2000 reglementează în articolul 20 instituția "Livrării supravegheate" o instituție nouă în legislația penală specială din țara noastră. În acest text de lege se prevede că "Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție poate autoriza la solicitarea instituțiilor sau organelor legal abilitate, efectuarea de livrări supravegheate, cu sau fără substituirea totală a drogurilor sau precursorilor".

A. Noțiune, Reglementare legală

Noțiunea de "livrare supravegheată" este definită chiar în lege la articolul 1, lit. j care statuează că "livrarea supravegheată" constituie metoda folosită de instituțiile sau organele legal abilitate, cu autorizarea și sub controlul procurorului, care constă în permiterea trecerii sau circulației pe teritoriul țării de droguri ori precursori, suspecți de a fi expediați ilegal sau de substanțe care au înlocuit drogurile ori precursorii, în scopul descoperirii activităților infracționale și al identificării persoanelor implicate în aceste activități.

În același articol la literele b și e sunt definite și noțiunile de droguri și precursori, substanțe care fac obiectul livrărilor supravegheate, și care sunt: plantele și substanțele stupefante ori psihotrope sau amestecurile care conțin asemenea plante și substanțe înscrise în tabelele nr. I-III (droguri) și substanțele utilizate frecvent în fabricarea drogurilor, înscrise în tabelul nr. IV (precursori).

B. Particularitățile aplicării procedurii de efectuare a livrărilor supravegheate de droguri pe teritoriul României

Livrările supravegheate sunt efectuate pentru a se descoperi întreaga rețea de traficanți de droguri, începând de la cultivator, producător și până la distribuitor, cumpărător și consumator.

Lascu, I.	- <i>Drept penal. Partea generală. Analiză comparativă</i> , Editura Hamangiu, Bucureşti, 2010
Lascu, I., Lascu, L.C.	- <i>Corupția și crima organizată. Realitate socială, actualitate și incriminare</i> , Editura Alma Mater, Sibiu, 2002
Loghin, O., Filipaș, A.	- <i>Drept penal român. Partea specială</i> , Casa de Editură și Presă Șansa S.R.L., Bucureşti, 1992
Mateuț, Gh. și colaboratorii	- <i>Traficul de ființe umane. Infractor. Victimă. Infracțiune</i> , Editată de Asociația Magistraților Iași și Asociația Alternative Sociale, Iași, 2005
Merle, R., Vitu, A.	- <i>Traité de droit criminel. Procédure pénale</i> , vol. II, Ed. Cujas, 1997
Miclea, Damian	- <i>Cunoașterea crimei organize</i> , Editura Pygmalion, Ploiești, 2002
Miclea, Damian	- <i>Combaterea crimei organize</i> , Editura Ministerului Administrației și Internelor, Bucureşti, 2004
Mircea, I.	- <i>Vinovăția în dreptul penal român</i> , Editura Lumina Lex, Bucureşti, 1998
Mitrache, C.	- <i>Drept penal român</i> , Casa de Editură și Presă Șansa S.R.L., Bucureşti, 2002
Mitrache, Constantin, Mitrache, Cristian	- <i>Drept penal român. Partea generală</i> , Editura Universul Juridic, Bucureşti, 2006
Mocuța, G.	- <i>Criminalitatea organizată și spălarea banilor</i> , Editura Noul Orfeu, Bucureşti, 2004
Neagu, I.	- <i>Tratat de procedură penală</i> , Editura Pro, Bucureşti, 1997
Neagu, I.	- <i>Drept procesual penal. Tratat</i> , Editura Global Lex, Bucureşti, 2002

Lascu, I.	- <i>Infracțiuni de corupție. Noi incriminări</i> , Revista Dreptul, nr.10/2000
Lascu, I.	- <i>Extinderea incriminării traficului de stupefianțe</i> , Revista Dreptul, nr. 12/2000
Lascu, I.	- <i>Particularitățile de investigare și cercetare a infracțiunilor de corupție</i> , Revista Dreptul, nr. 11/2002
Lascu, I.	- <i>Traficul de persoane</i> , Revista Dreptul, nr. 7/2002
Lascu, I.	- <i>Combaterea traficului de materiale pornografice</i> , Revista Dreptul, nr. 6/2003
Lascu, I.	- <i>Protecția martorilor. Noutate de reglementare</i> , Revista Dreptul, nr. 7/2003
Lascu, I.	- <i>Investigatorii acoperiți</i> , Revista de Drept Penal, nr. 3/2003
Lascu, I.	- <i>Investigatorii acoperiți</i> , Revista de Drept Penal, nr. 3/2003
Lascu, I., Lascu, L.C.	- <i>Prevenirea și combaterea criminalității organizate</i> , Revista Dreptul, nr. 9/2003
Lascu, L.C.	- <i>Extinderea incriminării traficului de stupefianțe</i> , în Revista Dreptul, nr. 12/2000
Lazăr, A.	- <i>Dispoziții procedurale prevăzute de Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului de droguri</i> , Revista Dreptul, nr. 11/2002
Lazăr, A.	- <i>Utilizarea procedeelor probatorii în efectuarea actelor premergătoare privind fraudele în afaceri</i> , în R.C.C.P., nr. 1/2001
Lazăr, A.	- <i>Criminalitatea contra patrimoniului cultural național</i> , Revista Dreptul, nr. 7/2007

Acste livrări supravegheate se efectuează în condițiile Legii nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri. Regulamentul de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 143/2000 și Legii nr. 118/1992 prin care România a aderat la Convenția asupra substanțelor psihotrope din 1971 și la Convenția contra traficului ilicit de stupefianți și substanțe psihotrope din 1988 (publicată în Monitorul Oficial nr. 341/30.12.1992).

Medoda conspirată de muncă a livrărilor supravegheate presupune colaborarea mai multor state în depistarea și prinderea rețelelor de traficanți de droguri, care își desfășoară activitatea infracțională sau o parte din această activitate pe teritoriul acestor state.

Dacă principiile fundamentale ale sistemelor juridice interne o permit, părțile (statele) iau măsurile necesare, ținând cont de posibilitățile lor, pentru a permite recurgerea adecvată la livrări supravegheate pe scară internațională, pe bază de acorduri sau angajamente pe care ele le-au încheiat, în scopul identificării și prinderii persoanelor implicate în infracțiunile de trafic de droguri.

De aceea, o primă condiție este aceea că fiecare stat în parte, dintre cele care participă la livrări supravegheate să obțină aprobările necesare de la organele lor interne, abilitate în acest sens, pentru a putea participa la livrări supravegheate.

Decizia de a recurge la livrări supravegheate este luată în fiecare caz în parte și poate, dacă este cazul, să țină cont de aranjamentele și înțelegerile financiare în ceea ce privește exercitarea competenței lor de către părțile interesate.

Livrările supravegheate pot fi de două feluri: cu substituirea drogurilor, care la rândul ei poate fi substituire totală sau parțială și fără substituirea drogurilor, în funcție de particularitățile fiecărui caz în parte.

Expedierile ilicite pentru care s-a convenit ca livrarea să fie supravegheată pot, cu consimțământul părților interesate, să fie interceptate și autorizate în continuare în trimiterea lor, fie așa cum sunt (în acest caz este vorba de livrare supravegheată fără substituirea drogurilor), fie după ce drogurile au fost înlocuite total sau parțial cu alte produse (livrare supravegheată cu substituirea drogurilor).

Livrările supravegheate pot fi de două feluri: cu **substituirea drogurilor**, care la rândul ei poate fi substituire totală sau parțială și fără substituirea drogurilor, în funcție de particularitățile fiecărui caz în parte.

Expedierile ilicite pentru care s-a convenit că livrarea să fie supravegheată pot, cu consimțământul părților interesate, să fie interceptate și autorizate în continuare, în trimiterea lor, fie așa cum sunt (în acest caz este vorba de livrare supravegheată fără substituirea drogurilor), fie după ce drogurile au fost înlocuite total sau parțial cu alte produse (livrare supravegheată cu substituirea drogurilor).

Convenția contra traficului ilicit de stupefianți și substanțe psihotrope din 1998, prevede o serie de măsuri pe care le pot lua statele semnatare pentru a controla pe teritoriul lor, fabricarea și distribuirea drogurilor. În acest scop, părțile pot:

I. Să exercite supravegherea tuturor persoanelor și întreprinderilor care se ocupă cu fabricarea și distribuirea substanțelor menționate.

II. Să supună unui regim de licență localurile și stabilimentele în care poate avea loc fabricarea sau distribuirea drogurilor.

III. Să solicite ca titularii unei licențe să obțină autorizații pentru a se ocupa de operațiile sus-menționate.

IV. Să împiedice acumularea de către fabricanți și distributori a unor cantități din substanțele menționate care să le depășească pe cele care solicită o funcționare normală a întreprinderilor și situației pieței.

În desfășurarea acestei activități se stabilește și se menține un sistem de supraveghere a comerțului internațional cu droguri în scopul de a ușura detectarea operațiunilor suspecte. Aceste sisteme de supraveghere trebuie să fie puse în funcțiune în strânsă cooperare cu fabricanții, importatorii, vânzătorii en gros și în detaliu care semnalează autorităților competente comenzi și operațiile suspecte.

În momentul în care, prin exercitarea acestor măsuri, se culeg informații ori date care duc la suspiciuni că o substanță este importată, exportată sau în tranzit în scopul fabricării ilicite de stupefianți sau substanțe psihotrope, fiecare stat semnatar informează, cât mai rapid posibil, autoritățile și serviciile competente ale părților interesate, mai ales furnizându-le informații privind numele și adresa exportatorului și importatorului și, atunci când este cunoscut, cel al destinatarului, desemnarea substanței, cantitatea de substanță exportată, punctul de intrare în țara interesată și data expedierii, modalității de plată utilizate și toate celelalte elemente esențiale pe care se bazează convingerea sa.

Atunci când una dintre părți furnizează informații celeilalte, potrivit dispozițiilor Convenției, ea poate solicita părții care le primește să păstreze caracterul confidențial al oricărui secret economic, industrial, comercial sau profesional sau procedeu comercial pe care pot să-l conțină.

În organizarea livrărilor supravegheate, este necesar ca după ce se transmit toate aceste informații statelor pe teritoriul cărora se vor tranzita drogurile, să se

CORUPȚIA ȘI CRIMA ORGANIZATĂ – Realitate socială, actualitate și incriminare

Convenția contra traficului ilicit de stupefiente și substanțe psihotrope din 1998, prevede o serie de măsuri pe care le pot lua statele semnatare pentru a controla pe teritoriul lor, fabricarea și distribuirea drogurilor. În acest scop, părțile pot:

- I. să exercite supravegherea tuturor persoanelor și întreprinderilor care se ocupă cu fabricarea și distribuirea substanțelor menționate;
- II. să supună unui regim de licență localurile și stabilimentele în care poate avea loc fabricarea sau distribuirea drogurilor;
- III. să solicite ca titularii unei licențe să obțină autorizații pentru a se ocupa de operațiile susmenționate;
- IV. să împiedice acumularea de către fabricanți și distribuitorii a unor cantități din substanțele menționate care să le depășească pe cele care solicită o funcționare normală a întreprinderilor și situației pieței.

În desfășurarea acestei activități se stabilește și se menține un sistem de supraveghere a comerțului internațional cu droguri în scopul de a ușura detectarea operațiunilor suspecte. Aceste sisteme de supraveghere trebuie să fie puse în funcțiune în strânsă cooperare cu fabricanții, importatorii, vânzătorii en gros și en detail care semnalează autorităților competente comenziile și operațiile suspecte.

În momentul în care, prin exercitarea acestor măsuri, se culeg informații ori date care duc la suspiciuni că o substanță este importată, exportată sau în tranzit în scopul fabricării ilicite de stupefiente sau substanțe psihotrope, fiecare stat semnatar informează cât mai rapid posibil, autoritățile și serviciile competente ale părților interesate, mai ales furnizându-le informații privind numele și adresa exportatorului și importatorului, atunci când este cunoscut, cel al destinatarului, desemnarea substanței, cantitatea de substanță exportată, punctul de intrare în țara interesată și data expedierii, modalități de plată utilizate și toate celelalte elemente esențiale pe care se bazează convingerea sa.

Afuncă când una dintre părți furnizează informații celeilalte, potrivit dispozițiilor Convenției, ea poate solicita părții care le primește să păstreze caracterul confidențial al oricărui secret

Opinăm că pentru desemnarea polițiștilor care vor lucra sub acoperire sunt necesare măsuri temeinice de recrutare, selecție și instruire, fiind necesar a se avea în vedere și gradul de pregătire profesională, onestitatea, motivarea, abilitățile de negociator, disponibilitatea de a lucra în echipă, rezistența la stress.

Desemnarea investigatorilor acoperiți trebuie să se facă printr-un ordin intern al conducerii organului din care face parte persoana în cauză, în care să fie menționate identitatea reală, identitatea sau identitățile de acoperire și durata de exercitare a acestei atribuții de serviciu. Este necesar ca pentru fiecare caz în parte în care lucrează sub acoperire investigatorul să primească sarcini și prerogative concrete, în vederea evitării posibilității de depășire a abilității primite și eventualelor abuzuri. Șeful compartimentului de investigatori acoperiți stabilește echipele de lucru, repartizarea pe cazuri, folosirea mijloacelor tehnice și materiale din dotare.

Ceea ce caracterizează activitatea investigatorului acoperit este împrejurarea că acționează sub altă identitate decât cea reală, astfel că desemnarea acestuia e obligatorie.

Prin "identitate" se înțelege ansamblul de date prin care se identifică o persoană, aceasta presupunând date de stare civilă (nume, prenume, data nașterii, părinți), date privind domiciliul ori reședința, date privind ocupația, funcția, locul de muncă, studii, date privind semnalamentele persoanei și altele.

Situată de a desfășura activitatea sub o altă identitate presupune nu numai schimbarea datelor de stare civilă, ci a oricărora date referitoare la o persoană din cele menționate. Astfel, investigatorul acoperit, va putea dobânda - în activitatea sa acoperită - un alt loc de muncă, o altă ocupație și funcție, de multe ori o altă înfațărire. Aceasta înseamnă că pentru a-și derula activitățile sale, investigatorul acoperit poate să apară ca funcționar al unei instituții, administrator al unei societăți comerciale, jurnalist, agent de asigurări și alte diferite meserii, ocupații.

c). Consimțământul polițistului care urmează să fie investigator acoperit.

Deși nu este prevăzută în mod expres și nici nu rezultă din reglementarea legală considerăm că această condiție este tot obligatorie pentru a se putea desfășura această activitate. Nimici nu

fm *Europa*

Euro

acest fel au dovedit, în timp, capacitate deosebită de adaptare la condiții și situații noi, de infiltrare în structurile politice de conducere ori în cele economice și financiare. Totodată, rețelele de crimă organizată se întrepătrund de cele mai multe ori cu rețele teroriste, ceea ce constituie o amenințare tot mai serioasă asupra democrației, statului de drept și drepturilor fundamentale ale cetățenilor.

Legătura dintre terorism și crima organizată a căpătat o nouă dimensiune din cauza reducerii în ultimii ani a finanțării de către unele state a grupurilor teroriste și a declanșării la inițiativa S.U.A. a războiului împotriva terorismului internațional.⁴ Principala diferență dintre grupările teroriste și rețelele crimei organizate constă în faptul că în timp ce grupările teroriste sunt implicate în acte violente motivate în special politic și religios, cele mai multe rețele ale crimei organizate sunt interesate în relația cu puterea politică doar de obținerea, prin acte de corupție, a protecției necesare pentru activitatea propriei organizații, motivată în primul rând de obținerea de profit.⁵

Putem concluziona că, în evaluarea amenințărilor contemporane la adresa securității naționale a statelor și a democrației, a devenit tot mai dificilă posibilitatea de a face distincție între motivațiile politice și cele criminale.⁶

I.1.2. Cauze și condiții care au generat și au favorizat apariția grupurilor criminale de tip organizat

Criminalitatea, ca fenomen social, a apărut odată cu structurarea primelor comunități sociale, când s-au impus norme juridice care reglementau conduită indivizilor. Ca urmare a transformărilor geopolitice, economice și sociale ce au marcat sfârșitul secolului XX, organizațiile criminale și-au extins aria de cuprindere și sfera de activitate, de la nivel național la cel transnațional.⁷

⁴ Tamam, M., *Coneziunile între terorism și criminalitate*, Londra, 2004, p.184.

⁵ Mora, S., *Global Organized Crime*, Conference Woodrow Wilson School Policy, 6.01.1996.

⁶ Tamam, M., *op. cit.*, p.184.

⁷ Stancu, Emilian, *Tratat de criminalistică*, Ediția a IV-a, Editura Universul Juridic, București, 2007, p.661.

Pașca, V.	- <i>Cânepa pentru fibră – drog sau plantă tehnică?</i> , Revista de Drept Penal, nr. 2/2002
Pătrăuș, M., Uzvat, C.Fl.	- <i>Pornografia infantilă în reglementările actuale</i> , Revista Dreptul, nr. 4/2003
Păun, C.	- <i>Crima organizată sau organizarea crimei</i> , Analele Academiei de Poliție, Al. I. Cuza, București, 1993
Predescu, O., Udriu, M.	- <i>Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la agenții provocatori</i> , Revista Dreptul, nr. 1/2009
Rusu, D.	- <i>Impulsul împotriva corupției</i> , Revista de criminologie, nr.1/2003
Simion, B., Corlățeanu, S.	- <i>Unele aspecte controversate privind infracțiunile de persoane și proxenetism</i> , Revista Dreptul, nr. 4/2005
Spiridon, I.C.	- <i>Considerații referitoare la Legea nr. 39/2003 privind prevenirea și combaterea criminalității organize</i> , Revista Dreptul, nr. 3/2008
Stănescu, L.	- <i>Consumătorul victimei traficului de persoane</i> , Revista de Drept Penal, nr. 3/2004
Tamam, M.	- <i>Conexiunile între terorism și criminalitate</i> , Londra, 2004
Tănăsescu, C., Ispas, D.	- <i>Opinie privind confiscarea în materie de corupție</i> , Revista Dreptul, nr. 6/2006
Timoce, M.C.	- <i>Unele considerații referitoare la infracțiunea prevăzută în art. 7 din Legea nr. 39/2003</i> , Revista Dreptul, nr.12/2005
Tuhașu, C.	- <i>Moduri de operare inedite utilizate de traficanții de droguri</i> , în Buletinul Informativ al Poliției antidrog, nr. 1/1991

ANEXA
NR 11

Jane's

fm

ANEXA NR 11

JIR.JANES.COM VOLUME 15 NUMBER 08 AUGUST 2003

REVIEW

WWW.EUROPAFM.RO

WWW.EURO

The Philippines' arms bazaar

The menace of Mindanao - Jane's Defence Weekly Online

WWW.EUROPAFM.RO

WWW.EURO

fm

Jane's Europa

JIR.JANES.COM VOLUME 15 NUMBER 8 AUGUST 2003

REVIEW

CONTENTS

INTERNET

Related Articles

For internet access to related articles highlighted throughout the magazine, visit www.janes.com

To find the relevant article, type the title into the data search field.

TO SUBSCRIBE CALL

+44 (0) 1444 475 660
(Europe/Rest of World)

+1 800 824 0768
(Inside USA - Toll Free)

+1 703 683 3700
(North America)

See page 19 for
further details

To download images from this issue go to Image Search at www.janes.com

ACADEMIA NAȚIONALĂ DE INFORMAȚII

BIBLIOTECĂ CENTRALĂ

Cota P 214

Mr. Rev. P 5110

COVER: A Moro Islamic Liberation Front weapons repair shop in Camp Abu Bakr in 1998. (Anthony Davis photo)

24 European counterterrorism efforts have played a decisive role in disrupting terrorist groups, but there are still major vulnerabilities.

28 The dramatic rise of criminal violence in Rio de Janeiro has been blamed on the growing power of drug traffickers.

40 The new Serbian government is undertaking a programme of radical reforms in order to gain entrance to NATO and the EU.

FOCUS

- 6 A model of terrorist-criminal relations
Tamara Makarenko

DEPARTMENTS

TERRORISM & INSURGENCY

- 12 Cross-border activities embroil Venezuela in Colombian conflict
Jeremy McDermott

- 18 USA focuses on Hezbollah in post-war environment
Nicholas Blanford

- 20 Testing times ahead for Macedonia's tenuous security
John Hill & Ann Rogers

- 24 Europe adapts to new terrorist threats
Tamara Makarenko

SYSTEMATIC TRANSNATIONAL CRIME

- 28 Crime groups turn to terrorism in Rio de Janeiro
Michael Day

WEAPONS PROLIFERATION

- 32 Philippine security threatened by small-arms proliferation
Anthony Davis

REGIONAL SECURITY ISSUES

- 38 Shaking up Argentina's military
Jeremy McDermott

- 40 Serbia reforms with NATO in mind
Neil Barnett

- 43 USA, South Korea get tough on Pyongyang
James Foley

- 46 India uncovers militant bases in Kashmir
Rahul Bedi

INTELLIGENCE MATTERS

- 48 Chilean senate delays creation of new intelligence agency
Jose Higuera

REGULAR FEATURES

- 2 NEWS
7 SENTINEL WORLDVIEW

- 50 CHINA WATCH
China approaches manned mission
John Hill

- 52 EASTERN WATCH
Russia tackles corrupt police
Mark Galeotti

CYBERDIGEST

- 55 CONFERENCE REPORT
Stopping the flow of WMD
Nick Horder

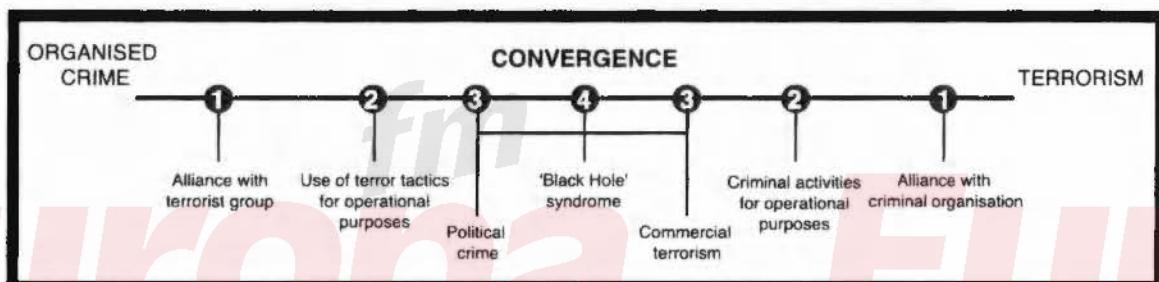
- 56 THE JIR INTERVIEW
Gezim Ostreni, President of the National Commission on the Voluntary Collection of Arms, Macedonia

JIR subscriptions are now available via the internet. See <http://jir.janes.com>

A model of terrorist-criminal relations

Over the past two years *JIR* has reported on numerous cases of terrorist involvement in criminal activities, and organised crime groups that have turned to terrorism. Tamara Makarenko outlines a framework to aid policy response in the face of this fluid threat environment.

◆ Diagram illustrating a model for terrorist-criminal relationships and convergence

0556209

The reduction in the state funding of terrorist groups over the past decade means that most groups operating in the world today are highly dependent on self-financing through criminal activity. As a result, the relationship between terrorism and criminality has taken on a new importance.

This was emphasised by Martin Howard, the Deputy Chief of the UK Defence Intelligence Staff, speaking at the Royal United Services Institute in May. He said that along with his organisation's shift to more of an issue based rather than regional approach to analysis, the links between terrorism and crime were a particular concern.

Distinguishing characteristics

When assessing contemporary security threats, it has become increasingly difficult to distinguish between political and criminal motivations. As shown in diagram one, organised crime and terrorism can be thought of as existing on the same plane, and capable of converging at a central point. Organised crime is situated on the far left, with terrorism on the far right – each holding distinct and separate positions. At the centre lies the point of 'convergence', where a single entity simultaneously exhibits criminal and terrorist characteristics.

Of the various relationships that have developed between criminally and politically motivated groups, seven categories can be discerned. These seven categories can be divided into four general crime-terror relationships, namely:

- alliances
- operational motivations
- convergence
- the 'black hole' syndrome

JANE'S COMINT

To download this and other graphics, visit *JIR* on the internet at www.janes.com

Although the nexus model depicts fixed points, any single group can move along the continuum depending on the nature of the economic, political and social environment in which it operates, enabling the 'trajectory' of a group to be illustrated. For example, in many cases the detention or death of a charismatic leader – such as Abimael Guzman of the Sendero Luminoso or Juma Namanganiy of the Islamic Movement of Uzbekistan (IMU) – has had an immediate impact on group dynamics. Having an affect on the type of recruit attracted to the group and the type of operations it conducts, the rather straightforward change in leadership structure can subsequently have a determinant effect on the dominant group motivation.

Alliances

As depicted in the diagram, alliances exist at both ends of the continuum, with criminal groups forming alliances with terrorist organisations, and terrorist groups seeking alliances with criminal organisations. Alliances can include one-off, short-term and long-term

JANE'S COMINT

This article was first available online on 9 July 2003.

Related Articles

- 1 Crime groups turn to terrorism in Rio de Janeiro
- 2 Terrorist threat to energy infrastructure
- 3 Financing insurgents in Colombia

Search for these articles at www.janes.com

agreements, and are usually used to gain expert knowledge (for example, money-laundering, counterfeiting or bomb-making), or operational support (for example, access to smuggling routes).

In many respects, alliance formations are akin to relationships that develop within legitimate business settings. They may therefore be characterised as practical, in terms of time and finances; and efficient, in that they are only used for as long as required to fulfil a specific goal.

The most common alliances exist in the field of international smuggling operations, evident in the cocaine for arms ties developed between the Revolutionary Armed Forces of Colombia (Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia – FARC), Mexican drug trafficking groups, and Russian criminal groups. They have commonly involved document fraud and counterfeiting operations, as illustrated by the provision of false documentation to several Islamist groups by Algerian criminal groups.

In addition to these relatively straightforward alliances, more sophisticated relations have emerged between criminal and terrorist groups in the context of transnational smuggling operations that move various commodities – including illicit narcotics, weapons and human cargo – between countries and continents. For example the IMU entered into a strategic relationship with the Afghan drug mafia and Central Asian criminal groups to ensure that shipments of heroin could be safely transported between Afghanistan and the Russian Federation and the Caucasus. Evidence also indicates that criminal networks in southern Thailand have smuggled small arms into Sri Lanka and the Indonesian conflict zones of Aceh, Sulawesi and Maluku to arm terrorist groups.

Operational Tactics

Despite the existence of alliances, and the operational purposes they have proven to serve in the past, groups tend to forgo creating alliances if they can. The problems inherent in all alliances – including security concerns; differences over priorities and strategies; distrust; and the threat that alliance could create competitors – have resulted in most criminal and terrorist groups developing the capacity to simultaneously engage in criminal and terrorist activities on their own.

Although the use of terror tactics can be traced back into the history of organised crime, terrorist engagement in organised crime to secure profits for future operations did not seriously emerge until the early 1990s. In both cases, however, the post-Cold War era exacerbated conditions and drove many criminal and terrorist groups to shift their operational focus. As a result, criminal groups have increasingly engaged in political activity in an effort to manipulate operational conditions present in the rising numbers of weak states; and terrorist groups have increasingly focused on criminal activities to replace lost financial support from state sponsors.

Organised criminal groups have regularly used terror tactics in order to fulfil specific operational aims.

In a world dominated by the dynamics of the free market economy, economic strength is the prerequisite for political power; and political power subsequently sustains both the life of the organisation and its activities – be they criminal and/or political

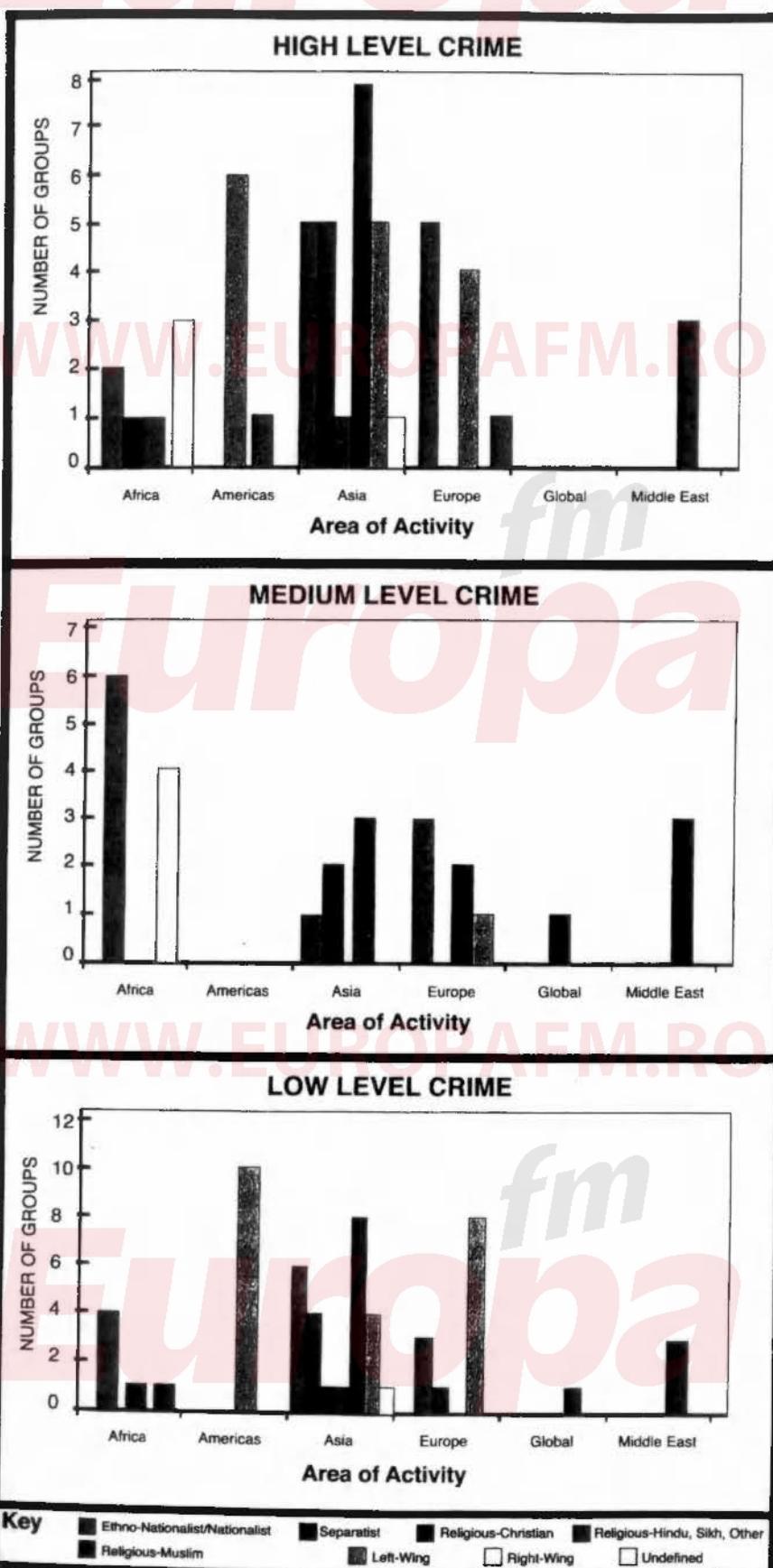
Although these groups have, at times, apparently engaged the political, it is important to clarify that their intention was not to change the status quo of a state, but merely to secure their operational environment. For example, the attacks conducted by the Medellin drug cartel in Colombia in the late 1980s and early 1990s, which resulted in over 500 deaths, was comparable to the violence perpetrated by Colombian terrorist groups in the same period, but were not intended to overthrow the government. Similar tactics – although with less casualties – were also employed by the Italian mafia in the mid-1990s in response to a relatively successful government anti-mafia drive. Targets included the Uffizi Gallery in Florence and St John Lateran Church in Rome; and mafia plans to bomb the Pisa campanile were uncovered. These attacks revealed a distinct deviation from the understanding that organised crime seeks to remain unnoticed.

Most recently, the Commando Vermelho gang of Brazil unleashed a terrorist campaign in Rio de Janeiro after the Brazilian authorities incarcerated its leader, Fernandinho Beira-Mar. Between February and April 2003 the group was responsible for blowing up 16 buses and three cars, and conducting co-ordinated attacks on commercial and residential targets.

As with criminal groups engaging in terrorism, many terrorist groups have also become well versed in the conduct of criminal operations. In response to the virtual elimination of state support after the end of the Cold War, criminality was the most pragmatic avenue to secure finances for future terrorist operations.

The most common criminal activity terrorist groups have been involved in is the illicit drug trade. Since the 1970s groups such as FARC, Basque Fatherland and Liberty (Euzkadi Ta Askatasuna – ETA), the Kurdistan Workers Party (Partiya Karkeren Kurdistan – PKK) and Sendero Luminoso have all

By simultaneously focusing on criminal and political goals, these groups are able to use two sets of networks – the criminal and terrorist – which allow them to shift their focus, or pursue both aims at the same time

The data in the accompanying graphs and charts suggests that the operational use of crime by terrorist groups is more prevalent than the formation of alliances, and that at least a third of terrorist groups engaged in the operational use of crime have, at one point, entered the 'convergence' zone. Groups most engaged in criminality are more likely to be left-wing or ethno-nationalist, though Islamist groups also figure prominently. Highly sophisticated crimes are most prevalent among terrorist groups operating in Asia and the Americas – perhaps unsurprisingly given the occurrence of organised criminal activities such as arms and narcotics smuggling, and relatively weak state structures in some countries. The relatively high presence of crime-terror relations in Europe is in part because 'Europe' includes the Russian Federation, the Caucasus and the Balkans. In each of these areas organised crime has become a major source of income over the past 12 years. However, groups operating in Western Europe have also used low and medium levels of crime, primarily because of the specialised expertise available i.e. counterfeiting, fraud, and money laundering.

Note: The graphs and charts in this article are based on the analysis of approximately 80 terrorist groups with known ties to criminal activities. Group involvement in crime was determined from a variety of sources and terrorist group profiles including: the Centre for the Study of Terrorism and Political Violence, University of St. Andrews; Jane's Terrorism Intelligence Centre; and the US Department of State's Patterns of Global Terrorism. As is evident from the main table, a single group can occupy more than one point along the crime-terror nexus. For example, a group can enter into alliances while simultaneously conducting criminal or terrorist activities independently.

been linked to the drugs trade by well-documented evidence. Since the early 1990s additional groups such as Hezbollah and the IMU have also realised the financial utility of participating in the illicit drugs trade. It is alleged that Hezbollah continues to protect heroin and cocaine laboratories in the Bekaa Valley; and evidence strongly indicated that the IMU – prior to the Afghan campaign – controlled drug trafficking routes into Central Asia from northern Afghanistan.

A combination of political and economic motivations in a group that is prepared to use sustained terror tactics poses an unprecedented and complex threat to international security

Although terrorist groups have commonly been associated with trafficking in illicit narcotics, they have also engaged in a wide variety of other crimes such as fraud and human smuggling. The Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE), for example, has gained additional attention because of the inroads the group has made in smuggling human cargo. Sri Lankan criminal investigations have uncovered several LTTE-controlled smuggling rings trafficking as many as 600 people at a time to the European Union on forged documentation. The average charge per transaction is between US\$18,000 and \$32,000, - illustrating the profit potential.

Motivational convergence

Some criminal and terrorist groups have evolved beyond using terrorism and crime as respective operational tactics, and now manifest characteristics of both terrorism and organised crime simultaneously. Furthermore, these hybrid groups have the potential to transform into an entity situated at the opposite end of the crime-terror nexus from which it began.

In its most basic form, the convergence thesis includes two independent, yet related, components. First, it incorporates criminal groups that display political motivations; and second, it refers to terrorist groups who are equally interested in criminal profits, but ultimately begin to use their political rhetoric as a façade for perpetrating solely criminal activities.

The first component includes criminal groups who have used terror tactics to gain political leverage. Their aim goes far beyond the disruption of judicial processes or attempts to block anti-crime legislation that are a common feature of organised crime efforts to secure operations. Instead such groups are interested in attaining political control via direct involvement in the political processes and institutions of a state.

The component also includes criminal organisations that initially use terrorism to establish a monopoly over lucrative economic sectors of a state. In controlling economic sectors such as strategic natural resources and financial institutions, these entities proceed to ultimately gain political control over the state itself. This is based on the premise that in a

ASIA

Alliances	Operational Usage	Convergence*	Suspected Convergence
IMU	IMU	IMU	-
IRP	IRP	IRP	-
TPF	TPF	TPF	-
-	BPLF-BSOA-PFAR	BPLF-BSOA-PFAR	-
GMIP	GMIP	-	-
JM	JM	-	-
LTTE	LTTE	-	-
-	MQM-H	MQM-H	-
-	PULO	PULO	-
RSO	RSO	-	-
-	SMP	SMP	-
-	UNITY	-	UNITY
ULFA	ULFA	-	-
HLI	BLTF	MEF	PG
-	BRA	SSPA-SSRC	-
-	ENR	UWSA	-
-	HJI	ASG	-
-	JI	-	-
-	KIA-KDA	-	-
-	KNLA	-	-
-	LET	-	-
-	MILF	-	-
-	NSCN-IM	-	-
-	SS	-	-

Key for abbreviations

ASG - Abu Sayyaf Group	HJI - Harakat ul-Jihad ul-Islami	PULO - Paltani United Liberation Organisation
BPLF - Baluch People's Liberation Front:	JI - Jemaah Islamiah	PG - Pentagon Gang
BSOA - Baluch Students' Organisation - Awami:	JM - Jombesh-i-Milli	RSD - Rohingya Solidarity Organisation
PFAR - Popular Front for Armed Resistance	KIA - Kachin Independence Army	SSPA - Shan State Progress Army
BLTF - Bodu Liberation Tiger Force	KDA - Kachin Democratic Army	SSRC - Shan State Restoration Council
BRA - Bougainville Revolutionary Army	KNLA - Karen National Liberation Army	SS - Sikh Separatists
ENR - Ethnic Nepalese Rebels	LeT - Lashkar e-Tayyiba	Sipah-e-Mohammed
GMIP - Gerakan Mujahideen Islam Paltani	LTTE - Liberation Tigers of Tamil Eelam	TPF - Tajik People's Front
MQM-H - Haqiqi Muthida Qaumi Movement	MEF - Malaita Eagles Force	UNITY - The United Front for the Independence of Paltani or Bersatu
IRP - Islamic Renaissance Party	MILF - Moro Islamic Liberation Front	ULFA - United Liberation Front of Assam
IMU - Islamic Movement of Uzbekistan	NSCN-IM - National Socialist Council Nagaland-Isak Muivah	UWSA - United Wa State Army

*Refers to an entire group or a faction/stakeholder associated with the group

056211

EUROPE

Alliances	Operational Usage	Convergence*	Suspected Convergence
WLFB	WLFB	-	WLFB
-	AS	-	AS
CIRA	CIRA	-	FLNC
-	FLNC	-	-
INLA	INLA	-	-
-	PKK	PKK	-
RIRA	RIRA	-	-
-	RD-17	RD-17	-
UCPMB	UCPMB	-	-
-	AR	CNG	NIPR
-	DHKP/C	Irautza	SPIR
-	ETA	NLA	-
-	IIB	-	-
-	LVF	-	-
-	RAS	-	-

Key for abbreviations

AR - Abkhazia Rebels	Irautza	NIPR - Nuclei di Iniziativa Proletaria Rivoluzionaria
AS - Abkhazia Separatists	INLA - Irish National Liberation Army	PKK - Partiya Karkaren Kurdistan
CIRA - Continuity IRA	IIB - Islamic International Brigade	RIRA - Real IRA
CNG - Chechen Nationalist Groups	UCPMB - Liberation Army of Presevo, Medvedja and Bujanovac	SPIR - Special Purpose Islamic Regiment
DHKP/C - Devrimci Halk Kurtulus Partisi/Cephesi	LVF - Loyalist Volunteer Force	WLFB - White Legion and Forest Brothers
RD-17 - Epanastiki Organosi 17 Noemvri	NLA - National Liberation Army (remnants)	RAS - Riyadus-as-Saliheen Reconnaissance and Sabotage Battalion of Chechen Martyrs
ETA - Euzkadi ta Askatasuna		
FLNC - Front de la Liberation Nationale de la Corse		

*Refers to an entire group or a faction/stakeholder associated with the group

056211a

FOCUS

fm Europa

Euro

AMERICAS

Alliances	Operational Usage	Convergence*	Suspected Convergence
MRTA	MRTA	-	MRTA
FARC	FARC	FARC	-
M-19	M-19	M-19	-
SL	SL	-	-
CMPL	AUC	-	-
COES	EPL	-	-
ELN	FRF	-	-
EGTK	-	-	-

Key for abbreviations

AUC - Autodefensas Unidas de Colombia	ELN - Ejercito de Liberacion Nacional	M-19 - Movimiento 19 de Abril
COES - Comandos Operativos Especiales	EPL - Ejercito Popular de Liberacion (dissident faction)	MRTA - Movimiento Revolucionario Tupac Amaru
CMPL - Cinchonero Movimiento Popular de Liberacion	FARC - Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia	SL - Sendero Luminoso
EGTK - Ejercito Guerrillero Tupac Katari	FRF - Frente Ricardo Franco	* Refers to an entire group or a faction still associated with the group.

0556211b

AFRICA

Alliances	Operational Usage	Convergence*	Suspected Convergence
-	ADF	ADF	-
GSPC	FRUD	FRUD	-
-	GSPC	-	GIA
Interhamwes	GIA	-	-
NPFL	Interhamwe	-	-
RCD-Goma	NPFL	-	-
RCD-ML	RCD-Goma	-	-
RCD-N	RCD-ML	-	-
-	RCD-N	-	-
MDJT	SNA	-	SNA
-	FPDD	RUF	-
-	FLEC	-	-
-	ULIMO-J	-	-

Key for abbreviations

ADF - Allied Democratic Forces	RCD-N - Rassemblement Congolais pour la Democratie-Nationale	GSPC - Group Salafiste pour la Predication et le Combat
FDD - Forces pour la Defense de la Democratic	RCD-ML - Rassemblement Congolais pour la Democratie-Movement de Liberation	Interhamwe
FLEC - Frente de Libertacao do Encleado de Cabinda	RUF - Revolutionary United Front	MDJT - Mouvement pour la Democratie et la Justice au Tchad
FRUD - Front for the Restoration Forces of Unity and Democracy	SNA - Somali National Alliance	NPFL - National Patriotic Front of Liberia
GIA - Group Islamique Arme	ULIMO-J - United Front for the Liberation of Liberia - Johnson	RCD-Goma - Rassemblement Congolais pour la Democratie-Goma

* Refers to an entire group or a faction still associated with the group.

0556211c

MIDDLE EAST

Alliances	Operational Usage	Convergence*	Suspected Convergence
AA	AA	-	AGI
AGI	-	-	-
Hizbullah	-	-	-
MEK	-	-	-

Key for abbreviations

AAIA - Aden-Abyan Islamic Army	AA - Asbat al-Ansar	MEK - Mujahideen-e-Khalq
AGI - Al-Gamaa al-Islamiya	Hizbullah	* Refers to an entire group or a faction still associated with the group.

0556211e

GLOBAL

Alliances	Operational Usage	Convergence*	Suspected Convergence
Al-Qaeda	Al-Qaeda	-	-

* Refers to an entire group or a faction still associated with the group.

The problems inherent in all alliances have resulted in most criminal and terrorist groups developing the capacity to simultaneously engage in criminal and terrorist activities on their own

world dominated by the dynamics of the free market economy, economic strength is the prerequisite for political power; and political power subsequently sustains both the life of the organisation and its activities – be they criminal and/or political.

Russian and Albanian criminal organisations provide examples of 'political criminal' groups. Both groups seek to produce an environment once only associated with terrorism: to create a sense of terror within the social and political community. In Albania and several regions of the Russian Federation, including the Maritime Province and Chechnya, organised criminal groups have discovered that only direct control over their nations' weak political structures will ensure survival into the future. Contributing to the convergence between crime and politics in these territories is the fact that criminal and terrorist groups – especially those in Albania and Chechnya – have an interchangeable membership and recruitment base. As such, members have been known to pose as terrorists during the day and criminals at night. A similar predicament exists in the Pakistani tribal areas.

The second component of convergence – 'criminal terrorism' – includes terrorist groups that become so engaged with their involvement in criminal activities that their ideological underpinning becomes compromised. No longer solely driven by a political agenda, but by the proceeds of crime, these formerly traditional terrorist groups continue to engage in the use of terror tactics for two primary reasons. First, to keep the government and law enforcement authorities focused on political issues and problems, as opposed to initiating criminal investigations. Second, terror tactics continue to be used as a tool for these groups to assert themselves amongst rival criminal groups within their regions of operation. By continuing to portray their political component to the public domain, these terrorist groups are able to manipulate the terrorist support network that had previously been put in place. For example, they continue to focus on political grievances

Number of terrorist groups falling under specific nexus points, divided by type of group

	Alliances	Operational Use of Crime	Convergence	Evident Convergence
Political - undefined	0	1	1	-
Ethno-Nationalist/Nationalist	7	18	6	2
Separatist	1	7	2	1
Religious - Christian	0	2	0	1
Religious - Hindu, Sikh	0	1	0	0
Religious - Muslim	8	21	6	2
Left-Wing	9	20	9	5
Right-Wing	0	0	1	0
Undefined	3	4	3	1

0556210

(combined with financial rewards) to attract recruits – giving justification to what would normally be regarded as purely criminal acts.

By simultaneously focusing on criminal and political goals, these groups are able to use two sets of networks – the criminal and terrorist – which allow them to shift their focus, or pursue both aims at the same time. While the FARC is regularly cited as an example of a terrorist group evolving into a group simultaneously interested in maximising criminal profits, similar conditions are also emerging in Asia where terrorist groups such as Abu Sayyaf and factions of the IMU have clear financial motivations. Abu Sayyaf has increased its kidnapping operations since 2000 and operates marijuana plantations in the Philippines, and IMU factions still run narcotics through the southern borders of Central Asia.

Black Hole

The final point of convergence noted in the diagram is the 'Black Hole'. It is at this point that the convergence between criminal and political motivations within a single group allows it to subsequently gain economic and political control over a state. The 'black hole' can contribute to the production of a failed state – such as Afghanistan, Sierra Leone, Somalia and Liberia – that lacks central authority, and displays the characteristics of anarchy, or can produce a criminal state, such as North Korea, Myanmar, and potentially the Northwest Frontier Province of Pakistan. Using terror tactics to retain their power and control over these states (or regions), elites use their official positions to engage in lucrative illicit activities for personal enrichment; or their official positions to create a territorial safe haven for other criminal or terrorist organisations.

Policy model

The model of the criminal-terrorist relationship outlined above primarily seeks to establish that the differences commonly identified between organised crime and terrorism are largely defunct. It also illustrates that identified security threats should not be regarded as fixed phenomena but are in a state of flux, and that the characteristics of groups, their motivations, and operational tactics change over time.

Contemporary security threats, especially transnational organised crime and terrorism, are influenced by the continuously evolving environments in which they are

All pictures PA News/0556212

◆ 'Urban guerrillas' of the Revolutionary Armed Forces of Colombia (FARC) are guarded by Colombian troops after being captured in January 2002.

found, and by the relationships in which they are engaged. Depending on the prevailing operational and international environment, groups can and do move along the continuum.

The convergence thesis suggests that a combination of political and economic motivations in a group that is prepared to use sustained terror tactics poses an unprecedented and complex threat to international security. Understanding how groups manipulate their criminal and political nature in various circumstances will help policy-makers locate the group's strengths and weaknesses. To accurately understand the evolution of these entities, both criminal and political aspects must be acknowledged and analysed continuously.

At the policy-making level it is likely that an improved understanding of the criminal-terrorism relationship will lead to the formation of counter-terrorism and anti-crime policies that significantly overlap. It may also produce responses that will evolve in preparation of the changing security environment – as opposed to changing in response to the security environment. ●

Author

Tamara Makarenko is JIR's special correspondent for systematic transnational crime.

Number of terrorist groups falling under specific nexus points, divided by type of group

	Alliances	Operational Use of Crime	Convergence	Evident Convergence
Political - undefined	0	1	1	-
Ethno-Nationalist/Nationalist	7	18	6	2
Separatist	1	7	2	1
Religious - Christian	0	2	0	1
Religious - Hindu, Sikh	0	1	0	0
Religious - Muslim	8	21	6	2
Left-Wing	9	20	9	5
Right-Wing	0	0	1	0
Undefined	3	4	3	1

0556210

(combined with financial rewards) to attract recruits – giving justification to what would normally be regarded as purely criminal acts.

By simultaneously focusing on criminal and political goals, these groups are able to use two sets of networks – the criminal and terrorist – which allow them to shift their focus, or pursue both aims at the same time. While the FARC is regularly cited as an example of a terrorist group evolving into a group simultaneously interested in maximising criminal profits, similar conditions are also emerging in Asia where terrorist groups such as Abu Sayyaf and factions of the IMU have clear financial motivations. Abu Sayyaf has increased its kidnapping operations since 2000 and operates marijuana plantations in the Philippines, and IMU factions still run narcotics through the southern borders of Central Asia.

Black Hole

The final point of convergence noted in the diagram is the 'Black Hole'. It is at this point that the convergence between criminal and political motivations within a single group allows it to subsequently gain economic and political control over a state. The 'black hole' can contribute to the production of a failed state – such as Afghanistan, Sierra Leone, Somalia and Liberia – that lacks central authority, and displays the characteristics of anarchy, or can produce a criminal state, such as North Korea, Myanmar, and potentially the Northwest Frontier Province of Pakistan. Using terror tactics to retain their power and control over these states (or regions), elites use their official positions to engage in lucrative illicit activities for personal enrichment; or their official positions to create a territorial safe haven for other criminal or terrorist organisations.

Policy model

The model of the criminal-terrorist relationship outlined above primarily seeks to establish that the differences commonly identified between organised crime and terrorism are largely defunct. It also illustrates that identified security threats should not be regarded as fixed phenomena but are in a state of flux, and that the characteristics of groups, their motivations, and operational tactics change over time.

Contemporary security threats, especially transnational organised crime and terrorism, are influenced by the continuously evolving environments in which they are

All pictures PA News/0556212

◆ 'Urban guerrillas' of the Revolutionary Armed Forces of Colombia (FARC) are guarded by Colombian troops after being captured in January 2002.

found, and by the relationships in which they are engaged. Depending on the prevailing operational and international environment, groups can and do move along the continuum.

The convergence thesis suggests that a combination of political and economic motivations in a group that is prepared to use sustained terror tactics poses an unprecedented and complex threat to international security. Understanding how groups manipulate their criminal and political nature in various circumstances will help policy-makers locate the group's strengths and weaknesses. To accurately understand the evolution of these entities, both criminal and political aspects must be acknowledged and analysed continuously.

At the policy-making level it is likely that an improved understanding of the criminal-terrorism relationship will lead to the formation of counter-terrorism and anti-crime policies that significantly overlap. It may also produce responses that will evolve in preparation of the changing security environment – as opposed to changing in response to the security environment. ●

Author

Tamara Makarenko is JIR's special correspondent for systematic transnational crime.

Europa

Princeton in the Nation's Service:
A Perspective on Intelligence Reform from Outside the Beltway

The Final Report of the Snyder Commission

Edited by

Edward Cheng and Diane C. Snyder

Woodrow Wilson School Policy Conference 401a:
Intelligence Reform in the Post-Cold War Era

The Woodrow Wilson School of Public and International Affairs
Princeton University
January 1997

Final Report

Table of Contents

Preface

Foreword

Acknowledgments

Chapter 1: Introduction

Chapter 2: Post-Cold War (PCW) Missions Framework and Its Two Pillars

Chapter 3: The Three Tiers of the PCW Framework and Their Relationship to the Pillars

Chapter 4: Connecting the Framework

Chapter 5: Summary of Major Recommendations and Looking Towards the Future

Appendix A: Covert Action: The Delicate Balance

Appendix B: Organizational Theory Considerations in Reforming the Intelligence Community

Appendix C: List of Acronyms

Bibliography

fm Europa

Policy Conference

The Participants

Research Topics

The Intelligence Community and the Environment -- **Michael L. Brown**

Reexamining the Missions and Priorities of the Intelligence Community --

Lucas Cadena

Intelligence, Terrorism, and Foreign Policy -- **Monina A. Diaz**

With a Little Bit of Heart and Soul: Analyzing the Role of HUMINT -- **Jono Fischbach**

Economic Intelligence in the Post-Cold War Era: Issues for Reform -- **Sean Gregory**

The Relationship Between Law Enforcement and Intelligence in the Post-Cold War Era -- **Gail Hodes**

Evaluating the Classification System of the IC in the Post-Cold War Era --
Daniel I. Konieczny

Producer-Consumer Relations -- **Grace J. Koo**

Information Warfare and the Intelligence Community -- **Brian C. Lewis**

Institutional Reform: An Application of Organizational Theory to Reform of the IC -- **John Maris**

Roles, Responsibilities, and Authorities of the Director of Central Intelligence
-- **Justin Riley Murfin**

Covert Action: The Delicate Balance -- **Zachary Potter**

A Report on the Relationships between Intelligence, and Industry, and Academia -- **Lara Shohet**

Controlling Nuclear Anarchy: The Role of the IC in Monitoring Nuclear Nonproliferation -- **Jeff Siegel**

Global Organized Crime -- **Mora Stephens**

Global Threats: The Role of Intelligence in Health and Humanitarian Crises -
- **Andrea Wolf**

WWW.EUROPAFM.RO

WWW.EURO

fm Europa

Euro

Woodrow Wilson School Policy Conference 401A Intelligence Reform in the Post-Cold War Era

Conference Director Diane C. Snyder

GLOBAL ORGANIZED CRIME

Mora Stephens
January 6, 1996

I pledge that the following paper represents my ideas in accordance with the university Honor Code.

GLOBAL ORGANIZED CRIME AS A THREAT TO NATIONAL SECURITY

Global Organized Crime in the Post-Cold War Era

Since the end of the Cold War and the subsequent refocusing of Intelligence away from the Soviet Union, Global Organized Crime has been recognized as a priority threat to national security. Global Organized Crime has been defined by FBI Director Louis J. Freeh as "a continuing criminal conspiracy having a firm organizational structure, a conspiracy fed by fear and corruption." The international crimes that extend over foreign borders and into the United States include drug trafficking, extortion, money laundering, arms smuggling, bribery, and fraud schemes. In recent years these criminal groups have dramatically increased the scope of their activities by taking advantage of many Post-Cold War opportunities such as the lowering of economic and political barriers; the end of communist regimes and the founding of fragile new democracies; the increase in legitimate international trade; and the advances in technology that facilitate global communication and transport.

The Administration, Intelligence and Law Enforcement have reacted to the new organized crime groups, emerging on a global scale after the Cold War, by creating a strong national response. The current system is not "broken." However, the threat itself is growing in terms of its scale and complexity at a such a fast rate that it is important to look at possible ways in which the national response to Global Organized Crime can be improved. In order to understand the significance of improving current policy and national efforts against Global Organized Crime, the changing nature and seriousness of the threat must first be understood.

The Changing Threats

Emerging threats vs. Familiar problems

Global Organized Crime in the Post-Cold War Era pose some familiar national security threats and some threats that United States did not previously have to address. The security concerns that existed during the Cold War include: political instability of foreign governments, international drug trafficking and arms transfers to hostile parties. Global criminal leaders present new puzzles within these familiar threats. Former Director of the CIA, R. James Woolsey, described the difficulties of applying traditional national security methods when addressing Global Organized Crime,

...the tools of diplomacy are ineffective and irrelevant in dealing directly with these criminal groups. Even under the most difficult, intractable period of the Cold War, if consensus was not

possible, communication was, nevertheless, feasible. Not so in the world of organized crime. Although we do negotiate with our key allies and friends to better attack the problem, there is no negotiating table where we can try to work out a compromise or reach a consensus with criminals....

In addition, certain distinctions can be made between Global Organized Crime and terrorism. While many terrorist groups that engage in violent acts are motivated by specific political causes, such as Egyptian Islamic Fundamentalist terrorists who use violent means to protest their country's current government and Western influences, most organized crime groups are only interested in political power for the security it would provide their organization and are primarily motivated by money.

The international economic threat, posed by Global Organized Crime, in an increasingly global economy is among the major "new" threats to national security. The major economic powers and the less developed nations did not previously share a collective problem of this nature. Global Organized Crime does not just affect a select group of financial institutions or regional areas, it affects international financial networks and economies at a national level. These threats present new conflicts that will require innovative strategies in the future. Global Cooperation among Organized Crime Groups

Cooperation among Global Organized Crime groups has increased as restrictions have lessened between international borders. These foreign havens for criminals and their assets have made it increasingly difficult for Law Enforcement to trace illegal profits; gather evidence on the criminal leaders; and identify and contain criminal groups. When Law Enforcement activities in Florida reduced the amount of Colombian cocaine being smuggled into the U.S. through the Caribbean islands, the Colombian drug cartel leaders simply began working with their Mexican counterparts instead of their Caribbean partners. Another example of an international partnership is Colombian drug lords selling methamphetamine to American dealers in the U.S., the ingredients for which were produced through Colombian connections to organized crime in Europe, Asia and the Far East. These global networks allow organized crime groups to greatly increase the profits of their operations and their methods of evading local governments as they share information, skills, costs, market access and relative strengths.

Threat to Global Economy

Transnational organized crime groups pose more of a threat to international financial markets as the world economy becomes increasingly interdependent. Laundering billions of dollars in organized crime money worsens national debt problems because the large sums of money are then lost as tax revenue to that country's government. Russian organized crime groups are actively involved in banking, according to FBI official James Moody, because public financial institutions are "the most vulnerable and lucrative target." The Russian Interior Ministry has estimated that organized crime "controls" most of Russia's 200 banks and half of its financial capital ("control" ranges from ownership and operation to influence over bank decisions through threats of violence). U.S. and Western businesses in Russia, in particular, are frequent targets of extortion, robberies, threats and murder. Security costs for these businesses (especially physical protection, extra protection of cargo, and forced payments to gangsters for "protection,") often consume more than 30% of profits. The fear generated combined with organized crime monopolies in certain industries, such as the agriculture and construction markets in Columbia and Venezuela, damages the overall economy because it discourages legitimate, innovative businesses and entrepreneurs (foreign and domestic) from entering the market.

Political Impact

fm Europa

Euro

Global Organized Crime can have a damaging effect on political structures, especially the fragile new systems of government found in the former communist or totalitarian regimes. South American drug cartels have a destabilizing effect on governments through their financial support of local guerilla rebels, such as the Sendero Luminoso in Peru and the Revolutionary Armed Forces in Columbia, who share their animosity toward the government and who exchange protection for money and arms supplies. The Sicilian Mafia have used their economic power over local businesses and banks and their supplies of cash to corrupt politicians, judges and Law Enforcement, assassinating many of those public figures who will not cooperate. Media polls indicate that the many Russians believe the "mafya" is more powerful than the government. As people feel that the government is powerless to stop organized crime, they turn to crime leaders for protection and political institutions begin to deteriorate. Fear of organized crime undermines the credibility of political reform and may encourage support for anti-democratic, hardline politicians such as Russia's Vladimir Zhirinovsky who promised during the 1993 campaign to end organized crime in 3 months through mass arrest and execution. The Potential for a Major Nuclear/Arms Threat

The global networks of criminals, terrorists and corrupt government officials and their complex methods of smuggling goods could easily be transferred to the smuggling of nuclear materials on a massive scale. While Global Organized Crime has become increasingly more involved in the transfer of arms, encouraged in part by conflicts in the Balkans and former Soviet Union which proved to be profitable for the Russian and Italian mafia, the smuggling of nuclear materials seems to be currently isolated to select incidents and mostly to amateurs. Russia no longer has the nuclear materials protection that it had during the Cold War when materials were controlled by a tight, centralized system under a politically powerful government. In the past year, the FBI has seized major shipments of nuclear materials in Eastern Europe, including large seizures of cesium in Lithuania and uranium in the Czech Republic. As Global Organized Crime groups become more powerful and as nuclear materials become more vulnerable (through poor management, underpaid desperate workers in the nuclear facilities, and government corruption) the threat becomes more serious. Damage to Society caused by International Drug Trafficking

International drug trafficking poses a threat to the social fabric of all countries. The increase in the scale of these operations has led to an increase in drug use, addiction, and general crime level. The common U.S.-Mexico border alone causes a tremendous increase in the American drug problem: 60-70% of cocaine in the U.S. enters at this border through a Mexican-Columbian organized crime partnership. Other European organized crime groups use this border to transport heroin, marijuana, and methamphetamine. It is becoming increasingly difficult to track the flow of narcotics into the United States as the drug cartel methods become more technically sophisticated: redesigning the interiors of Boeing 727s to hold maximum amounts of cocaine; transferring drug profits electronically to dozens of banks around the world in less than 24 hours; and using falsified export documents and invoices for goods in order to disguise drug trafficking transactions.

THE CURRENT NATIONAL RESPONSE TO GLOBAL ORGANIZED CRIME

The Administration

President Clinton and the current administration have acknowledged the threat of Global Organized Crime by supporting new anti-crime legislation and by highlighting the issue in public forums. Reducing transnational crime, according to President Clinton, is a part of the challenge of "making sure America remains the strongest force in the world for peace and freedom, security and prosperity" as it enters the 21st century. Presidential Decision Directive-42 (PDD-42), created by President Clinton, recognizes that Global Organized Crime is a threat to national security. The directive

orders government agencies to "use creatively and aggressively all legal means to combat international organized crime," creates the authority to deny visas to a broad range of organized criminals, and sanctions authority against governments that cooperate with or provide sanctuary to organized crime figures. While PDD-42 brought public attention to the issue of international organized crime, it did not expand or change current policy. President Clinton merely highlighted the topic with PDD-42 and repeated older policy. In comparison, PDD-35 may prove to have a significant effect on the threat because it will affect the amount of Intelligence resources devoted to global crime. PDD-35, which defines intelligence requirements, declares that intelligence collection and analysis of international criminal and drug activities should be a high priority. The President has also actively supported the International Crime Control Act of 1996 which addresses Global Organized Crime with measures that include expanding the definitions of money laundering, eliminating the statute of limitations for all federal criminal offenses committed outside of the United States and encourages global cooperation among governments through joint-law enforcement programs. The Act will provide U.S. Law Enforcement with a little more flexibility overseas in their investigations and arrests of international criminals.

It is possible for the President to lead a government-wide initiative against a new security threat. In the late 1940's, the U.S. developed a strategy for containing Soviet sponsored communism. This unified plan of action included the Marshall Plan, military build-up, development of long-standing alliances (especially NATO), public diplomacy efforts to rebuild foreign democracies and the focusing of the Intelligence Community on the problem. The Post-Cold War Era has a different world context, but the successful strategy can still serve as a model for intergovernmental cooperation.

Law Enforcement and Intelligence

Different Perspectives on Global Organized Crime

Containing organized crime traditionally has been the domain of law enforcement agencies while addressing national security concerns has been primarily the field of the Intelligence Community. Transnational crime blurs the line between "domestic" and "foreign" affairs because the criminals have a global impact: they are based in foreign countries, but have international ties, including many in the United States. The Law Enforcement perspective on Global Organized Crime is that it is a major cause in the increasing domestic and international crime levels. Law Enforcement seeks to reduce global crime through arrests and successful prosecutions of the international organized crime leaders. The Intelligence perspective examines global crime in terms of its political and economic impact overseas and as a threat to national security. Intelligence agencies pursue information on Global Organized Crime that will assist Law Enforcement in their investigations but are primarily concerned with providing policy-makers with global crime intelligence.

The differing perspectives on Global Organized Crime reveals larger differences between Law Enforcement and Intelligence. Since the Law Enforcement mission is to enforce the law and provide information to court trials that will establish proof beyond a reasonable doubt, they are acutely sensitive to evidentiary requirements when collecting information. Intelligence agencies, because of their mission to provide policy-makers with relevant national security intelligence, collect information for their own analysis and are more concerned with preserving their sources than placing them under the public scrutiny of trials. Generations of Law Enforcement and Intelligence officials working for different missions have resulted in a mutual distrust of working together; while Intelligence worries about protecting its sources and methods when assisting a criminal investigation, Law Enforcement is concerned about protecting their evidence.

fm Europa

Euro

The Law Enforcement Approach

The Department of Justice seeks to reduce Global Organized Crime by presenting a strong Law Enforcement presence overseas. In recent years, FBI Legal Attache offices alone have grown to 70 Senior Agents in 23 countries. The Legal Attache program works closely with foreign police on specific cases and acts as a "distant early warning system" to alert the FBI of emerging crime threats. Director Freeh has focused on "building cop-to-cop bridges between American law enforcement and our overseas counterparts" and views this as being the most effective means of fighting international crime. The FBI programs in the U.S. and overseas that train foreign law enforcement officers are a central element of this partnership. The model for global cooperation through training is the recent creation of the International Law Enforcement Academy in Budapest.

Although the FBI has been successful in building an increasingly extensive network of police force partnerships, the Law Enforcement approach to Global Organized Crime does have its limitations. Director Freeh has suggested that "such international law enforcement problems are not solved by merely an intelligence community response. It is not a matter of spy- counterspy. Instead, it requires a law enforcement response..." Despite Director Freeh's persuasive arguments, there are certain obstacles for a law enforcement response. Collecting evidence beyond a reasonable doubt in Global Organized Crime cases is more difficult because the international networks allow criminals to hide their tracks in different bank accounts, partners, and storage areas around the world. The overall effectiveness of prosecuting these criminals is also questionable in cases when a crime leader is brought to trial, and his organization simply promotes a different criminal to that position in order to continue with its operations.

The Intelligence Approach

As part of its new role addressing non-traditional threats of the Post-Cold War Era, Intelligence makes contributions of Global Organized Crime information to Law Enforcement and policy-makers. Former DCI John Deutch redirected the Intelligence Community's resources and activities toward assisting Law Enforcement to "identify, target and apprehend" criminals engaged in illegal trafficking and smuggling. The CIA has reorganized the Director of Central Intelligence's Counter-Narcotics Center into the DCI Crime and Narcotics Center. The new center has tried to provide greater opportunities for law enforcement agencies to gain "actionable intelligence" on specific global crime groups. According to David Carey, Director of the DCI Crime and Narcotics Center, intelligence collection has been primarily directed at the structure of international crime networks and the political and economic impact of the threat.

HUMINT (Human-Source Intelligence) has proven to be the most effective Intelligence discipline in collecting information on global crime. In SIRs prepared at the request of the DCI and under the auspices of the National Intelligence Council, HUMINT was graded as being critically more important for narcotics intelligence than all other intelligence disciplines put together. The global networks of organized crime groups interacting with other criminal groups, terrorists and corrupt officials, are not easily observed using the technical methods that were successfully employed for national security concerns during the Cold War. They can, however, be penetrated by human sources. Human agents, through their internal access to the criminal groups, provide information on future dangers and weaknesses of the criminal networks, and without the use of covert action, disrupt and isolate international criminal groups by allowing Intelligence to place them under intense scrutiny.

Although the National Security Act of 1947 prohibits the CIA from having domestic Law Enforcement powers, the CIA continues to be involved in Global Organized Crime cases that have

fm Europa

Euro

domestic elements. Many transnational criminals have connections to American citizens and operate parts of their organization in the United States. For example, over 200 of Russia's estimated 6000 organized crime groups operate with American counterparts in 17 U.S. cities spread out across 14 states. Reagan's Executive Order 12333 clarifies CIA statutory authority in this area by authorizing the CIA to "participate in law enforcement activities to investigate or prevent clandestine intelligence activities by foreign powers or international terrorist or narcotics activity." Cooperation with Law Enforcement allows the CIA to remain active in cases with domestic elements. The CIA, under E.O. 12333, participates in the international aspects of the global crime case and Law Enforcement then handles the domestic aspects that involve U.S. citizens or other areas of domestic involvement.

Cooperation Between Intelligence and Law Enforcement

Problems in coordinating overseas activities between Intelligence and Law Enforcement have resulted from the greatly increasing number of overseas Justice Department agents (especially FBI), overlapping responsibilities, lack of a clear hierarchy for coordination, different missions and concerns over the risks involved in cases. Law Enforcement agencies alone have problems with inefficient overlap and interference of cases. In April 1992, five Law Enforcement agencies had duplicating analysis of drug smuggling movement by air into Mexico. There is controversy over Law Enforcement coordinating activities with the Ambassador although it is required by law to do so (22 U.S.C. 3927). Law Enforcement expresses interest in keeping the Ambassador informed of its activities but is reluctant to involve him in prosecutorial decisions. On an inconsistent basis, Law Enforcement coordinates the recruitment of confidential informants overseas with the Chief of Station. Although the Chief of Station and Law Enforcement representative are under the authority of the Embassy, there is not a clear hierarchy or set of guide-lines for coordinating activities. Since there is not a single individual or group to organize individual activities, the FBI often acts independently of Intelligence and vice versa.

Intelligence and Law Enforcement, from worker to director levels of authority, have created projects to improve coordination between the communities. A special task force is trying to clarify guidelines for cooperation between Intelligence and Law Enforcement overseas. A Joint Intelligence Community-Law Enforcement (JICLE) working group (comprised of lawyers and officials from both sides) was created in 1995 and meets on a weekly basis to help devise solutions to common problems. The recommendations of the JICLE have included Intelligence- Law Enforcement training programs that overcome mission and community culture barriers through education on the laws, regulations, and procedures that facilitate coordination. The new Transnational Threats Committee of the NSC, which includes the DCI and the Attorney General, provides the first formal opportunity for overseas coordination problems to be solved at the highest levels of authority.

Global Cooperation

Law Enforcement and Intelligence have found that international cooperation is one of the most effective solutions to transnational problems. The Law Enforcement Community has made significant advances in global cooperation through delegations of American law enforcement leaders visiting foreign counterparts, cooperative criminal investigations, and training programs for foreign Law Enforcement. The Aspin-Brown Commission found that Intelligence derived great benefit from such cooperative arrangements as: exchanging requests for collection; exchanging analysts and technicians; and assisting foreign countries to acquire collection capabilities in order to share the results of future collections. While U.S. Intelligence Community might not want to pursue a thorough "spy-to-spy" method analogous to FBI Director Freeh's "cop-to-cop" approach (due to the inherent risks to sources and methods), the IC still needs to continue global cooperation efforts. In many cases, global

cooperation is worth the risk because it provides access to geography, skills, contacts and information that would be otherwise unavailable.

ALTERNATIVES TO CURRENT POLICY TOWARD GLOBAL ORGANIZED CRIME

Direction from the Administration

The Aspin-Brown Commission's Preparing for the 21st Century: An Appraisal of U.S. Intelligence recommends that the President by Executive Order reaffirm that global criminal activities are national security matters and require a multi-agency response. The recommendation further suggests that "a law enforcement approach is inadequate." If implemented, this recommendation would have almost zero costs and obstacles but would create little improvement on the present situation by providing no additional funds, manpower or plans for action. The President has already recognized these issues in PDD-35, PDD-42 and through his support for the International Crime Control Act of 1996. The additional Executive Order would not contribute significantly to the reform effort.

Legislative Boundaries

The Aspin-Brown Commission recommends an E.O. that would clarify that intelligence agencies with collection capabilities may collect information about non-U.S. persons outside the United States at the request of Law Enforcement. The Commission does not specify if Intelligence would participate based on its own volition and if Law Enforcement could actually task Intelligence. "Tasking," as opposed to "requesting information," would imply a certain amount of Law Enforcement control over Intelligence during the case. The recommendation would basically leave the situation as it is currently but would officially recognize the legality of Intelligence agencies collecting for Law Enforcement. There is a reluctance on the part of the Intelligence Community to accept direct collection requests from law enforcement agencies. NSA and CIA refuse to be directly tasked by Law Enforcement and will only proceed with a collection request on a specific target if they first determine that there is a "foreign intelligence" purpose. This formal requirement is often a mere procedural formality because most requests are determined to be relevant to foreign intelligence. Unfortunately, the requirement can also create tension between the two communities by fostering the perception that Intelligence is unwilling to assist Law Enforcement.

Instead of the President creating an E.O., the Intelligence Authorization Act for Fiscal year 1997(IAA97) responded to the Aspin-Brown recommendation with an amendment to the National Security Act of 1947 that clarifies Intelligence assistance to Law Enforcement. Section 105A states "elements of the intelligence community may, upon the request of a United States law enforcement agency, collect information outside the United States about individuals who are not United States persons." The careful wording still implies that Intelligence will participate based on its own volition. If it had been phrased as "Law Enforcement may request that...", it would have had slightly different connotations. As it is currently written, it follows the Aspin-Brown model, and officially authorizes the current Intelligence-Law Enforcement collection procedures without trying to significantly improve them.

The amendment, as it was recommended by the Commission, will provide some benefits to Law Enforcement and Intelligence cooperation and will have little costs. The CIA and NSA will benefit by collecting for Law Enforcement with less concern about their legal authorities being questioned. Law Enforcement will benefit from a probable increase in collection requests that are answered. In evading the more controversial question of collection responsibilities and overseas tasking, the Aspin-Brown recommendation and IAA97 also had fewer implementation obstacles.

The House Permanent Select Committee on Intelligence's IC21: Intelligence Community in the 21st Century recommend that no additional clarifications of the law be made in terms of coordination and cooperation between Law Enforcement and Intelligence. They suggested that there is already enough flexibility and a workable set of legal boundaries in the current laws and standing Executive Orders. E.O. 12333 provides reasonably flexible boundaries for Intelligence assisting Law Enforcement in international criminal cases. Despite these arguments a clarification of the law, as the Aspin-Brown Commission recommended and IAA97 created, still provided some benefits. Lack of precise legal authorities can hamper, delay or side-track cooperation and communication efforts between the two communities.

Coordination between Law Enforcement and Intelligence

Global Crime Committee

The Aspin-Brown Commission, HPSCI and the Council on Foreign Relations reports agree that the Intelligence and the Law Enforcement Communities need a better mechanism for finding solutions to disagreements and for forming cohesive strategies. The Aspin-Brown Commission recommends that the President create by Executive Order a Global Crime Committee of the National Security Council to direct the U.S. actions against transnational security threats. The committee would be chaired by the National Security Advisor and the core members would include the Director of Central Intelligence, the Attorney General, and the Secretaries of State and Defense. Unfortunately, the Secretary of Treasury is not included among the core members even though his input would be important when the Committee discussed such transnational threats as financial crimes and illegal smuggling. The new committee would identify specific transnational groups that require a coordinated response; establish an overall strategy and monitor its implementation; develop improved procedures for sharing relevant information between the two communities; and develop guidelines to govern the coordination of law enforcement overseas. The recommendation for the creation of this committee is the one of the most significant efforts by the intelligence reform reports to improve the national strategy toward Global Organized Crime.

Instead of the President using an Executive Order, Congress responded to the Aspin-Brown Commission's recommendation by creating the Committee on Transnational Threats, under section 804 of the Intelligence Authorization Act of FY 1997. With the exception of the committee's name and a few minor differences, the new Committee follows the model created by the Commission in their recommendation. Unlike the Transnational Threats Committee, previous Intelligence and Law Enforcement working groups, task forces and meetings were not held at a director level, and were not focused on forming a national strategy but rather on resolving individual conflicts between the communities. The Aspin-Brown recommendation succeeded in convincing the Congressional committees to create the Transnational Threat Committee but the real obstacle remains insuring that the directors actually use this opportunity to forge better cooperation instead of a superficial collaboration. The major cost of the committee is pulling already busy leaders away from other activities. The potential benefits of improving the national approach toward global crime will outweigh the costs.

The Committee, as it was modeled after the Commission's recommendation, blends all international criminal threats into one label of "global crime" or "transnational threats." While some of the security and diplomacy issues are similar, Global Organized Crime and terrorist groups have different organizational networks, agendas, and weaknesses. They also pose different economic and political threats. While the Transnational Threats Committee will address both of these issues, it should be aware that strategies that are responsive to the differences in Global Organized Crime and terrorism will be more effective in reducing each threat. Single Law Enforcement Representative

fm Europa

Euro

The Aspin-Brown Commission recommends that the President designate the Attorney General as the focal point and spokesperson for formulating the Law Enforcement strategy for global crime, facilitating cooperation with Intelligence and coordinating overseas Law Enforcement activities. Currently, Law Enforcement responsibility is split between the Attorney General (whose department includes FBI, DEA and INS) and the Secretary of Treasury (whose department includes Secret Service, Customs Service, and the Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms). The majority of Global Organized Crime issues fall under the Attorney General's responsibilities but Global Organized Crime cases that involve smuggling goods into the U.S., money laundering and other financial crimes, fall under the jurisdiction of the Secretary of Treasury. They should both be included in forming national strategies and in representing Law Enforcement as they direct departments with different responsibilities and resources. The additional Treasury perspective provides more significant benefits than the gain in efficiency that a single representative would provide.

The HPSCI report similarly opposes the Attorney General acting as the single representative or the FBI acting as the lead agency of Law Enforcement. HPSCI argues that it would be a mistake to ignore overseas law enforcement agencies outside of the Justice Department. This is an important recommendation because while the FBI has provided innovative solutions to global crime and should continue to be active in influencing the improvement of the overall law enforcement strategy, it is not the only agency involved in overseas activities.

Priority in the National Strategy and Coordination

Since effective coordination requires strong leadership, the Aspin-Brown Commission and the Council on Foreign Relations Report suggest that a coordinated national effort against global crime would benefit from Intelligence taking priority over Law Enforcement. According to the Aspin-Brown Commission, in order to coordinate daily activities overseas, Law Enforcement should play a subordinate role under the Ambassador and the Chief of Station. However, HPSCI argues against Intelligence taking immediate priority over Law Enforcement and only recommends that the Chief of Station and the Ambassador be "kept reasonably informed of law enforcement objectives and plans." While Intelligence agencies can make a significant contribution to policy-makers forming decisions on Global Organized Crime, they should not necessarily be given priority over Law Enforcement. The CFR's suggestion that Intelligence be given priority "lest pursuit of evidence or individuals for prosecution cause major foreign policy problems or complicate ongoing Intelligence and diplomatic activities" does not justify subordinating Law Enforcement. In many foreign countries, American Law Enforcement agents and their local activities are eagerly welcomed by the foreign governments who are concerned with stopping their national crime problems. There may be more distrust of American Intelligence. Since the majority of Law Enforcement cases are overt and carried out with the coordination of foreign police, there is little danger of Law Enforcement causing a "major foreign policy problem."

RECOMMENDATIONS

Recommendations for the new Transnational Threats Committee:

1. This study recommends that the Committee include the Secretary of Treasury when addressing such issues as illegal smuggling and financial crimes. The agencies under the Department of Treasury, in addition to those under the Department of Justice, are actively involved in the national effort against transnational crime. Global crimes that fall under the Treasury jurisdiction include: narcotics and other contraband smuggling (U.S. Customs Service); counterfeiting American money (U.S. Secret Service); money laundering and financial crimes (Financial Crimes Enforcement

Network). One obstacle to implementing this recommendation is the argument that inviting the Secretary of Treasury would be unnecessary because the Attorney General is already representing Law Enforcement in the Committee. While the departments under the Attorney General are also involved in these areas, there are some situations where Department of Treasury would be more affected and more importantly, the Committee and its national strategy would benefit from the Treasury perspective.

2.The Committee should set up a practical, working hierarchy overseas to conduct Intelligence and Law Enforcement activities under a coordinated policy. One of the stated functions of the Committee is to "develop guidelines" for coordination overseas but it is necessary to specify that the Committee needs to set up guidelines for a specific hierarchy, if coordination reforms are to be effective. There is already interest in both communities in improving coordination of activities overseas. But in actual practice, Law Enforcement often acts independently of Intelligence and vice versa because lines of authority overseas can become blurred. Problems with communication are due there not being a single person or group to lead and organize the individual activities. It is further recommended that the Chief of Station (COS) be in charge of the actual coordination of these activities. As the head of the Embassy, the Ambassador should be kept informed of both Intelligence and Law Enforcement activities but his personal involvement in the details of coordination should continue to depend on the individual Ambassador. The Committee should give the Chief of Station clear guidelines for organizing activities and the authority necessary to accomplish efficient coordination of resources. They should clearly define the COS and the Law Enforcement responsibilities to each other as well as to the Ambassador. The major obstacle could be opposition from the Attorney General and Law Enforcement officials (especially FBI) who are supportive of greater cooperation but who are rapidly increasing their activities overseas and do not want to see their freedom limited by the Chief of Station. Another concern is that unless the Committee sets up clear lines of authority, it may be difficult for the Chief of Station to coordinate activities and ensure that Law Enforcement adheres to the guidelines.

3.The Committee should form a separate proactive strategy for Global Organized Crime and Drug Trafficking Networks. The IC, in order to avoid wasting resources through duplication, must recognize the similarities between Global Organized Crime and other transnational threats. However, the different activities and potential vulnerabilities of Global Organized Crime must also be acknowledged by the Committee if it is to form an effective strategy against the threat. For example, an intelligence strategy for Global Organized Crime might focus on gathering information on the international money laundering networks. Since laundered money is necessary to continue the daily operations of these criminal networks, a concentrated multi- agency attack on the money laundering channels could be debilitating to Global Organized Crime groups and Drug Traffickers. While terrorist groups can also be involved in money laundering, this strategy may not be as successful in preventing terrorist attacks. From the other perspective, strategies used against terrorism may not prove to be as effective against organized crime. Implementing this recommendation would strengthen the national effort against Global Organized Crime by producing a coordinated strategy specific to its own concerns. The costs would be low because it would not necessarily entail devoting more resources to addressing the threat but rather using the existing resources more effectively. Certain Committee members may oppose the recommendation on the belief that it would be a waste of resources to devote the Committee and the agencies they represent to one transnational threat when they could take advantage of the similarities of the threats. However, the importance of having a "Transnational Threat" committee instead of having a "Global Organized Crime" committee already takes advantage of these similarities by pooling the leaders and resources involved in all of these threats. Within the Committee, the differences should also be recognized.

4.The Committee should create more liaison programs between Intelligence and Law Enforcement dealing with Global Organized Crime. The two communities are already participating in

programs like this, but since the benefits are significant, the Committee should encourage cooperation and integration on a working level through more programs. On a case by case level, they would benefit from the different perspectives and on a higher level of authority, they would benefit from the joint programs because it would help to facilitate future cooperation. The cost of adding more joint projects is relatively small when compared with the benefits of cases that result in greater intelligence gathering/prosecutions and in less resources being used overall because manpower and technology have been shared between the communities.

5. This study recommends that the Committee make efforts to improve coordination with foreign governments. Global cooperation is necessary to fight criminal groups with increasingly interconnected networks around the world. FBI Director Freeh has been very successful in establishing working partnerships with foreign Law Enforcement and governments. He sees building "cop-to-cop" connections as the key to fighting global crime. Just as strengthening the coordination between domestic agencies is a necessary step toward a more effective national strategy, improving coordination between American and foreign agencies is also an important part of reducing Global Organized Crime. One obstacle would be the reluctance of Intelligence to work even closer with foreign governments, their intelligence agencies and their Law Enforcement. In the case of Russia, many law enforcement officials accept bribes from organized crime and detectives are sometimes forced to not report to their superiors for fear that the suspects will be warned of raids and arrests. Intelligence may not want to work too closely with foreign intelligence agencies in order to protect their sources and methods. However, there is always an intelligence problem of trust when dealing with human sources but the successes of HUMINT demonstrate that the benefits are worth the risks.

6. This study concurs with the HUMINT and Non-proliferation conference studies' recommendation for further use of HUMINT in dealing with transnational threats. These underground networks can be penetrated by human sources. Human agents can learn the complexities and vulnerabilities of an international network of criminal individuals and groups. The expensive satellite imagery that was helpful in collecting information on large military sites during the Cold War may not be that effective in collecting information on Global Organized Crime. There are more risks involved in trusting human sources but it is more effective in dealing with Global Organized Crime and the costs are low when compared with technical collection. Recommendations for the President:

7. This study recommends that the President confer regularly with the Transnational Threats Committee while forming his national strategy on Global Organized Crime. The new Committee offers the President an incredible opportunity to combine all of the separate abilities and interests represented by the DCI, the Attorney General, the Secretaries of State and Defense, under a unified set of anti-global crime objectives. Since IAA97 also states that the President may designate additional members, he has even more opportunities to use the Committee to respond to his needs with regard to transnational threats. The major obstacle is the President's own disapproval of the creation of the Committee. In his statement on signing the Authorization Act regarding the new Committee, he wrote, "Such efforts to dictate the President's policy process unduly intrude upon Executive prerogatives and responsibilities. I would note that under my Executive authority, I have already asked the NSC to examine these issues." The combined decisions of Intelligence and Law Enforcement leaders should provide insights into creating a coordinated policy that the NSC had previously not provided. The President frequently speaks about the importance of addressing transnational threats so he should be more interested in forming an effective solution-oriented policy against them.

8. The President should support the continuation of both the Attorney General and the Secretary of Treasury acting as representatives of Law Enforcement. The President should not select the Attorney General as the single representative for Law Enforcement. The Attorney General already acts as the

fm Europa

Law Enforcement spokesperson in many areas dealing with Global Organized Crime. In areas that pertain more to the Treasury, such as financial crimes, the Secretary should continue to be brought in as a representative.

MEASURING SUCCESS OF THE REFORMED INTELLIGENCE RESPONSE TO GLOBAL ORGANIZED CRIME

9.The Transnational Threats Committee should make formal annual assessments on the effects of the changes made through the reforms described above and address the weaknesses in the implementation. Reform and improvement of coordination should be a continuous process and the Committee needs to form a systematic way to continue reform of Intelligence and Law Enforcement coordination and the national response to Global Organized Crime. Possible areas for them to examine would be if there was a more cohesive national strategy; if activities overseas were actually being coordinated under the Chief of Station or if Law Enforcement officials were acting independently; and if, as a result of the reforms, there were improvements made in the Global Organized Crime assessments given to policy-makers. The President and his staff should also make a yearly assessment of the success of the Committee. He should provide feedback on how the Committee could better respond to transnational threats and provide him with information relevant to formulating a national strategy. Actual trends in Global Organized Crime and individual cases of major crime groups should be analyzed to determine if the coordinated response formulated by the Committee had an impact on the threat.

BIBLIOGRAPHY

Borchgrave, Arnaud de. "Clinton targets Global Organized Crime as security threat." Washington Times, November 3, 1995.

Carey, David. Testimony before U.S. Congress House International Relations Committee. January 31, 1996.

Charles, Robert B. "Back to the future: the collapse of national drug policy and a blueprint for revitalizing the nation's counter narcotics effort." Harvard Journal on Legislation Vol 33 / 2 (Summer 1996), 375-410.

Clinton, Bill. "American Security in a Changing World." Remarks at George Washington University. August 5, 1996.

Cohen, Ariel. "Reexamining Russia: Crime Without Punishment." Journal of Democracy (April 1995), 34-45.

Commission on the Roles and Capabilities of the United States Intelligence Community. Preparing for the 21st Century: An Appraisal of U.S. Intelligence. Washington, D.C. March 1, 1996.

Constable, Pamela. "From Russia with Chutzpah," Washington Post, August 18, 1996.

Cooperman, Alan and Zimmermann, Tim. "The Russian Connection," U.S. News and World Report, October 23, 1995. 44-51.

Council on Foreign Relations. Making Intelligence Smarter: The Future of U.S. Intelligence. Report of an Independent Task Force.

fm Europa

Euro

Deutch, John M. Testimony before the Permanent Subcommittee on Investigations of the Senate Committee on Government Affairs. March 20, 1996.

Farah, Douglas. "Russian Crime Finds Haven in Caribbean." Washington Post. October 7, 1997.

Federal Bureau of Investigation. "FBI's Program for the Awareness of National Security Issues and Response." Web summary (<http://www.fbi.gov/ansir.htm>). Visited November 18, 1996.

Federal Bureau of Investigation, New York Office, Press Release. Regarding the arrests of Russian organized crime figures in N.Y. July 8, 1996.

Federal Bureau of Investigation, Web summary (http://www.odci.gov/cia/other_links/wheel/fbi). Visited October 12, 1996.

Federation of American Scientists. Web summary of "PDD-35: Intelligence Requirements." (<http://www.fas.org/irp/offdocs/direct.html>). March 2, 1995.

Freeh, Louis J. Presentation to the 1996 Annual Meeting of the World Economic Forum. Davos, Switzerland. February 4, 1996.

Freeh, Louis J. Presentation to Rotes Rathaus (Berlin City Hall). Berlin, Germany. June 28, 1994.

Freeh, Louis J. Testimony before House Committee on International Relations. Hearing on Russian Organized Crime. April 30, 1996.

Freeh, Louis J.. "International Organized Crime and Terrorism: From Drug Trafficking to Nuclear Threats." Presentation to Center for Strategic and International Studies's Conference on Global Organized Crime. September 26, 1994.

Gannon, John C. "Challenges of Intelligence Reform: The Case of Russia." Presentation to the Boston Committee on Foreign Relations. July, 7, 1996.

Godson, Roy. "Crisis of Governance: Devising Strategy to Counter International Organized Crime." Terrorism and Political Violence Vol 6 / 2 (Summer 1994), 163-177.

Godson, Roy and Olsen, William J. "International Organized Crime." Society Vol 32 / 2 (January/February 1995), 18-29.

Hackett, James. "Missile Disaster wake-up call," The Washington Times, September 20, 1996.

Hallett, Carol (Chair). Lee, Rensselaer; Revell, Buck; and Kay, David. "The International Black Market: Coping with Drugs, Thugs and Fissile Materials. Panel for Center for Strategic and International Studies's Conference on Global Organized Crime. September 26, 1994.

Handelman, Stephen. Comrade Criminal. New Haven, CT: Yale University Press, 1995.

Hedley, Dr. John H. (Diplomatic Associate). Checklist for the Future of Intelligence. Institute for the Study of Diplomacy. Occasional Paper I. 1995.

Hedley, Dr. John H. Presentation to WWS401a. October 16, 1996.

fm Europa

EURO

Jones, Mark. "Nigerian Crime Networks in the United States." International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology Vol 37 / 1 (Spring 1993), 59-73.

Kleinknecht, William. "The Hottest import: crime." Interview by Sanoff, Alvin. U.S. News and World Report, September 30, 1996.

Leary, William M. (ed.) The Central Intelligence Agency: History and Documents. Tuscaloosa: The University of Alabama Press, 1984.

McLucas, William (Chair). Blum, Jack; Leahy, Patrick; and Rasor, Robert. "Global Financial Systems Under Assault: Countering the \$500 Billion Conspiracy." Panel for Center for Strategic and International Studies's Conference on Global Organized Crime. September 26, 1994.

Morris, Stanley E. "Maintaining the Security, Integrity and Efficiency of our Financial System in a Global Criminal Market." Presentation to Center for Strategic and International Studies's Conference on Global Organized Crime. September 26, 1994.

Myers, Steven Lee. "Fighting International Crime." The New York Times, December 8, 1996.

National Security Council. Intelligence Directive No 2. Coordination of Collection Activities Abroad. January 13, 1948.

Naylor, Thomas. "Criminal Empires." The European Journal of International Affairs 3 (1990), 31- 57.

Quarantiello, Laura. "Terrorism: Should we be Afraid?" Safety and Security Magazine. Vol II / 9 (September 1996).

Richard, Daniel. "Overseas Tasking of the CIA for Domestic Law Enforcement," National Security Studies Quarterly Vol II / 3 (Summer 1996), 1-18.

U.S. Congress. Committee on Banking and Financial Services. Subcommittee on General Oversight and Investigations. U.S. Law Enforcement Response to Money Laundering Activities in Mexico. DEA Testimony, September 5, 1996.

U.S. Congress. House of Representatives. Banking and Financial Committee. Money Laundering by Drug Trafficking Organizations. DEA Testimony, February 28, 1996.

U.S. Congress. House of Representatives. International Relations Committee. Hearing on International Organized Crime, June 27, 1994.

U.S. Congress. House of Representatives. Government Reform and Oversight Committee. National Drug Policy: A Review of the Status of the Drug War. 104th Cong., 2d sess., H.R.104-486, March 19, 1996.

U.S. Congress. House of Representatives. Intelligence Authorization Act for Fiscal Year 1997, Conference Report, 104th Congress, September 24, 1996.

U.S. Congress. House of Representatives. Permanent Select Committee on Intelligence. IC21: Intelligence Community in the 21st Century. Staff Study, 104th Cong., April 9, 1996. Washington: U.S. Government Printing Office, 1996.

fm Europa

Euro

U.S. Congress. Senate Appropriations Committee. Subcommittee on Foreign Relations. Hearing on International Crime. Statement of Louis J. Freeh, Director, Federal Bureau of Investigation, March 12, 1996.

U.S. Congress. Senate. Foreign Relations Committee. International Drug Trafficking Organizations in Mexico. DEA Testimony, August 8, 1995.

U.S. Department of Treasury. "An Overview of Treasury Law Enforcement: Organization, Mission and Demographics." Web summary (<http://www.ustreas.gov>). Visited on 12/14/96.

U.S. Department of Treasury. "Facts: Financial Crimes Enforcement." Web summary (<http://www.ustreas.gov>). Visited on 12/14/96. U.S. Executive Order. United States Presidential Activities. E.O. 12333. December 4, 1981.

"The U.S. FBI and CIA are to help Poland combat organized crime," Polish Press Agency Press News Wire, March 15, 1996.

U.S. General Accounting Office. Drug Control: Heroin Program Encounters Many Obstacles in Southeast Asia. Letter Report, GAO/NSIAD-96-83, March 1, 1996.

U.S. General Accounting Office. Federal Law Enforcement: Information on Certain Agencies' Criminal Investigative Personnel and Salary Costs. GAO/T-GGD-96-38. Testimony, November 15, 1996.

White House Fact Sheet. "International Crime Control Act of 1996." August 6, 1996.

Witt, Howard. "Gangsters squeezing Russia." Chicago Tribune. November 24, 1996.

Woolsey, James R. "Global Organized Crime: Threats to U.S. and International Security." Presentation to Center for Strategic and International Studies's Conference on Global Organized Crime. September 26, 1994.

fm Europa

Euro

Lupulescu, N.	- Corupția ca principală amenințare la adresa intereselor naționale ale României, Revista Pro-lege, nr. 1/2006
Mateuț, Gh.	- <i>Investigatorul sub acoperire</i> , Revista Dreptul, nr. 1/2005
Meiyowitz, H.	- <i>La repression et par les tribunaux allemands des crimes contre l'humanité et de l'appartenance à une organisation criminelle en application de la loi</i> , Conseil de Contrôle allié, nr. 10, Paris, 1960, p.5
Mihuț, E.A., Moca, D.	- <i>Metodica cercetării traficului de persoane</i> , Revista Dreptul, nr. 4/2009
Moise, Adrian Cristian	- <i>Investigarea criminalistică a infracțiunilor informatici</i> , în Revista Dreptul, nr. 4/2009
Moise, M., Corlățeanu, S.	- <i>Conceptul de criminalitate organizată financiar-economică și criminalitate în afaceri</i> , Revista Dreptul, nr. 10/2009
Mora, S.	- <i>Global Organized Crime</i> , Conference Woodrow Wilson School Policy, 06.01.1996
Olaru, C.	- <i>Prevenirea și combaterea crimei organizate</i> , Revista de Drept Penal, nr. 4/2004
Olaru, C.	- <i>Unele considerații teoretice referitoare la Legea nr. 39/2003 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate</i> , în Revista Dreptul, nr. 6/2004, p.158
Olaru, C.,	- <i>Proxenetism. Trafic de persoane</i> , Revista de Drept Penal, nr.2/2003
Opris, O.	- <i>Represiune și prevenție în politica penală de combatere a corupției</i> , Revista de criminologie, nr. 1/2003
Palmiotto, M. J.	- <i>Criminal investigation</i> , Nelson - Hall Publisher, Chicago, U.S.A., 1994

fm Europa

Euro

incontestabil că, în momentul comiterii lor aceste fapte erau ilegale și sancționate nu numai de dreptul internațional, dar și de dreptul comun al statelor²⁷, care conștiente de pericolul acestor infracțiuni au încheiat o serie de convenții ce prevăd reprimarea lor.²⁸

Amploarea pe care o cunoaște criminalitatea internațională și faptul că aceasta afectează toate statele lumii constituie un flagel care se manifestă în forme variate: de la terorism, trafic de droguri, trafic de ființe umane, crimă organizată, spălarea banilor, traficul cu armament și explozivi, și până la reglări de conturi între structurile criminale, sau execuții de tip mafiot, creează o psihoză generală de insecuritate civică și de teroare.²⁹

Potrivit doctrinei dreptului internațional penal au existat multiple încercări de definire a infracțiunii internaționale, încercări care au avut drept scop conturarea cât mai precisă a elementelor constitutive ale acesteia, în vederea delimitării ei de infracțiunea cu caracter național. Una dintre aceste definiții aparține juristului român Vespasian Pella, care consideră infracțiunea internațională „o acțiune sau inacțiune sancționată de o pedeapsă pronunțată și executată în numele comunității statelor”.³⁰ Un alt jurist, Ștefan Glaser, consideră infracțiunea internațională ca fiind „un fapt contrar dreptului internațional și atât de vătămător pentru interesele apărate de acest drept, încât statele de comun acord îi atribuie un caracter criminal, cerând totodată și reprimarea penală”.³¹

În opinia noastră, cea mai completă definiție dată acestor infracțiuni aparține profesorului Grigore Geamănu care afirma că „infracțiunea internațională este un act constând dintr-o acțiune sau omisiune, contrară dreptului internațional, iar elementul esențial al infracțiunii internaționale este periculozitatea manifestată pentru pacea și securitatea internațională ceea ce

²⁷ Geamănu, Grigore, *op. cit.*, p.128.

²⁸ Convenția din 1904 privind traficul cu ființe umane și Convenția din 1961 privind traficul de stupefiante

²⁹ Ţerb, Stancu, Drăghici, C-tin, Iacob, A., Ignat, A., *Drept polițienesc*, Editura Tritonic, București, 2003, p.192.

³⁰ Pella, V.V., *La criminalité collective des etats*, București, 1927, p.175.

³¹ Glaser, St., *Drept internațional penal conventional*, Paris, 1929, pp.145-148.

atrage în mod obligatoriu sancțiunea penală”.³²

Doctrina OIPC – INTERPOL consideră infracțiune internațională „orice activitate criminală care interesează mai multe țări, fie datorită naturii faptei săvârșite, fie personalității sau conduitei autorului ori complicitelor săi”. Aceeași doctrină arată că: „O infracțiune este socotită ca fiind internațională dacă sunt implicate cel puțin două state în ceea ce privește locul comiterii ei, cetățenia autorului (autorilor), locul depozitării sau traficării obiectelor corp delict”.³³ O infracțiune internațională va avea astfel, represuni interneționale în funcție de circumstanțele sale (fapte comise în mai multe țări sau fuga infractorului în străinătate) sau de consecințele actului său delictuos (trafic de droguri, trafic cu finți umane, cu mașini furate, terorism etc.).

O deosebită importanță pentru determinarea caracterului internațional al unei infracțiuni o are personalitatea infractorului. Din acest punct de vedere, un individ care a comis fapte ilicite cu caracter local (furturi din magazine, din locuințe, tâlhării, trafic de droguri etc.), dar succesiv în mai multe țări este un infractor internațional. Tot astfel, un infractor care a comis infracțiuni pe teritoriul unui stat și care se refugiază pe teritoriul altui stat este un infractor internațional.³⁴

Pe de altă parte, sunt unele infracțiuni care prezintă un grad de pericolozitate deosebit și chiar dacă ele se comit pe teritoriul statului al căruia cetățean este autorul, interesează și celelalte state în vederea cooperării ținând seama de o posibilă „expansiune internațională”. Astfel de situații sunt determinate de infracțiuni cum sunt: terorismul, traficul de droguri, traficul de persoane, falsul și traficul cu monedă falsă, traficul cu mașini furate, cu armament etc., infracțiuni care sunt incriminate în legislațiile tuturor țărilor și care necesită prevenirea și combaterea lor, concentrarea eforturilor mai multor

³² Geamănu, Grigore, *Dreptul internațional penal și infracțiunile internaționale*, Editura Academiei Române, București, 1977, p.131.

³³ Pele, Gh., Hurdubăie, Ioan, *Interpolul și criminalitatea internațională*, Editura Ministerului de Interne, Biroul Național Interpol, București, 1983, p.4.

³⁴ Ţerb, Stancu, Drăghici, C-tin, Iacob, A., Ignat, A., *Drept polițienesc*, Editura Tritonic, București, 2003, p.193.

Dongoroz, V., și colab.	- <i>Explicații teoretice ale Codului penal român. Partea specială</i> , vol. III – IV, Editura Academiei R.S.R., București, 1971 – 1972
Dragoman, I., și colab.	- <i>Relații internaționale actuale</i> , Editura Intergraf, București, 2004
Drăgan, I.	- <i>Dicționar de droguri</i> , Editura Național, București, 2005
Drăgan, J.	- <i>Drogurile în viața românilor</i> , Editura Magicart Design, București, 1996
Filipaș, A., Loghin, O.	- <i>Drept penal român. Partea specială</i> , Casa de Editură și Presă Sansa S.R.L., București, 1992
Geamănu, Grigore	- <i>Dreptul internațional penal și infracțiunile internaționale</i> , Editura Academiei Române, București, 1977
Glaser, St.	- <i>Droit international penal conventionnel</i> , Paris, 1929
Hanga, V.I.	- <i>Dreptul și calculatoarele</i> , Editura Academiei, București, 1991
Hedeșiu, E., Toma, Gh.	- <i>Combaterea crimei organizate</i> , Editura Universitatea Națională de Apărare, București, 2005
Hotca, A.M., Dobrinoiu, M.	- <i>Infracțiuni prevăzute în legi speciale</i> , Editura C.H. Beck, București, 2008
Hotca, M. A.	- <i>Noul Cod penal și Codul penal anterior. Aspecte diferențiale și situații tranzitorii</i> , Editura Hamangiu, București, 2009
Kandler, L.	- <i>Anti-Hacker</i> , Editura Educațional, București, 1998
Kelly, Robert J.	- <i>Natura crimei organizate și operațiunile ei specifice</i> , Herbert Edelbertz, ed. V.S. Departamentul Justiției S.U.A., 1987
Kövesi, Laura Codruța, Tițian, Dana, Frăsie, Daniela	- <i>Arestarea preventivă. Practică judiciară. Hotărâri CEDO</i> , Editura Hamangiu, București, 2009

ANEXA
NR/6

fm
Europa

fm
Euro

GRIGORE GEAMĂNU

**DREPTUL
INTERNATIONAL
PENAL**

**SI
INFRACȚIUNILE
INTERNATIONALE**

WWW.EUROPAFM.RO

WWW.EURO

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

fm
Europa

fm
Euro

WWW.EUROPAFM.RO

WWW.EURO

fm

că n-ar interveni oamenii pentru a-l cauza să se manifestă sub două forme: ca (acțiune pozitivă) și ca *delicta ommissum*, comportare pasivă.

Cu internațional în această materie nu se extinderea răspunderii de la stat la o altădată răspunderea pentru omisul statului, antrenând numai consecințe civile (daune), azi răspunderea a fost persoanelor fizice, îmbrăcind pentru căracterul penal.

(*ilicit*). Un alt element care condiționează infracțiuni este caracterul ilicit. Iată este unul din elementele fundamentale, cel care atrage sancțiunea penală. Internaționale nu pot fi reprimate atât niste în exercițiul unui drept (de exemplu) sau în limitele unei obligații rezultante internaționale.

Autorul nu menționează expres elementele infracțiunii, dar fiind un expert în subiect.

Pentru a constitui o infracțiune de răspunderea penală, actul incriminat trebuie să fie autorul. Un element moral este centrul existență infracțiunii. El prezintă de a comite actul, dar și caracterul său ilicit.

„In matière pénale naît, à savoir, la causalité morale, de l'onde et de la finalité, sans culpabilité”⁶.

A. INFRACȚIUNII INTERNATIONALE

Elementele a inspirat multiple de-

⁶ op. cit., p. 36.

⁷ op. cit., p. 37; vezi și St. Glaser, *Introducere*, p. 110.

— Pentru Pella, infracțiunea internațională este o acțiune sau o inacțiune, sancționată de o pedeapsă pronunțată și executată în numele comunității statelor⁷.

Stefan Glaser consideră infracțiunea internațională ca fiind un fapt contrar dreptului internațional și atât de vătămator pentru interesele apărate de acest drept, încit statele de comun acord îi atribuie un caracter criminal, cerind totodată și reprimarea penală⁸.

În sfîrșit, Claude Lombois definește infracțiunea internațională ca fiind comportarea ilicită a unui stat în relațiile sale cu alte state (de exemplu războiul de agresiune)⁹.

În termeni generali, putem afirma că infracțiunea internațională este un act constând dintr-o acțiune sau omisiune, contrară dreptului internațional, iar elementul esențial al infracțiunii internaționale este pericolozitatea manifestă pentru pacea și securitatea internațională, ceea ce atrage în mod obligatoriu sancțiunea penală.

4. CLASIFICARE

Clasificarea infracțiunilor internaționale poate fi întreprinsă după mai multe criterii.

Orientându-ne după *subiectul* infracțiunii, distingem infracțiuni al căror subiect nu poate fi doar statul, adică infracțiunile comise de organele statului în numele și pe seama statului, și infracțiunile al căror subiect este individul, ca persoană particulară.

Infracțiunile internaționale mai pot fi clasificate și după *scopul* urmărit de autorul acestora, adică după cum comportă sau nu un element politic ori ideologic. În prima ipoteză (conținând deci elementul politic ori ideologic) sunt incluse crimele contra umanității, inclusiv genocidul, crimele de război și terorismul interna-

⁷ V. V. Pella, *La criminalité collective des États*, București, 1926, p. 175.

⁸ St. Glaser, *Introduction...*, p. 11.

⁹ Claude Lombois, *op. cit.*, p. 35.

fm Europa

Euro

atrage în mod obligatoriu sancțiunea penală”.³²

Doctrina OIPC – INTERPOL consideră infracțiune internațională „orice activitate criminală care interesează mai multe țări, fie datorită naturii faptei săvârșite, fie personalității sau conduitei autorului ori complicitelor săi”. Aceeași doctrină arată că: „O infracțiune este socotită ca fiind internațională dacă sunt implicate cel puțin două state în ceea ce privește locul comiterii ei, cetățenia autorului (autorilor), locul depozitării sau traficării obiectelor corp delict”.³³ O infracțiune internațională va avea astfel, repercușiuni internaționale în funcție de circumstanțele sale (fapte comise în mai multe țări sau fuga infractorului în străinătate) sau de consecințele actului său delictuos (trafic de droguri, trafic cu finți umane, cu mașini furate, terorism etc.).

O deosebită importanță pentru determinarea caracterului internațional al unei infracțiuni o are personalitatea infractorului. Din acest punct de vedere, un individ care a comis fapte ilicite cu caracter local (furturi din magazine, din locuințe, tâlhării, trafic de droguri etc.), dar succesiv în mai multe țări este un infractor internațional. Tot astfel, un infractor care a comis infracțiuni pe teritoriul unui stat și care se refugiază pe teritoriul altui stat este un infractor internațional.³⁴

Pe de altă parte, sunt unele infracțiuni care prezintă un grad de pericolozitate deosebit și chiar dacă ele se comit pe teritoriul statului al cărui cetățean este autorul, interesează și celelalte state în vederea cooperării ținând seama de o posibilă „expansiune internațională”. Astfel de situații sunt determinate de infracțiuni cum sunt: terorismul, traficul de droguri, traficul de persoane, falsul și traficul cu monedă falsă, traficul cu mașini furate, cu armament etc., infracțiuni care sunt incriminate în legislațiile tuturor țărilor și care necesită prevenirea și combaterea lor, concentrarea eforturilor mai multor

³² Gheamănu, Grigore, *Dreptul internațional penal și infracțiunile internaționale*, Editura Academiei Române, București, 1977, p.131.

³³ Pele, Gh., Hurdubăie, Ioan, *Interpolul și criminalitatea internațională*, Editura Ministerului de Interne, Biroul Național Interpol, București, 1983, p.4.

³⁴ Șerb, Stancu, Drăghici, C-tin, Iacob, A., Ignat, A., *Drept polițienesc*, Editura Tritonic, București, 2003, p.193.

țări dintr-o anumită regiune geografică, sau din zone diferite determinate conjunctural.³⁵

Clasificarea infracțiunilor internaționale se poate face după mai multe criterii: după subiectul infracțiunii distingem infracțiuni al căror subiect nu poate fi decât statul, adică infracțiunile comise de organele statului în numele și pe seama statului și infracțiunile al căror subiect este individul ca persoană particulară (traficul de droguri, terorismul, pirateria, traficul de persoane etc.); după scopul urmărit de autor, infracțiunile internaționale pot avea un scop politic ori ideologic, în care sunt încadrate crimele contra umanității, inclusiv genocidul, crimele de război și terorismul internațional; un alt criteriu, ar fi timpul în care se comit asemenea fapte (în timp de pace sau în timp de război).³⁶

Profesorul Grigore Geamănu clasifică infracțiunile după gravitatea lor astfel: crime internaționale; infracțiuni comise de persoane particulare (traficul de droguri, prostituția și proxenetismul, traficul cu ființe umane, falsul și traficul de monedă etc.).³⁷ Astfel de fapte sunt calificate infracțiuni internaționale prin acorduri, tratate sau convenții internaționale încheiate între statele semnatare prin care acestea se obligă să le incrimineze în legislația lor penală internă și să le sancționeze ca atare.

Secțiunea a 2-a

Forme de manifestare a criminalității organizate în România

Odată cu extinderea granițelor Uniunii Europene s-a extins și criminalitatea transfrontalieră. Într-o Europă care devine din ce în ce mai integrată, criminalitatea transfrontalieră devine din ce în ce mai mult o criminalitate fără frontiere. O astfel de transformare radicală este determinată și

³⁵ Suceavă, Ion, Coman, Florian, *Criminalitatea și organizațiile internaționale*, Editura Romcartexim, București, 1997, p.13.

³⁶ Glaser, Ștefan, *Droit international penal conventionnal*, p. 51.

³⁷ Geamănu, Grigore, *Dreptul internațional penal și infracțiunile internaționale*, Editura Academiei Române, București, 1977, p.133.

Pradel, J.	- <i>Droit pénal compare</i> , Editura Codes Dolloz, Paris, 1996
Stancu, E.	- <i>Tratat de criminalistică</i> , Ediția a IV-a – revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2007
Streleanu, Fl.	- <i>Drept penal. Partea generală</i> , Editura Rosseti, București, 2002
Streleanu, Fl., Chiriță, R.	- <i>Răspunderea penală a persoanei juridice</i> , Editura Rosseti, București, 2002
Suceavă, Ion și colaboratorii	- <i>Omul și drepturile sale</i> , Editura Ministerului de Interne, București, 1991
Suceavă, Ion, Coman, Florian	- <i>Criminalitatea și organizațiile internaționale</i> , Editura Romcartexim, București, 1997
Sutherland, E	- <i>White collar crime</i> , Editura Dryden Press New York, 1949
Şerb, Stancu, Drăghici, C-tin, Iacob, A., Ignat, A.	- <i>Drept polițienesc</i> , Editura Tritonic, București, 2003
Tanislav, E., Conea, N., Tanislav jr., E.	- <i>Infracțiuni prevăzute în legi speciale</i> , Editura Semn E, București, 2006
Theodoru, Gr., Plăieșu, T.	- <i>Drept procesual penal, Partea specială</i> , Universitatea Al. I. Cuza, Iași, 1987
Toader, T.	- <i>Drept penal. Partea specială</i> , ediția a IV-a, Editura Hamangiu, București, 2009
Trancotă, C.	- <i>Neliniștile insecurității</i> , Editura Tritonic, București, 2005
Turianu, C.	- <i>Răspunderea juridică pentru faptele penale săvârșite de minori</i> , Editura Continent XXI, București, 1995
Turlea, S.	- <i>Bomba drogurilor</i> , Editura Humanitas, București, 1991

ANEXA
NR. 19

fm

ANEXA NR. 19

UNIVERSITATEA EUROPEANĂ LUGOJ

ACADEMIA DE POLIȚIE
"ALEXANDRU IOAN CUZA"

FUNDATIA ANTIDROG DIN ROMÂNIA

Dr. ION SUCEAVĂ
Dr. FLORIAN COMAN

WWW.EUROPAFM.RO

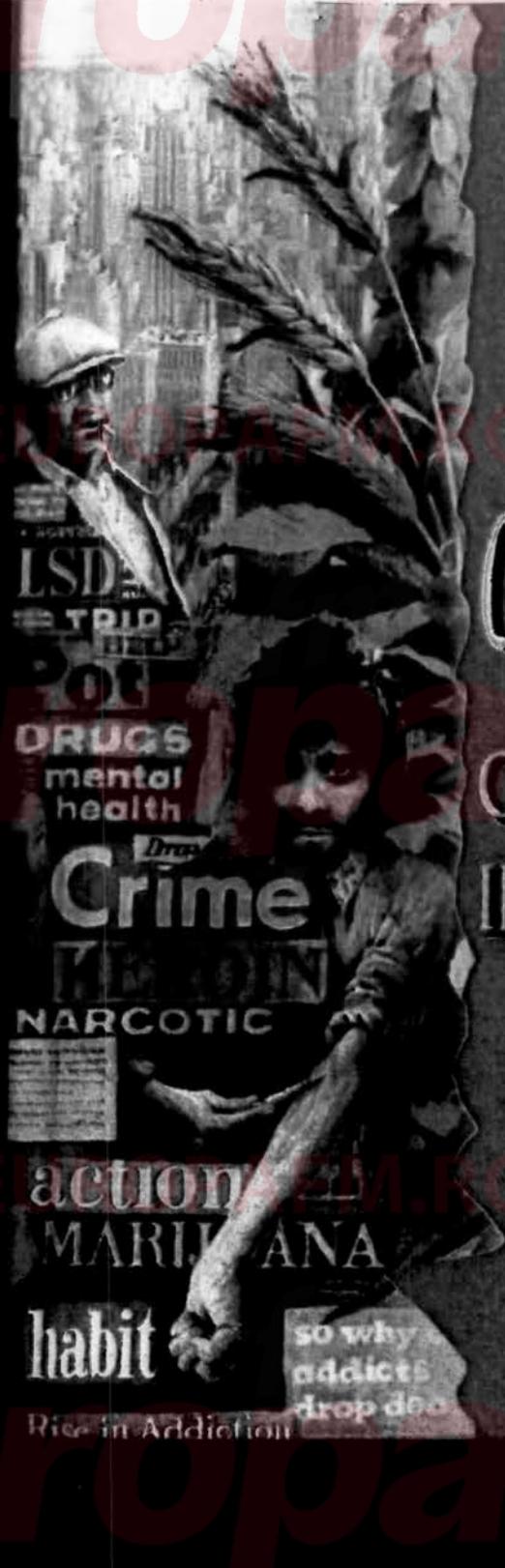
WWW.EURO

Criminalitatea

ORGANIZAȚIILE
INTERNATIONALE

WWW.EUROPAFM.RO

WWW.EURO

ROMCARTEXIM

Europa

WWW.EUROPAFM.RO

WWW.EURO

rodere între anumite instituit și motive în folosirea terorii, ca mijloc de

lumate mai recent sau în curs de desfășurare sănse motive de optimism, de a spera într-un ale. Dimpotrivă, se poate anticipa o activitatea noastră.

Întravînt cărora criminalitatea reprezintă un leneiu. Prin amploarea și diversitatea caracter aproape global, extins la scară aproape fără rezerve „criminalitate fără diene, adeseori în forme desperate de număr mare de victime nevinovate și imagine apocaliptică și creează o psihoză

ale, sporirea gravității urmărilor acestora iatăriile întrebarea „De ce există criminalitate acceptată este că acest fenomen este în

i de perspectivă. Sunt separatiști, naționaliști, anarhiști, comuni, mărunți găinari, ei comit crima încă mai mare de oameni sau de a obține astfel poziții după care să determine lor.

comise în lume, frecvența acestora, ale umane și distrugerilor materiale, adereau ariei geografice în care se produc complexității fenomenului. De aceea cunoașterea criminalității obligă comună eforturilor și o abordare globală a problemelor și într-un cadru internațional organiza-

manifestă prin săvârșirea de infracțiuni internațional au existat multiple încercări, încercări ce au dorit să contureze ale acestora, tocmai pentru a o strict intern. Una dintre aceste definiții

îi aparține juriștului român Vespasian Pella care consideră infracțiunea internațională „o acțiune sau inacțiune sanctionată de o pedeapsă pronunțată și executată în numele comunității statelor”¹.

O altă încercare de a defini infracțiunea internațională este cea întâlnită în doctrina Interpolului și anume „o infracțiune este socotită ca fiind internațională dacă sunt implicate cel puțin două state în ceea ce privește locul comiterii ei, cetățenia autorului (autorilor), locul depozitării sau traficării obiectelor corp delict etc.”.

O definire care ni se pare mai completă, deoarece include în ea întreaga gamă de fapte care intră în sfera de preocupare a dreptului internațional, este a reputatului specialist în drept internațional public Grigore Gheorghiu: „Infracțiunea internațională este un act constând dintr-o acțiune sau o misiune contrară dreptului internațional, iar elementul esențial al acesteia este periculozitatea manifestată pentru pacea și securitatea internațională, ceea ce atrage în mod obligatoriu sanctiunea penală”².

O importanță esențială pentru determinarea caracterului internațional al unei fapte penale o are personalitatea infractorului. Din acest punct de vedere, un răufăcător care a comis fapte ilicite pe teritoriul unui stat și se refugiază pe teritoriul altui stat ori care a comis același gen de fapte (sau diferite) pe teritoriul mai multor țări este un infractor internațional.

Pe de altă parte, sunt unele infracțiuni care prezintă un grad de pericolozitate deosebit și, chiar dacă acestea se comit în cadrul dreptului strict intern (făptuitorul comite o astfel de faptă pe teritoriul statului al căruia cetățean este) totuși, având în vedere posibila „expansie internațională” a cazului respectiv, statele sunt interesate de o cooperare în vederea reprimării. Astfel de situații sunt determinate de faptele de terorism, trafic de droguri, falsificare de monedă etc., infracțiuni care sunt incriminate în toate țările și care necesită, pentru combaterea lor, o concentrare a eforturilor mai multor state dintr-o anumită regiune geografică sau din zone diferite, determinate conjunctural.

¹ V.V. Pella, *La criminalité collective des Etats et le droit pénal de l'avenir*. București, 1926, pag. 175.

² Grigore Gheorghiu, *Dreptul internațional penal și infracțiunile internaționale*. Editura Academiei, București, 1977, pag. 131.

NR. 20

ANERA NR. 20

Europa

Euro

MINISTERUL INTERNELOR ȘI REFORMEI ADMINISTRATIVE
DIRECȚIA GENERALĂ ANTICORUPTIE

WWW.EUROPAFM.RO

[WWW.EU](http://WWW.EUROPAFM.RO)

BULETIN

DOCUMENTAR ȘI DE INFORMARE PRIVIND ACTIVITATEA
DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A CORUPTIEI

ANUL II
Nr. 1 (2)/2008

Europa

Euro

EDITURA MINISTERULUI INTERNELOR ȘI REFORMEI ADMINISTRATIVE

WWW.EUROPAFM.RO

[WWW.EU](http://WWW.EUROPAFM.RO)

fm Europa

Euro

COLECTIVUL REDACȚIONAL

COORDONATORI:

Magistrat Irinel Păun – director general
Comisar șef de poliție Georgescu Ionel - director general adjunct
Comisar șef de poliție Radu Genu Eduard - director general adjunct

MEMBRI:

Comisar șef de poliție Milodin Paul
Comisar șef de poliție Pîrvu Florea
Comisar de poliție Dorgan Vitalii
Comisar de poliție Chesaru-Cobilenschi Andra-Teodora
Subcomisar de poliție Stoica Paul Iulian
Subcomisar de poliție Raicu Alina
Subcomisar de poliție Pavel Gabriel
Inspector principal de poliție Stoleru Mihai Florin

SECRETAR:

Inspector principal de poliție Bârlici Traian-Mihăiță

RESPONSABIL DE NUMĂR:

Inspector de poliție Gherghe Florentin-Titov

WWW.EUROPAFM.RO

WWW.EURO

Apare semestrial.

Redacția nu își asumă responsabilitatea
pentru punctele de vedere exprimate de autori.
Manuscrisele nu se înapoiază.

Adresa redacției: București, Sos. Olteniei nr. 390 A, sector 4,
Telefon: 332 36 64, interior: 14035; 18950; 18951; Fax: 312 03 00
E-mail: anticoruptie_prevenire@mira.gov.ro

WWW.EUROPAFM.RO

WWW.EURO

fm

WWW.EUROPAFM.RO

[WWW.EURO](http://WWW.EUROPAFM.RO)

CUPRINS

PERCEPȚIA CORUPTIEI ÎN SISTEMUL ADMINISTRATIV.....	5
GHID ANTICORUPTIE.....	18
IMPORTANȚA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE LA NIVEL JUDEȚEAN ÎN ACTIVITATEA DE PREVENIRE A FAPTELOR DE CORUPTIE	64
PRINCIPALELE AMENINȚARI ȘI VULNERABILITĂȚI LA ADRESA ROMÂNIEI.....	72
RELAȚIILE PUBLICE, MODALITATE DE PROMOVARE A IMAGINII DIRECȚIEI GENERALE ANTICORUPTIE.....	84
FORME ALE CORUPTIEI	90
EFFECTELE NEGATIVE ALE INFRACTIUNII DE TRAFIC DE INFLUENȚĂ ASUPRA PERSONALULUI MIRA	94
ASPECTE TEORETICE PRIVIND APPLICABILITATEA LEGII AVERTIZORILOR PUBLICI.....	104
REGULI DE COMPETENȚĂ PRIVITOARE LA INFRACTIUNILE COMISE DE POLIȚIȘTI	108
ROLUL MANAGERILOR DIN CADRUL STRUCTURILOR MINISTERULUI INTERNELOR ȘI REFORMEI ADMINISTRATIVE ÎN PREVENIREA ȘI COMBATEREA FAPTELOR DE CORUPTIE.....	113
RAPORT DE CERCETARE COMPARATIVĂ ASUPRA APELURILOR ÎNREGISTRATE ÎN ANII 2006 ȘI 2007 LA LINIA VERDE ANTICORUPTIE A MINISTERULUI INTERNELOR ȘI REFORMEI ADMINISTRATIVE	133

WWW.EUROPAFM.RO

[WWW.EURO](http://WWW.EUROPAFM.RO)

STUDIU DE CAZ PRIVIND COMITEREA INFRAȚIUNII DE „LUARE DE MITĂ” DE CĂTRE R.V.P. – PREFECT AL JUDEȚULUI X.....	144
ANALIZA STRATEGICĂ PRIVIND EVOLUȚIA FENOMENULUI DE CORUPȚIE LA NIVELUL STRUCTURILOR DIN MINISTERUL INTERNELOR ȘI REFORMEI ADMINISTRATIVE	155
PROTECȚIA JURIDICĂ A INFORMAȚIILOR CLASIFICATE SECRETE DE STAT.....	188

se poate afirma cu certitudine că acest fenomen lezează însăși securitatea continentală și internațională.

Contrabanda reprezintă o altă modalitate de manifestare a crimei organizate. Aceasta constă în trecerea clandestină peste graniță a unor mărfuri sau valori profitabile ori sustrase de la plata taxelor vamale. Contrabanda constituie una dintre cele mai active forme de alimentare a economiei subterane. Acest tip de crimă organizată face ca, anual, bugetul de stat al României să fie serios prejudicat, cu consecințe deosebit de grave, inclusiv pentru domeniul securității naționale.

În prezent, crima organizată reprezintă una dintre amenințările majore la adresa securității globale. Crima organizată prezintă însă un important potențial imploziv asupra securității internaționale, deoarece acționează într-o manieră înșelătoare, ascunsă, profundă, fiind din acest punct de vedere mult mai greu de descoperit și de controlat. Crima organizată nu este un fenomen nou, noutatea este reprezentată de mediul fertil pentru o dezvoltare rapidă pe care lumea globalizată l-a creat.

Globalizarea a creat oportunități pentru ca aceasta să se dezvolte și să opereze mult mai eficient și mult mai rapid, să își extindă activitățile și să eludeze prevederile legale. Profitând de beneficiile globalizării, crima organizată a evoluat, distincția tradițională între activitățile licite și cele ilicite devenind tot mai neclară în acel „modus operandi” al grupurilor criminale, fapt ce face detectarea și controlarea fenomenului mult mai dificilă.

Fenomenul crimei organizate, ca factor de risc la adresa securității naționale a României, se alătură altora la fel de periculoși, evidențiați în Strategia de securitate națională a României, ca o categorie de riscuri asimetrice nonclasice: terorismul politic transnațional și internațional; proliferarea și dezvoltarea traficului ilegal de persoane, droguri, armamentelor și mijloacelor letale neconvenționale; migrația clandestină și apariția unor fluxuri masive de refugiați; proliferarea armelor de distrugere în masă; acțiuni colective de accesare ilegală a sistemelor informatici; agresiunea economico-financiară; provocarea deliberată de catastrofe ecologice.

România este angrenată în prevenirea și contracararea acestor fenomene infracționale, generate de apariția și dezvoltarea nucleelor unor rețele ale crimei organizate transfrontaliere, coordonate atât de către cetățeni români, cât și străini. La început, pe fondul unor disfuncții ale economiei naționale, specifice tranziției spre economia de piață, grupurile infracționale organizate s-au axat în special în sfera acțiunilor de contrabandă, evaziune fiscală, furturi de mașini de lux și acte de corupție.

De aceea, unul din obiectivele politicii de securitate națională a României este participarea activă la acțiunile de cooperare internațională pentru combaterea terorismului și a crimei organizate transfrontaliere, prin dezvoltarea relațiilor de bună vecinătate și a unei conduite participative pe plan

Europa

ANEXA NR
21

***	- Strategia Națională de combatere a criminalității organizate
***	- Strategia Uniunii Europene privind combaterea criminalității informatică

V. Internet

***	http://candidates.emcdda.eu.int.ces.report.section.2.about.kees.România
***	http://cosmmons.orgdunstaffnage.in
***	http://cosmmons.orgdunstaffnage.in
***	http://icpo-vad.tripod.com/crimen.html
***	http://liberarything.com.author
***	http://europa.eu.int/eur-lex/lex/index.html
***	www.altrodiritto.unifi.it - „Centro di documentazione su carcere, devianza e marginalità”
***	www.bee CCPPE – biblioteca electronică europeană care cuprinde articole relevante din Europa și jurisprudența europeană privind criminalitatea informatică
***	www.bioetica.ro
***	www.blog.laura.popescu
***	www.coe.int.
***	www.coe.int/cybercrime
***	www.coe/engl/fr/legaltxt
***	www.criminalitate.ro
***	www.cybercrime.admin.ch
***	www.cybercrimelaw.net/countries/belgium.html
***	www.cybercrimelaw.net/countries/denmark
***	www.cybercrimelaw.net/countries/greece
***	www.cybercrimelaw.net/regions/china.html
***	www.diicot.ro
***	www.diicot.ro/pdf/2009/raport2008.pdf
***	www.ecdo
***	www.efrauda.ro
***	www.forumulpentruguvernareainternetului
***	www.fraudeinformatice.ro
***	www.frontnews.ro.social
***	www.frontnews.ro.social
***	www.gov.ro
***	www.HotNews.ro
***	www.iccj.ro

risc, fapt ce rezultă din datele statistice⁴⁰ care arată gradul de creștere al persoanelor cercetate și trimise în judecată, precum și cantitatea de droguri depistată și confiscată, aflată în creștere. Această creștere s-a materializat de la câteva sute de grame la tone. Semnificativ în acest sens este faptul că în anul 2009 s-au obținut rezultate notabile în lupta antidrog, într-o singură cauză fiind confiscate 1.200 kg de cocaină.

Raportul mondial al O.N.U. privind drogurile pentru perioada 2007-2008, împreună cu Rapoartele INTERPOL și EUROPOL subliniază că 5% din populația lumii cu vârste între 15 și 64 de ani a consumat droguri în ultimele 12 luni, o parte chiar când se aflau în închisori pentru diverse delicte. În România se prefigurează un fenomen al consumului de droguri în închisori, dar pentru prevenirea acestuia se derulează măsuri cuprinse în programe de tratament medical, inspirate și bazate pe strategia europeană. Conform datelor statistiche relevante, numărul deținuților care se declară consumatori de droguri la nivelul unui semestru este de aproximativ 1.230, dintre care 5,11% au între 15 și 19 ani, 46% au între 20 și 24 de ani, 26% au peste 30 de ani, doar 9% sunt femei, iar restul bărbați, 80% sunt consumatori de heroină, 5,6 % de cocaină și 3,68% de ecstasy.⁴¹ Așadar, vorbim în România de o adevărată „piată a drogurilor” și precizăm că aceasta este concentrată în marile centre urbane și universitare (București, Cluj, Constanța, Iași, Timișoara, Brașov etc.). Din păcate orașele mari din țară își dispută cu București „supremația” în ceea ce privește numărul cel mai mare de cazuri de trafic și consum de droguri. Aproape zilnic sunt depistați traficanți și consumatori de droguri, mare parte fiind cetățeni străini sau români, cu precădere tineri, elevi și studenți.

Grupările implicate în traficul de stupefiante dispun de un amplu sistem relațional, care le asigură accesul la furnizori, beneficiari și persoane de sprijin (transportatori, depozitari) din țări diferite. Riscul pedepselor este compensat de

⁴⁰ Datele statistice pe anii 2005 – 2010 ale Direcției de Combatere a Criminalității Organizate și Terorsim, www.difcot.ro

⁴¹ Datele sunt extrase din comunicatele oficiale ale Agenției Naționale Antidrog

***	- Convenția O.N.U. asupra stupefiantelor, adoptată la 30 martie 1961 și intrată în vigoare în 1964
***	- Convenția pentru protecția mediului prin mijloace de drept penal din 4 noiembrie 1998
***	- Planul național de acțiune pentru combaterea traficului de ființe umane
***	- Protocolul Facultativ la Convenția cu privire la drepturile copilului, prostituția copiilor și pornografia infantilă, semnată la New-York, în 6 septembrie 2000
***	- Recomandarea Consiliului Europei nr. (88)18 privind răspunderea întreprinderilor săvârșirea de infracțiuni
***	- Recomandarea R (85)10 privind normele de aplicare a Convenției Europene de Asistență Mutuală în Materie Infracțională
***	- Recomandarea R (87)15 privind utilizarea datelor personale în munca de poliție
***	- Recomandarea R (95)13 privind aspecte de procedură penală în legătură cu Tehnologia Informației
***	- Recomandarea R (95)4 privind protecția datelor personale în domeniul serviciilor de telecomunicații
***	- Rezoluția 1 adoptată de miniștrii europeni ai justiției (1997)
***	- <i>Strategia antidrog a Uniunii Europene</i>
***	- <i>Strategia de securitate internă a Uniunii Europene: Către un model european de securitate</i> , Secretariatul General al Consiliului European, Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, ISBN 978-92-824-2690-6
***	- <i>Strategia Națională Antidrog</i>

LEGE Nr. 161 din 19 aprilie 2003

privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției

Text în vigoare începând cu data de 10 iulie 2011

REALIZATOR: COMPANIA DE INFORMATICĂ NEAMȚ

Text actualizat prin produsul informatic legislativ LEX EXPERT în baza actelor normative modificatoare, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la 7 iulie 2011.

Act de bază

#B: Legea nr. 161/2003

Acte modificatoare

#M1: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2003

#M2: Legea nr. 114/2004

#M3: Legea nr. 171/2004

#M4: Legea nr. 280/2004

#M5: Legea nr. 359/2004

#M6: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2004

#M7: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 14/2005*, abrogată prin Legea nr. 176/2010 (#M26)

#M8: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 179/2005

#M9: Ordonanța Guvernului nr. 2/2006

#M10: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2006

#M11: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2006

#M12: Legea nr. 96/2006

#M13: Rectificarea publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 418 din 15 mai 2006

#M14: Legea nr. 251/2006

#M15: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2006

#M16: Legea nr. 144/2007

#M17: Rectificarea publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 368 din 30 mai 2007

#M18: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2008

#M19: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 229/2008

#M20: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2009*, abrogată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2009 (#M21) și respinsă prin Legea nr. 41/2010 (#M24)

#M21: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2009*

#M22: Legea nr. 330/2009, abrogată prin Legea nr. 284/2010 (#M28)

#M23: Decizia Curții Constituționale nr. 1629/2009

#M24: Legea nr. 41/2010

#M25: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2010

#M26: Legea nr. 176/2010

#M27: Legea nr. 264/2010

#M28: Legea nr. 284/2010

#M29: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2011

#M30: Legea nr. 134/2011

Actele normative marcate cu asterisc (*) sunt în prezent modificate, abrogate sau respinse și modificările efectuate prin aceste acte normative asupra Legii nr. 161/2003 nu mai sunt de actualitate.

pedeapsa este închisoarea de la 3 la 12 ani.

ART. 43

(1) Interceptarea, fără drept, a unei transmisii de date informative care nu este publică și care este destinată unui sistem informatic, provine dintr-un asemenea sistem sau se efectuează în cadrul unui sistem informatic constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și interceptarea, fără drept, a unei emisii electromagnetice provenite dintr-un sistem informatic ce conține date informative care nu sunt publice.

ART. 44

(1) Fapta de a modifica, șterge sau deteriora date informative ori de a restricționa accesul la aceste date, fără drept, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Transferul neautorizat de date dintr-un sistem informatic se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani.

(3) Cu pedeapsa prevăzută la alin. (2) se sancționează și transferul neautorizat de date dintr-un mijloc de stocare a datelor informative.

ART. 45

Fapta de a perturba grav, fără drept, funcționarea unui sistem informatic, prin introducerea, transmiterea, modificarea, ștergerea sau deteriorarea datelor informative sau prin restricționarea accesului la aceste date constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani.

ART. 46

(1) Constitue infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 1 la 6 ani:

a) fapta de a produce, vinde, de a importa, distribui sau de a pune la dispoziție, sub orice altă formă, fără drept, a unui dispozitiv sau program informatic conceput sau adaptat în scopul săvârșirii uneia dintre infracțiunile prevăzute la art. 42 - 45;

b) fapta de a produce, vinde, de a importa, distribui sau de a pune la dispoziție, sub orice altă formă, fără drept, a unei parole, cod de acces sau alte asemenea date informative care permit accesul total sau parțial la un sistem informatic în scopul săvârșirii uneia dintre infracțiunile prevăzute la art. 42 - 45.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și deținerea, fără drept, a unui dispozitiv, program informatic, parolă, cod de acces sau dată informatică dintre cele prevăzute la alin. (1) în scopul săvârșirii uneia dintre infracțiunile prevăzute la art. 42 - 45.

ART. 47

Tentativa infracțiunilor prevăzute la art. 42 - 46 se pedepsește.

SECȚIUNEA a 2-a

Infracțiuni informative

ART. 48

Fapta de a introduce, modifica sau șterge, fără drept, date informative ori de a restricționa, fără drept, accesul la aceste date, rezultând date necorespunzătoare adevărului, în scopul de a fi utilizate în vederea producerii unei consecințe juridice, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.

ART. 49

Fapta de a cauza un prejudiciu patrimonial unei persoane prin introducerea, modificarea sau ștergerea de date informative, prin restricționarea accesului la aceste date ori prin împiedicare în orice mod a funcționării unui sistem informatic, în scopul de a obține un beneficiu material pentru sine sau pentru altul, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani.

ART. 50

Tentativa infracțiunilor prevăzute la art. 48 și 49 se pedepsește.

SECȚIUNEA a 3-a

NR 24

fm
Europa

UNIUNEA JURIȘTILOR DIN ROMÂNIA

ANEKA NR 24

ibid.

DREPTUL

WWW.EUROPAFM.RO

WWW.EUROPAFM.RO

! ABONAMENTE
2007
(detalii pe verso)

ANUL XVII; Seria a III-a; Nr. 12/2006

fm
Europa

fm
Europa

WWW.EUROPAFM.RO

WWW.EUROPAFM.RO

fm

fm Europa Euro

DREPTUL

MINISTERUL PUBLIC
PROCURORIE DE JUDICIUL LUCRATOR
BIBLIOTECĂ
Nr. inventar 11.289
Nr. grupă X

Nr. 12/2006

Revistă fondată în anul 1871 de „Societatea Juridică”

Revistă recunoscută de Consiliul Național
al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.)

IMPORTANT!

Revista „Dreptul”, editată de Uniunea Juriștilor din România, este marcată înregistrată la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci sub nr. 36404/31.01.1996. Reproducerea oricărui text publicat în revistă este interzisă. Totodată, atenționăm realizatorii de produse informative că utilizarea materialelor apărute în revista „Dreptul” pentru a-și ilustra programele legislative, fără acordul redacției, este interzisă.

Încălcarea acestor interdicții intră sub incidența prevederilor Legii nr. 8/1996 privind drepturile de autor și drepturile conexe, motiv pentru care editorul va acționa pentru protejarea drepturilor sale.

CUPRINS

ACTE NORMATIVE NOI

MIHAEL UDROIU: *Noile dispoziții legale privind pedepsele accesoriu* 9

STUDII – DISCUȚII – COMENTARII

MARIA DUMITRU: <i>Cumulul dobânzii legale cu alte tipuri de daune în materia obligațiilor bănești</i>	17
IRINA SFERDIAN: <i>Discuții referitoare la potestativitatea în accesuinea imobiliară artificială</i>	33
VIOREL TERZEA: <i>Acțiunea în grănițuire</i>	55
IOAN LEŞ: <i>Regimul juridic al încheierilor prevăzute de art. 108^a-108^b din Codul de procedură civilă</i>	70
IOAN I. BĂLAN: <i>Principiul echivalenței/echivalenței actelor de procedură și regimul nulităților procedurale în materie civilă</i>	77
FLORIN RADU, CRISTIANA RADU: <i>Condițiile în care avocatul poate depune mărturie cu privire la fapte care i-au fost încredințate în bază contractului de asistență juridică</i>	81

HORIA DIACONESCU: <i>Discuții privind neconstitutionalitatea instituirii caracterului obligatoriu pentru instanțele judecătorești al dezlegărilor date problemelor de drept prin decizile emise de Înalta Curte de Casată și Justiție – Secțiile unite în recursul în interesul legii</i>	90
DUMITRU-DANIEL ȘERBAN: <i>Considerații referitoare la aplicarea taxei pe valoarea adăugată asupra operațiunilor de transfer al jucătorilor de fotbal</i>	114
ANAMARIA BUSUIOC: <i>Asistență judiciară în materie civilă prin acordarea scutirilor sau reducerilor plătii taxelor judiciare de timbru</i>	125
GABRIELA CRISTINA FRENȚIU: <i>Stabilirea punctajului mediu anual în cazul persoanelor beneficiare ale pensiei pentru limită de vârstă în baza Legii nr. 3/1977</i>	130
ION DOBRE: <i>Flagranta nelegalitate a încadrării în muncă la birourile notariale a consilierilor juridici de către notarii publici</i>	137
MIRCEA DUȚU: <i>Regimul juridic al actelor de reglementare privind protecția mediului</i>	142
MIOARA-KETTY GUIU: <i>Structura normelor penale</i>	165
SORIN CORLĂȚEANU: <i>Nerespectarea normelor privind obținerea de fonduri din bugetele Comunităților Europene</i>	170
GHEORGHE VOINEA: <i>Cauze de nepedepsire prevăzute în legi speciale</i> ..	180
LAURA CODRUA KÖVESI, SORIN FINTA: <i>Încadrarea juridică a unor fapte de fraudă informatică</i>	187
VASILE PĂTULEA: <i>Conținutul și funcționalitatea principiului oficialității în administrarea probatorului în procesul penal</i>	195

DIN SOLUȚIILE INSTANTELOR EUROPENE

VASILE PĂTULEA: <i>Sinteză teoretică și de practică judiciară a Curții Europene a Drepturilor Omului în legătură cu art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului. Dreptul la un proces echitabil. Dreptul la un tribunal independent și imparțial (III)</i>	216
Libera circulație a mărfurilor. Interdicții sectoriale privind circulația camionelor cu o capacitate depășind 7,5 tone care transportă anumite mărfuri. Calitatea aerului. Protecția sănătății și a mediului ambient. Principiul proporționalității (Curtea de Justiție a Comunităților Europene, decizia din 15 noiembrie 2005, cu notă de Gheorghe Stancu)	234

DECIZII ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASATIE ȘI JUSTITIE – SECȚIILE UNITE –

Decizia nr. XXII din 12 iunie 2006	251
--	-----

europene, se pune întrebarea judecătorului: al promunțării final?

Introdusă această cauză de trebuie să se ia în calcul în intervalul scurs de la „Ar fi ca o recunoaștere a altor domenii extrapenale (monedei). Este, desigur, o

faptă sau acte de evaziune, respectiv 50 000 euro faptă – acte de evaziune,

că trebuie să facem discuție prejudecătorii, incriminate: faptă sau acte operează sau

i art. 9 operează regulile și din ele îndeplinește constată că va putea beneficia de acțiuni penale cu pedeapsa care faptă în parte.

Este o infracțiune cu latură civilă la lit. a-g ale alin. 1, ceea ce înseamnă că infracțiuni unice, așa cum sunt materiale, în această situație, prejudecătorii proverba valorică se va raporta la

II pct. I lit. c și ale art. 13 II, respectiv art. I pct. 3 din „Criminalitatea informatică în România”, partea I, nr. 11 spune încreșterea urmăririi penale (există o cauză de

resanțe de drept procesual și practice ale problemei miliilor fiscale), documentarea și susținerea opinioilor sale, a altor legislative menționate,

ÎNCADRAREA JURIDICĂ A UNOR FAPTE DE FRAUDĂ INFORMATICĂ

LAURA CODRUTA KÖVESI

Procuror general – Parchetul de pe lângă
Înalta Curte de Casație și Justiție

SORIN FINTA

Inspector principal adjunct –
Poliția Municipiului Sebeș

Criminalitatea informatică, componentă a crimei organizate, este un fenomen real în plină expansiune, iar modalitățile concrete de pregătire ori de săvârșire a acestui tip de infracțiuni prezintă forme diversificate, în fața căror posibilitățile de identificare și de stabilire a vinovăției devin tot mai anevoie, motiv pentru care s-a impus cu necesitate introducerea în legislația românescă a unor legi speciale care să conțină dispoziții menite să asigure o ripostă fermă, concretizată în descoperirea, cercetarea și tragerea la răspundere penală a infractorilor care comit astfel de fapte antisociale.

Legiuitorul român s-a adaptat cerințelor internaționale în domeniul combatării criminalitatii informatică și a incriminat aceste fapte penale în Legea nr. 161/2003¹ privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările ulterioare, în Titlul III, intitulat „Prevenirea și combaterea criminalitatii informatică”.

Astfel, în concordanță cu reglementările impuse de Convenția privind criminalitatea informatică, semnată la Budapesta în 23 noiembrie 2001 și ratificată de România prin Legea nr. 64/2004², faptele de criminalitate informatică au fost clasificate în trei mari categorii:

1. *Infracțiuni contra confidențialității și integrității datelor și sistemelor informatici*, fapte prevăzute de art. 42–47 (accesul ilegal la un sistem informatic, interceptarea ilegală a unei transmisii de date informatici, alterarea integrității datelor informatici, perturbarea funcționării sistemelor informatici și realizarea de operații ilegale cu dispozitive sau programe informatici);

2. *Infracțiuni informatici*, fapte prevăzute de art. 48–49 (falsul informatic și frauda informatică);

3. *Pornografia infantilă prin intermediul sistemelor informatici*, fapte prevăzute de art. 51.

Ultimele statistici realizate³ au relevat faptul că, în domeniul criminalitatii informatici, 80% din cauzele instrumentate de către organele judiciare din

¹ Publicată în „Monitorul oficial al României”, partea I, nr. 279 din 21 aprilie 2003.

² Publicată în „Monitorul oficial al României”, partea I, nr. 343 din 20 aprilie 2004.

³ www.riji-internews.ro, „Ghid introductiv pentru aplicarea dispozițiilor legale referitoare la criminalitatea informatică”.

România în anul 2004 au avut ca obiect fraude informatiche realizate prin rețeaua Internet⁴ (50% licitații electronice frauduloase, iar 30% bunuri comandate *on line* fraudulos), 10% acces neautorizat în rețea și 10% transmitere de virusi, pornografie infantilă sau folosirea de identități false.

Deși Internetul este o rețea miraculoasă prin beneficiile care le aduce utilizatorilor, reprezintă în același timp și un mediu extrem de favorabil pentru cei care comit fapte indezirabile social. Conectându-se la Internet cu ajutorul unui calculator (pe care a fost instalat în prealabil un program informatic adecvat) și al unui modem, orice individ se poate afla la un „click” de comiterea unor fapte penale, întrucât această mega-rețea planetară prezintă practic câteva avantaje de marcă pentru infractori, cum ar fi: abolirea distanțelor, costuri minime în raport cu beneficiile, o față anonimă (făptuitorul nu are contact fizic cu victimă și nici nu trebuie să fie prezent la locul faptei, ceea ce conferă o oarecare siguranță față de rigorile legii), accesibilitatea (accesul la Internet poate fi obținut prin cumpărarea unui calculator cu modem și a unui cont), rapiditate, datele și informațiile fiind transmise aproape instantaneu, în cadrul sistemelor informatiche și a rețelelor de comunicație, astfel încât acțiunile de acces neautorizat în majoritatea cazurilor nu sunt percepute; caracterul transfrontalier, probabilitatea ca făptuitorul să acționeze dintr-o parte a lumii și să producă prejudicii în cealaltă parte fiind foarte mare.

Pornind de la modalitățile concrete de realizare și comitere a acestor tipuri de infracțiuni, ne vom referi în cele ce urmează la încadrarea juridică care ar trebui dată unor fapte de fraudă informatică, deoarece acestea pot îmbrăca fie forma unor infracțiuni prevăzute în legea specială (Legea nr. 161/2003), cât și forma unor infracțiuni prevăzute în Codul penal, cum ar fi, de exemplu, infracțiunea de înșelăciune prevăzută de art. 215 din Codul penal.

Din activitatea practică a rezultat că formele cele mai utilizate de comitere a infracțiunilor informatici în scopul obținerii de folose materiale injuste sunt vânzările și cumpărările fictive prin intermediul platformelor comerciale *on line*, precum și efectuarea de licitații fictive *on line*, inculpații folosind cel mai frecvent următoarele moduri de operare:

1. *Metoda „Phishing”*. Această metodă este utilizată de inculpați în special pentru comiterea de infracțiuni informatici prin intermediul platformelor comerciale *on line* (cum este, de exemplu, *plataforma eBay*). Acestea sunt *porturi de comerț on line*, fără frontiere, unde se poate vinde sau cumpăra aproape orice și oferă clientilor săi șansa de a afișa produse spre vânzare pe site-urile sale prin licitație sau chiar vânzare directă și, de asemenea, oferă posibilitatea să

⁴ Internet-ul reprezintă o „rețea a rețelelor” informaționale care reunește câteva mii de rețele de ranguri diferite ce provin din zeci de țări ale lumii, fiind o rețea virtuală formată dintr-un număr în continuu creștere de rețele locale, rețele regionale și naționale interconectate.

fm Europa

Euro

realizate prin rețea sau anuri comandate *on line* întrere de virusi, por-

e care le aduce utilă favorabil pentru cei care au ajutorul unui informatic adecvat) și comiterea unor fapte cu câteva avantaje de mari minime în raport cu fizic cu victimă și oarecare siguranță și obținut prin cumdatele și informa-

re a acestor tipuri juridică care ar trebui să pot îmbrăca fie (art. 161/2003), cât și exemplu, infrac-

ilizate de comiterea penalele injuste sunt comerciale *on line*, și sind cel mai frec-

inculpăți în speciul platformelor. Acestea sunt *porcumpări* aproape zare pe site-urile ră posibilitatea să

căteva mii de rețele dintr-un număr de.

participe la asemenea licitații sau de a accede la produsele afișate spre vânzare pe site-uri⁵.

Persoana care intenționează să vândă un produs postează o ofertă de vânzare cu un preț minim de la care pornește licitația *on line* (de la antichități la autoturisme, articole sportive sau cărți). Produsul este afișat pe site-ul platformei comerciale pentru o perioadă determinată (de exemplu, în cazul platformei comerciale eBay, produsul este afișat timp de 7 zile). În această perioadă orice utilizator poate accesa produsul pe Internet.

Persoana interesată de un anumit produs poate utiliza browser-ul de căutare pe categorii de produse, iar în ofertă găsește informațiile postate de vânzător referitoare la particularitățile produsului, fotografii ale acestuia, iar pentru neclarități poate fi utilizată opțiunea "Ask Seller a Question" (pone vânzătorului o întrebare). Totodată, în pagina cu oferta, poate fi observat feedback-ul vânzătorului (care este un punctaj acordat pe baza tranzacțiilor finalizate anterior pozitiv, de către vânzător pe site-ul comercial). După o tranzacție încheiată cu succes, fiecare parte îmbunătățește feedback-ul celuilalt.

Dacă se intenționează vânzarea unui produs, se accesează link-ul corespunzător din bara de meniu, după care se completează un formular *on line* cu prețul minim, perioada de licitație, datele de contact, caracteristicile produsului, fotografii etc. La finalizarea licitației, se contactează căștigătorul (cel care a oferit prețul cel mai bun) prin e-mail, se stabilesc condițiile de plată și trimitere a produsului (detaliile taxelor aferente și ale comisioanelor), după care se trimit produsul cumpărătorului la adresa specificată de acesta⁶.

În scopul postării de licitații fictive pe platformele comerciale, inculpații își creează baze de date care conțin adrese valide de e-mail (useri și parole) ale unor utilizatori ai platformei comerciale. În acest sens, se falsifică pagina de înregistrare „sign-in” a site-ului de licitații prin modificarea codului sursă, în sensul că se înlocuiește adresa de contact a administratorului platformei comerciale cu o altă adresă de e-mail, controlată de inculpați. Pagina falsă de înregistrare se transmite către adresele valide de e-mail din baza de date creată anterior (spam). O parte din utilizatorii care primesc mesajul nesolicitat de înregistrare (sau reconfirmare a datelor de înregistrare) sunt induși în eroare de mesajul

⁵ Pentru a vinde sau a cumpăra prin intermediul acestor platforme trebuie să fii utilizator înregistrat, acesta fiind un proces structurat pe trei etape: întâi se completează informațiile de către utilizator și se dă apoi acordul, această cerință servind la verificarea identității utilizatorului, pentru ca cei cu care vine în contact să aibă încredere în cooperarea cu utilizatorii platformei comerciale; apoi, se creează un user și o parolă, care reprezintă identitatea utilizatorului în cadrul platformei comerciale; la final, după ce se completează suportul cu informații despre utilizator, platforma comercială trimite un e-mail cu confirmarea acestora, pentru a se asigura că s-a introdus corect adresa utilizatorului.

⁶ Este de menționat că, pentru găzduirea ofertei de vânzare a unui produs, ca și pentru finalizarea unei tranzacții, platformele comerciale percep o taxă.

aparent autentic și își introduc datele de înregistrare pe site-ul comercial. Datele de înregistrare ale utilizatorului legitim, introduse la rubrica „user ID” și „password” (parola) sunt apoi direcționate fără știrea utilizatorului, către adresa de e-mail specificată în codul sursă, odată cu efectuarea clik-ului pe „sign In”.

După sustragerea acestor conturi inculpații schimbă parolele userilor și mail-urilor, pentru ca titularii legitimi să nu mai poată folosi aceste date, și apoi postează licitații fictive, în sensul că folosesc useri care nu le aparțin (deci nu poate fi verificată identitatea lor) și oferă spre vânzare bunuri care în realitate nu le dețin, știind că, în cazul în care un potențial client trimite banii pentru produsul oferit, acesta nu va primi niciodată bunul.

Ulterior, inculpații inițiază o corespondență prin e-mail cu persoana interesată și în cazul în care aceasta este de acord cu încheierea tranzacției, încurajează potențialul client să transmită contravaloarea produselor oferite (la prețuri avantajoase) sau a unui avans printr-un sistem rapid de transmitere a banilor (Western Union sau Money Gramm). Astfel, inculpații solicită apoi o copie scanată a chitanței din care rezultă că au fost trimiși banii, iar când se primește prin e-mail copia scanată a chitanței de transmitere a banilor, aceștia se prezintă la instituțiile bancare și ridică sumele de bani, fără a trimite vreodată bunul pentru care i s-au trimis banii⁷.

2. *Metoda shipping*. Metoda shipping este similară cu metoda phishing, respectându-se același mod de operare până în momentul participării la licitațiile fictive, diferența constând în faptul că, în loc să primească banii, autorii primesc produsele. În acest caz, inculpații participă la licitațiile fictive nu în calitate de vânzători, ci în calitate de cumpărători și propun potențialei victime trimiterea produsului anterior efectuării plății. Bineînțeles că, după primirea produsului, inculpații nu trimit bunul licitat, înșelând în acest fel victimă.

3. *Metoda Escrow*. Prin utilizarea acestei metode, inculpații postează licitații fictive pe diferite site-uri comerciale, în modurile descrise mai sus, iar atunci când potențiala victimă este interesată să cumpere produsul, inculpații propun potențialului client intermedierea tranzacției printr-un site escrow⁸ falsificat și

⁷ Este de menționat faptul că, în general, inculpații apelează la un sistem de transmitere a sumelor de bani prin Western Union sau Money Gramm pentru a-și putea proteja identitatea și pentru a nu putea fi depistați. Astfel, în cazul tranzacțiilor prin aceste companii specializate în tranzacții internaționale cu sume de bani, expeditorul nu trebuie să își deschidă un cont bancar, ci se prezintă la un ghiseu deschis de companie (de regulă, acestea funcționează în cadrul unei bănci) și trimit suma de bani, completând în acest sens un formular, în care nu este obligat să își dea toate datele de identificare. Pentru a ridica sumele de bani astfel trimise, destinatarul trebuie să cunoască doar numele persoanei care a făcut depunerea și M.T.C.N.-ul – Money Transfer Control Number-ul – numărul de control al transferului de bani, aceste date fiind suficiente pentru a se ridica sumele de bani trimise.

⁸ Acestea sunt site-uri de intermediere a tranzacțiilor on line; trei părți care recopționează, depozitează și ulterior livrează fonduri sau documente atunci când se constată îndeplinirea anumitor condiții.

omercial. Datele, user ID și „password” către adresa de „sign In”.

opalelor userilor și este date, și apoi aparțin (deci nu re în realitate nu banii pentru pro-

persoana interesată, încurajează la prețuri avantajoanelor (Western Union) scanată a chineză prin e-mail și întâlntă la instituțiu pentru care i

metoda phishing, sării la licitațiile autorii primesc și în calitate de către trimiterea cumpărătura produsului,

și postează licitai sus, iar atunci inculpații propun să fie falsificat și

tem de transmitere a roțeia identitatea și specializate în transacții cont bancar, ci se cadrul unei bănci) și îigat să își dea toate arul trebuie să culege Transfer Control

eficiente pentru a se

care recepționează, îndeplinirea anumitor

controlat tot de ei. Această metodă este folosită în cazul clienților suspiciu sau reticenți care nu doresc să trimită banii prin un sistem rapid transfer al sumelor de bani și care folosesc în mod regulat site-uri de tip escrow, cunoscute pentru garantarea tranzacțiilor online.

După ce clientul (victimă) s-a înregistrat pe site-ul escrow propus de inculpați, acesta primește un mesaj care apare a fi de la firma ce administrează site-ul escrow și care are drept scop crearea convingerii victimei că transmiterea produsului licitat a fost confirmată, însă în realitate mesajul este trimis tot de inculpați care au falsificat site-ul escrow. Totodată, prin același mesaj se solicită și transmiterea sumelor de bani, deși produsul licitat nu va fi trimis niciodată de inculpați.

4. *Metoda carding*. Utilizând această metodă, inculpații urmăresc sustragerea și folosirea datelor deținătorilor de conturi pe site-urile comerciale. Pentru sustragerea datelor, inculpații transmit mesaje nesolicitante (spam) de actualizare a informațiilor deținătorilor de conturi pe site-urile comerciale.

Prin modificarea codului sursă al paginii originale, informațiile introduse de utilizatorii legitimi sunt direcționate spre o adresă de e-mail specificată de inculpați, fără săstea deținătorului datelor de cont. Același mod de operare este utilizat de inculpați și pentru sustragerea datelor aferente cărților de credit emise de instituții bancare.

După ce deținătorii legitimi ai conturilor sau cardurilor își introduc datele, acestea sunt culise de autori din memoria căsuței de e-mail specificată în codul sursă, după care sunt folosite la postarea de licitații fictive pe site-urile de comert online, la tranzacții online la diverse magazine virtuale, pentru crearea de domenii pentru site-uri false sau la falsificarea unor carduri de tip blank.

Se observă din cele expuse mai sus că modalitățile de comitere a fraudelor informatic presupun o diversitate de activități desfășurate de infractori, care fiecare în parte pot constitui fapte informatic incriminate prin legea specială sau în codul penal.

Astfel, indiferent de modul de operare folosit, prin sustragerea și deținerea de user-i și parole ale utilizatorilor platformelor comerciale, precum și prin utilizarea neautorizată a conturilor acestora cu ocazia postării licitațiilor fictive, activitățile inculpaților intruiesc elementele constitutive ale infracțiunii de acces fără drept la un sistem informatic prevăzută de art. 42 alin. 1 din Legea nr. 161/2003 și, respectiv, acces fără drept la un sistem informatic în scopul obținerii de date informatic, faptă prevăzută de art. 42 alin. 2 din Legea nr. 161/2003. Aceste infracțiuni sunt de pericol, pentru existența infracțiunii nefiind necesar ca, prin accesarea fără drept a sistemului informatic, să se creeze un prejudiciu material titularului sistemului informatic. Condiția esențială pentru existența acestei infracțiuni este ca accesul în sistem să se facă fără drept, respectiv fără acordul titularului sistemului, indiferent de modalitatea folosită în acest scop (în

cazurile prezentate prin trimitera de mesaje nesolicitata sau prin falsificarea paginilor de înregistrare).

Probleme deosebite privind încadrarea juridică a faptei informaticice nu prezintă nici infracțiunea de *modificarea de date informative și restrictionarea accesului la aceste date* prevăzută de art. 44 alin. 1 din Legea nr. 161/2003, fapta realizându-se în modalitățile expuse, după sustragerea contului unui deținător legitim, prin modificarea parolei de acces și/sau adresei de e-mail aferente contului, restrictionându-se în acest fel accesul la propriul cont de utilizator al platformei comerciale.

În cazul în care, pentru modificarea datelor informative și restrictionarea accesului la aceste date sunt introduse, modificate sau șterse, fără drept, date informative, rezultând în acest fel date necorespunzătoare adevărului, sunt întruite elementele constitutive ale infracțiunii de *fals informatic*, prevăzută de art. 48 din legea specială. Astfel, pentru exemplificare, crearea și trimitera paginilor fictive de înregistrare pe site-urile comerciale și care au fost destinate sustragerii de date aferente unor conturi de card sau conturi de utilizatori, precum și trimitera unor pagini web false⁹ reprezentând chitanțe false sau notificări din partea societăților de transmitere de bani sau transport de produse pot constitui fapte de fals informatic.

În urma analizei modurilor de operare se observă că, prin activitățile informative ale inculpaților (sustragerea conturilor deținătorilor legitimi, folosirea neautorizată a acestora, postarea de licitații fictive, crearea și folosirea de date informative falsificate) s-au cauzat prejudicii materiale, scopul urmărit fiind obținerea de beneficii ilicite, faptele comise putând constitui fie infracțiunea de *fraudă informatică*¹⁰ prevăzută de art. 49 din Legea nr. 161/2003, fie cea de *înșelăciune*¹¹ prevăzută de art. 215 alin. 1 și 2 din Codul penal.

Analizând comparativ elementele constitutive ale acestor infracțiuni în vederea stabilirii încadrării juridice corekte a faptelor comise, observăm că între cele două infracțiuni există anumite similitudini. Astfel, obiectul juridic special

⁹ Pagini tip clonă, care imită pagina web originală, dar are modificat codul sursă, iar datele introduse sunt transmise nu site-ului real, ci inculpaților care l-au creat.

¹⁰ Potrivit art. 49 din Legea nr. 161/2003 constituie infracțiunea de fraudă informatică fapta de a cauza un prejudiciu patrimonial unei persoane prin introducerea, modificarea sau ștergerea de date informative, prin restrictionarea accesului la aceste date ori prin împiedicare în orice mod a funcționării unui sistem informatic, în scopul de a obține un beneficiu material pentru sine sau pentru altul.

¹¹ Potrivit art. 215 alin. 1 din Codul penal constituie infracțiunea de înșelăciune fapta de a induce în eroare o persoană, prin prezentarea ca adevarată a unei fapte mincinoase sau ca minciunoasă a unei fapte adevărate, în scopul de a obține pentru sine sau pentru altul un folos material injust și dacă s-a pricinuit o pagubă. Alin. 2 incriminează ca faptă penală înșelăciunea prin folosire de nume sau călățăji mincinoase ori alte mijloace frauduloase.

prin falsificarea pa-

potei informatică nu e și restricționarea legea nr. 161/2003, a contului unui deținut de e-mail aferente sunt de utilizator al

e și restricționarea fără drept, date în-

deținut, prevăzută de ea și trimiterea par-

te au fost destinate de utilizatori, pre-

ște false sau notifi-

cări de produse pot

în activitățile infor-

matice legitim, folosirea și folosirea de date și urmărit fiind ob-

șie infracțiunea de 1/2003, fie cea de

or infracțiuni în ve-

observăm că între

ctul juridic special

at codul sursă, iar datele

raudă informatică fapta

falsificarea sau ștergerea de

adicarea în orice mod a

aterial pentru sine sau

e înșelăciune fapta de a

incinoase sau ca minci-

alul un folos material

înșelăciunea prin folosire

al celor două infracțiuni este același – patrimoniul unei persoane –, subiectul pasiv sau activ poate fi orice persoană fizică în cazul ambelor infracțiuni, iar latura subiectivă a celor două infracțiuni se realizează în modalitatea intenției directe sau indirekte, scopul urmărit fiind obținerea unui beneficiu material pentru sine sau pentru altul. Totodată, urmarea socialmente periculoasă a infracțiunilor puse în discuție este identică, respectiv crearea unui prejudiciu în dauna unei persoane fizice sau juridice.

Apreciem că diferența între cele două infracțiuni este dată de modalitatea de realizare a laturii obiective. Astfel, pentru a exista infracțiunea de fraudă informatică este necesar ca prejudiciul patrimonial să fie cauzat prin introducerea, modificarea sau ștergerea de date informatic, prin restricționarea accesului la aceste date ori prin împiedicarea în orice mod a funcționării unui sistem informatic, pe când în cazul infracțiunii de înșelăciune latura obiectivă se realizează prin inducerea în eroare, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate sau prin folosirea de nume sau calități mincinoase ori mijloace frauduloase.

Spre exemplificare, dacă inculpații, folosind unul dintre modurile de operare expuse, postează licitații fictive pe site-urile de comerț on line, inducând în eroare cumpărătorii, fără a introduce, modifica sau șterge date informatic, atunci fapta acestora va constitui infracțiunea de înșelăciune prevăzută de art. 215 alin. 1 și 2 C.pen., iar dacă modul fraudulos de inducere în eroare se realizează prin introducerea, modificarea sau ștergerea de date informatic, atunci fapta va constitui infracțiunea de *fraudă informatică* prevăzută de Legea nr. 161/2003.

Este de remarcat totodată că, prin activitatea complexă a faptelor de fraudă informatică, pot fi create prejudicii materiale și de imagine mai multor părți vătămate, care ar putea fi clasificate în următoarele categorii:

1. *Definitorii de conturi ai platformelor comerciale*, cărora le-au fost sustrase datele de cont – user și parole – și utilizate fără drept, având drept consecință licitații ulterioare compromise, pierderea feedback-ului;

2. *Titularii de cărți de credit*, ale căror date au fost sustrase prin trimiterea paginilor false (spam-uri) și utilizate în tranzacții frauduloase sau pentru acces la diferite site-uri cu acces restricționat pe internet;

3. *Companii private implicate*, cum sunt: furnizori de servicii Internet; companii de shipping, companii de transfer al sumelor de bani; companii de transport internațional de persoane; companii bancare și financiare a căror imagine a fost afectată în mod direct (când inculpații, pentru a induce în eroare victimele, s-au prezentat ca fiind reprezentanți ai acestora) sau în mod indirect (când s-au folosit imagini/pagini clonă ale site-urilor acestor companii și a căror pagină WEB a fost falsificată și/sau folosită în mod fraudulos).

4. *Platformele comerciale de licitații on line*, ale căror pagini de înregistrare au fost falsificate, în numele cărora s-a purtat corespondență și ale căror

fm
Europa

Euro

comisioane din tranzacții sunt neachitate. Totodată, acestea suferă și prejudicii de imagine, fiind înșelată încrederea utilizatorilor platformei care își pierd încrederea în tranzacțiile care se efectuează prin intermediul acesteia.

5. *Cumpărătorii* produselor licitate care nu-și primesc produsele cumpărate și *vânzătorii* produselor care nu-și mai primesc banii pe produs.

Astfel, este de remarcat faptul că, prin modurile de operare expuse mai sus, activitățile ilicite pe Internet pot îmbrăca fie forma unor infracțiuni informaticе prevăzute de Legea nr. 161/2003, dar și forma unor infracțiuni incriminate de Codul penal, încadrarea juridică corectă a acestora urmând a fi stabilită, în principal, prin prisma actelor care constituie latura obiectivă a infracțiunii.

WWW.EUROPAFM.RO

[WWW.EURO](http://WWW.EUROPAFM.RO)

fm
Europa

Euro

WWW.EUROPAFM.RO

[WWW.EURO](http://WWW.EUROPAFM.RO)

fm
Europa

Euro

194

WWW.EUROPAFM.RO

[WWW.EURO](http://WWW.EUROPAFM.RO)

fm

fm *Europa*

ANEXA NR. 25
Euro

Criminalitatea informatică poate cauza multe probleme în societatea modernă. Prin urmare, România a adoptat legislația privind criminalitatea informatică care corespunde pe deplin convențiilor și standardelor internaționale. Totuși, această legislație poate fi complexă din punctul de vedere al aplicării sale pentru autoritățile care o implementează, în special pentru aceia care sunt mai puțin familiarizați cu computerele și serviciile electronice ca parte a vieții de fiecare zi.

Portalul eFrauda a fost realizat de către Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației și este gestionat împreună cu Serviciul de Combatere a Criminalității Informatică din cadrul Ministerului Administrației și Internelor și secția specializată din Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Portalul dă oricui posibilitatea de a sesiza autoritățile cu privire la o posibilă fraudă sau alte activități ilegale pe Internet.

www.efrauda.ro

Acest Ghid introductiv pentru aplicarea dispozițiilor legale referitoare la criminalitatea informatică a fost elaborat de către proiectul RITI dot-Gov, în cooperare cu Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației. Ghidul asigură asistență pentru autoritățile care aplică legea și pentru toți cei care sunt implicați în prevenirea criminalității informatică.

Proiectul RITI dot-Gov face parte din Inițiativa pentru Tehnologia Informației în România, RITI, a cărei implementare a fost începută în 2002 de către Misiunea din România a Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID), în cooperare cu Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației. Proiectul RITI dot-Gov este implementat în România de Internews Network Inc, o organizație non-profit cu sediul în Statele Unite.

Pentru informații suplimentare:

www.usaid.gov/info_technology/dotcom
www.riti-internews.ro
www.internews.org
www.mcti.ro

GHID INTRODUCTIV PENTRU APLICAREA DISPOZIȚIILOR LEGALE REFERITOARE LA CRIMINALITATEA INFORMATICĂ

București,
Mai 2004

Alterarea integrității datelor informative

Infracțiunea este reglementată de art. 44 din Legea criminalității informative, textul de lege precizând:

- (1) *Fapta de a modifica, șterge sau deteriora date informative ori de a restricționa accesul la aceste date, fără drept, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani.*
- (2) *Transferul neautorizat de date dintr-un sistem informatic se pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani.*
- (3) *Cu pedeapsa prevăzută la alin.(2) se sancționează și transferul neautorizat de date dintr-un mijloc de stocare a datelor informative.*

Reglementarea legală urmărește să protejeze datele informative stocate în cadrul sistemelor informative, urmărind să împiedice modificarea, ștergerea sau deteriorarea datelor informative, restricționarea accesului la ele, transferul neautorizat de date dintr-un sistem informatic sau dintr-un mijloc de stocare a datelor informative.

Obiectul juridic special îl constituie pe de o parte relațiile sociale ce protejează încrederea în corectitudinea datelor stocate în sistemele informative și pe de altă parte relațiile sociale ce protejează confidențialitatea datelor stocate în sistemele informative sau pe alte mijloace de stocare.

Obiectul material este constituit de suportul material (hard disk sau alt sistem de stocare a datelor) pe care se află datele modificate, șterse, deteriorate, transferate sau la care a fost restricționat accesul.

Subiectul activ poate fi orice persoană, iar subiectul pasiv este proprietarul datelor modificate, șterse, deteriorate, transferate sau la care a fost restricționat accesul.

Latura obiectivă. Elementul material constă în acțiunile de:

- modificare; sau
- ștergere; sau
- deteriorare; sau
- transferare; sau
- restricționare a accesului la datele respective.

Ele corespund setului de rezultate neautorizate, descrise în capitolul IV - Vulnerabilități - ale acestui Ghid.

Europa fm

Europa fm

***	www.infolegal.ro
***	www.InstitutulDiplomatic.ro
***	www.interpol.int/Public/Children/SexualAbuse/NationalLaws/Default.asp
***	www.juridice.ro
***	www.lasuperiorcourt.org
***	www.legis.comunitar.com
***	www.lexinformatica.org/cybercrime
***	www.libralithing.com.author
***	www.librarything.com.author
***	www.mcti.ro
***	www.ndu.edu/edu/inss/.../globcencont.html
***	www.oim.gov.com
***	www.onuinfo.ro.documente_fundamentale
***	www.opinii.ro
***	www.pm.sommer.com
***	www.politici.publice.antimigratie
***	www.rap.nesting.ro
***	www.rationamente.org
***	www.scj.ro
***	www.securityfams.com
***	www.stiinte.ro
***	www.summitgp.2009.ro
***	www.summitgp2009.ro
***	www.tacrim.sp.gov.br\biblioteca\livros
***	www.techlawed.org/page.php?0=24&c=estonia
***	www.timpolis.ro
***	www.trafic-persoane-victime-htm
***	www.unhrdiap.gov.in- Mohamed Chawki Senior judge Egypt, State Council, International Conference, Systemics Cybernetics and Informatics, 7.07.2009
***	www.unhcr.org
***	www.unis.unvienna.org
***	www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/WDR-2009.html
***	www.uvg.ro studia_economice, pagina fiscala
***	vacarel@colectivul_finante publice Tribuna Economică 2000
***	www.wipo.org/clea/docs_news/en/fi/fio04en.html
***	www.zaire.com.articole.droguri

Dongoroz, V., și colab.	- <i>Explicații teoretice ale Codului penal român. Partea specială</i> , vol. III – IV, Editura Academiei R.S.R., București, 1971 – 1972
Dragoman, I., și colab.	- <i>Relații internaționale actuale</i> , Editura Intergraf, București, 2004
Drăgan, I.	- <i>Dicționar de droguri</i> , Editura Național, București, 2005
Drăgan, J.	- <i>Drogurile în viața românilor</i> , Editura Magicart Design, București, 1996
Filipaș, A., Loghin, O.	- <i>Drept penal român. Partea specială</i> , Casa de Editură și Presă Șansa S.R.L., București, 1992
Geamănu, Grigore	- <i>Dreptul internațional penal și infracțiunile internaționale</i> , Editura Academiei Române, București, 1977
Glaser, St.	- <i>Droit international penal conventionnel</i> , Paris, 1929
Hanga, V.I.	- <i>Dreptul și calculatoarele</i> , Editura Academiei, București, 1991
Hedeșiu, E., Toma, Gh.	- <i>Combaterea crimei organizate</i> , Editura Universitatea Națională de Apărare, București, 2005
Hotca, A.M., Dobrinoiu, M.	- <i>Infracțiuni prevăzute în legi speciale</i> , Editura C.H. Beck, București, 2008
Hotca, M. A.	- <i>Noul Cod penal și Codul penal anterior. Aspecte diferențiale și situații tranzitorii</i> , Editura Hamangiu, București, 2009
Kandler, L.	- <i>Anti-Hacker</i> , Editura Educațional, București, 1998
Kelly, Robert J.	- <i>Natura crimei organizate și operațiunile ei specifice</i> , Herbert Edelbertz, ed. V.S. Departamentul Justiției S.U.A., 1987
Kövesi, Laura Codruța, Tițian, Dana, Frăsie, Daniela	- <i>Arestarea preventivă. Practică judiciară. Hotărâri CEDO</i> , Editura Hamangiu, București, 2009

INTRODUCERE

La începutul secolului XXI, crima organizată a devenit unul dintre pericolele cele mai grave la adresa existenței, stabilității și continuității societăților statale din cauza transformării grupurilor infracționale primitive de tip mafiot în adevărate întreprinderi criminale, cu scopul de a se opune autorităților statale și de a teroriza întreaga comunitate prin exacerbarea violenței, diversificării modurilor de operare, a diversificării structurilor de tip criminal și comiterea de infracțiuni din aproape întregul spectru al infracționalității. Ceea ce este specific criminalității organizate la începutul secolului XXI este nu numai creșterea periculozității sale sociale, ci și faptul că ea afectează toate comunitățile umane, toate statele, fără deosebire, încercând să-și impună propria piață de afaceri ilegale.

Dezvoltările sociale, politice și economice recente au fost urmate îndeaproape de evoluții ale rețelelor criminale, fapt dovedit de diversitatea de structuri și de compoziția grupurilor criminale care operează la nivel global. Liberalizarea granițelor, volumul crescut al comerțului internațional, dezvoltările în domeniul tehnologiei și al informației au contribuit la creșterea dramatică a criminalității internaționale, care amenință siguranța, securitatea și prosperitatea pretutindeni și subminează securitatea și stabilitatea globală.

În prezent, crima organizată reprezintă una dintre amenințările non-militare majore la adresa securității și stabilității globale. „Crima organizată iese în evidență între noile amenințări la adresa păcii și securității. Ea subminează eforturile de dezvoltare susținută și respectul pentru domnia legii”¹. Crima organizată nu este un fenomen nou, noutatea este reprezentată de mediul fertil pentru o dezvoltare rapidă pe care lumea globalizată l-a creat. Profitând de beneficiile globalizării, crima organizată a evoluat, distincția tradițională între

¹ The United Nations in Vienna, Press Release, Secretarul General îndeamnă la implementarea Convenției Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, UNIS/CP/494, 28 iunie 2004, www.unis.unvienna.org

Universitatea de Vest din Timisoara Facultatea de Drept si Stiinte Administrative Teza de doctorat: <u>Combaterea crimeri organizate prin dispozitii de desp. penal</u> Doctorand: <u>Laura Codruta Kövesi</u>	Lucerarile plagiate de Laura Codruta Kövesi
<p>La inceputul secolului XXI crima organizata a devenit unul dintre pericolele cele mai grave la adresa existentei stabilitatii si continuitatii societatilor statale din cauza transformarii grupurilor infractiionale primitive de tip mafiot in adevarate intreprinderi criminale care reusesc sa se opuna autoritatilor statale si sa terorizeze intreaga comunitate prin exacerbarea violentei, diversificarea modurilor de operare a structurilor de tip criminal si prin comiterea de infractiuni din aproape intreg spectrul infractiunilor. (Teza, p. 7)</p>	<p>„La inceputul secolului XXI, crima organizata a devenit unul dintre pericolele cele mai grave la adresa existentei stabilitatii si continuitatii societatilor statale din cauza transformarii grupurilor infractiionale primitive de tip mafiot in adevarate intreprinderi criminale care reusesc sa se opuna autoritatilor statale si sa terorizeze intreaga comunitate prin exacerbarea violentei, diversificarea modurilor de operare a structurilor de tip criminal si prin comiterea de infractiuni din aproape intreg spectrul infractiunilor” (Col.(r) prof.dr. Ion DRAGOMAN si Drd. procuror Aurel-Mihail CIOROBEA, Lupta societati organize impotriva criminalitatii organizate in Buletinul Universitatii Nationale De Aparare "CAROL I", Nr. 2 2007, p. 7)</p>
<p>Ceea ce este specific criminalitatii organizate la inceputul secolului XXI este numai cresterea periculozitatii sale sociale, ci si faptul ca ea afecteaza toate comunitatile umane, toate statele, fara deosebire, incercand sa-si impuna propria piata de afaceri ilegale (Teza, p. 7)</p>	<p>Ceea ce este specific criminalitatii organizate la inceputul secolului XXI este numai cresterea periculozitatii sale sociale, ci si faptul ca ea afecteaza toate comunitatile umane, toate statele, fara deosebire, incercand sa-si impuna propria piata de afaceri ilegale (Col.(r) prof.dr. Ion DRAGOMAN si Drd. procuror Aurel-Mihail CIOROBEA in Buletinul Universitatii Nationale De Aparare "CAROL I", Nr. 2 2007, p. 8)</p>
<p>In prezent, crima organizata reprezinta una dintre amenintarile nonmilitare majore la adresa securitatii si stabilitatii globale. „Crima organizata este in evidenta intre noile amenintari la adresa pacii si securitatii. Ea submineaza esforurile de dezvoltare sustinuta si respectul pentru domnia legii. Crima organizata nu este un fenomen nou, noutatea este reprezentata de mediul terril pentru o dezvoltare rapida pe care lumea globalizata l-a creat. (Teza, p. 7)</p>	<p>In prezent, crima organizata reprezinta una dintre amenintarile nonmilitare majore la adresa securitatii si stabilitatii globale. „Crima organizata este in evidenta intre noile amenintari la adresa pacii si securitatii. Ea submineaza esforurile de dezvoltare sustinuta si respectul pentru domnia legii. Crima organizata nu este un fenomen nou, noutatea este reprezentata de mediul terril pentru o dezvoltare rapida pe care lumea globalizata l-a creat.</p> <p>Profitand de beneficiile globalizarii, crima organizata a evoluat, distinctia traditionala intre activitattele licite si cele ilicite devenind tot mai neclara, in acel modus operandi al grupurilor criminale, fapt ce face detectarea si controlarea fenomenului mult mai dificila (Ana-Maria PAPILIC, Combaterea crimeri organizate - vizionarea ONU - Impact Strategic, in: IJL4, 2005, p. 132)</p>
<p>Profitand de beneficiile globalizarii, crima organizata a evoluat, distinctia traditionala intre activitattele licite si cele ilicite devenind tot mai neclara, in acel modus operandi al grupurilor criminale, fapt ce face detectarea si controlarea fenomenului mult mai dificila. (Teza, p. 8)</p> <p>In acest context, in prezent, s-a ajuns la o specializare a grupurilor criminale in domenii in care profitul este maxim, prejudiciind de cele mai multe ori sistemul economic si social prin fraudarea banilor publici si trecerea acestora in profitul grupurilor de interes</p>	

păubă și trecerea acestora în profitul grupurilor de interes, organizarea unor rețele de traficanți de droguri și atragerea tinerilor în starea consumatorilor; traficarea de persoane în vederea exploatarii sexuale; constituirea unor rețele de aducere în România și trecerea ilegală peste frontieră a unor grupuri de migranți (teza, p. 9)

și afectând sănătatea și viitorul națiunii, organizarea unor rețele de traficanți de droguri și atragerea tineretului în starea consumatorilor; traficarea de persoane în vederea exploatarii sexuale; traficarea persoanelor cu handicap în vederea practicării ceteșteriei; constituirea unor rețele de aducere în România și trecerea ilegală peste frontieră a unor grupuri de migranți (Andrei Voicu, *Lupta împotriva ale securității naționale, corupția și crima organizată*) sau alii

Manifestările infracționale grave de această natură reprezintă o problemă socială complexă ale căror modalități de manifestare și soluționare interesează atât factorii de control social (politic, justiție, administrație) cat și opinia publică. Crimele și deliciile comise prin violență și corupție tend să devină deosebit de intense și periculoase pentru stabilitatea și securitatea instituțiilor, grupurilor și indivizilor (Ion Nastas, *Cine speră în justiție și corupția activă în reglementarea legislației penale a Republicii Moldova*, Teza de doctorat în conducător științific Igor Ciubanu (HHSIMU - 2010, p. 9). Textul mai poate fi găsit pe site-ul [referate scolare](#), pe site-ul [referat.ro](#) și pe site-ul [bprotu.ro](#)

Reprezentând o problemă socială a cărei modalitate de manifestare și soluționare interesează atât factorii de control social (politic, justiție, administrație) cat și opinia publică. Asemenea de delicte și crime comise prin violență și corupție tend să devină deosebit de intense și periculoase pentru stabilitatea și securitatea instituțiilor, grupurilor și indivizilor (Ion Nastas, *Cine speră în justiție și corupția activă în reglementarea legislației penale a Republicii Moldova*, Teza de doctorat în conducător științific Igor Ciubanu (HHSIMU - 2010, p. 9). Textul mai poate fi găsit pe site-ul [referate scolare](#), pe site-ul [referat.ro](#) și pe site-ul [bprotu.ro](#)

Legatura dintre terorism și crima organizată a capatat o nouă dimensiune din cauza reducerii în ultimii ani a finanțării de către unele state și grupurilor teroriste și a declansarii la inițiativa SUA a razboiului împotriva terorismului internațional (7. Tamam, M. Conexiunile între terorism și criminalitate, Londra, 2004). Principala diferență dintre grupurile teroriste și rețelele crimei organizate constă în faptul că în timp ce grupurile teroriste sunt implicate în acte violente motivate în special politic și religios, cele mai multe rețele ale crimei organizate sunt interesate în relația cu puterea politică doar de obținerea, prin acte de corupție a protecției necesare pentru activitatea proprii organizații, motivată în primul rand de obținerea de profit (Mora, 2004, Organized Crime Conference, Washington, D.C., 1998).

Putem concluziona că, în evaluarea amenințărilor contemporane la adresa securității naționale a statelor și a democratiei, a devenit tot mai dificilă posibilitatea de a face distincție între motivările politice și cele criminale (Ivanov, 2004, deza, p. 16)

Legatura dintre terorism și criminalitate a capatat o nouă dimensiune datorită reducerii (7. Makarenko, Tamara, Conexiunile între terorism și criminalitate "Jane's Intelligence Review", Marea Britanie, 2004), în ultimii zece ani a finanțării de către unele state și grupurilor teroriste și a declansarii la inițiativa SUA a razboiului global împotriva terorismului internațional. Principala diferență dintre grupurile teroriste și rețelele crimei organizate constă după cum s-a subliniat deja, în faptul că în timp ce grupurile teroriste sunt implicate în acte violente motivate în special politic și religios, cele mai multe rețele ale crimei organizate sunt interesate în relația cu puterea politică doar de obținerea, prin acte de corupție, a protecției necesare pentru activitatea proprii organizații, motivată în primul rand de obținerea de profit (Mora Stephen, Global Criminal Crime Watch, 2004, "Crime, Countermeasures and Interference in the Post-Cold War Era", p. 10-15). Totuși, în evaluarea amenințărilor contemporane la adresa ordinii de drept, a devenit tot mai dificilă posibilitatea de a face distincție între motivările politice și cele criminale (Makarenko, 2004, "Conexiunile între terorism și criminalitate, Jane's Intelligence Review", 2004) (Nicolae Lupulescu, *Spatialarea bandelor și finanțarea terorismului*, p. 16)

Forta crimei organizate este pusă în evidență mai ales prin influența ei deosebită în planul destabilizării situației interne care a cunoscut transformări esențiale, prin trecerea de la economia centralizată la cea de piață liberă, de la un regim politic autoritar la unul democratic (teza, p. 17)

Forta crimei organizate fiind pusă în evidență prin influența deosebită în planul destabilizării situației interne care a cunoscut transformări esențiale prin trecerea de la economia centralizată la cea de piață și de la regimul politic autoritar la cel democratic (Prof. univ. dr. Petre Bancu, *Crima organizată. Considerații privind grupul infracțional organizat*, p. 27)

Schimbările radicale de la sfârșitul anilor '80 din Europa Centrală și de Est au fost privite de rețelele criminale ca o oportunitate în executarea operațiunilor transfrontaliere pe întregul continent (teza, p. 20)

Schimbările radicale de la sfârșitul anilor '80 au fost privite de rețelele criminale ca o oportunitate în executarea operațiunilor transfrontaliere pe întregul continent și facilitate regiileve.ro. *Infractiuni specifice criminalitatii organizate și asocierii*

<p>public; și trecerea acestora în profitul grupurilor de interes, organizarea unor rețele de traficanți de droguri și atragerea tinerilor în sclera consumatorilor; traficarea de persoane în vederea exploatarii sexuale; constituirea unor rețele de aducere în România și trecerea ilegală peste frontieră a unor grupuri de migranți (teza, p. 9)</p>	<p>și ale cănd sănătatea și viitorul națiunii, organizarea unor rețele de traficanți de droguri și atragerea tinerului în sfera consumatorilor; traficarea de persoane în vederea exploatarii sexuale; traficarea persoanelor cu handicap în vederea practicării ceteștoriei; constituirea unor rețele de aducere în România și trecerea ilegală peste frontieră a unor grupuri de migranți (Andrei Voicu, <i>Limitările legii securității naționale: corupția și crima organizată</i> sau aici)</p>
<p>Manifestările infracionale grave de aceasta natură reprezintă o problemă socială complexă ale căror modalități de manifestare și soluționare interesează nu numai factorii institutionalizați de control judiciar (politică, justiție, administrație) ci și opinia publică. Crimele și delictele comise prin violență și corupție tend să devină deosebit de intense și periculoase pentru stabilitatea și securitatea instituțiilor statului și a ordinii de drept a societății umane în general și a indivizilor în special (teza, p. 14)</p>	<p>Reprezentând o problema socială a cărei modalitate de manifestare și soluționare interesează nu numai factorii de control social (politică, justiție, administrație) ci și opinia publică. Asemenea de delice și crime comise prin violență și corupție tend să devină deosebit de intense și periculoase pentru stabilitatea și securitatea instituțiilor, grupurilor și individelor (Ion Nastas, <i>Corupția pasivă și corupția activă în reglementarea legislatiei penale a Republicii Moldova. Teza de doctorat</i>, <i>Vomancare științific Igor Ciobanu, CHISINAU – 2010</i>, p. 99). Textul mai poate fi gasit pe site-ul referate scolare, pe site-ul referaturi.ro și pe site-ul iprof.ro</p>
<p>Legatura dintre terorism și crima organizată a capatat o nouă dimensiune din cauza reducerii în ultimii ani a finanțării de către unele state a grupurilor teroriste și a declansarii la inițiativa SUA a razboiului împotriva terorismului internațional. (7 Tamam, M., <i>Connexions entre terrorisme et criminalité</i>, Londra, 2004) Principala diferență dintre grupurile teroriste și rețelele crimei organizate constă în faptul că în timp ce grupurile teroriste sunt implicate în acte violente motivate în special politic și religios, cele mai multe rețele ale crimei organizate sunt interesate în relația cu puterea politică doar de obținerea, prin acțiuni de corupție, a protecției necesare pentru activitatea propriei organizații, motivate în primul rând de obținerea de profit. (Mora Stephen, <i>Global Criminal and Crime Worldwide – 2005-2006</i>, Policy analysis, 2005, într-un articol „Reform in the Post-Cold War Era”, p. 119).</p> <p>Puteam concluziona că, în evaluarea amenințărilor contemporane la adresa securității naționale a statelor și a democrației, a devenit tot mai dificilă posibilitatea de a face distincție între motivatiile politice și cele criminale. (Ivanov S., p. 162) (teza, p. 16)</p>	<p>Legatura dintre terorism și criminalitate a capatat o nouă dimensiune datorită reducerii (7 Makarenko, Tamara, <i>Connexions entre terrorisme et criminalité</i>, Londra, 2004), în ultimii zece ani a finanțării de către unele state a grupurilor teroriste și a declansarii, la inițiativa SUA, a razboiului global împotriva terorismului internațional. Principala diferență dintre grupurile teroriste și rețelele crimei organizate constă după cum se subliniază deasupra, în faptul că în timp ce grupurile teroriste sunt implicate în acte violente motivate în special politic și religios, cele mai multe rețele ale crimei organizate sunt interesate în relația cu puterea politică doar de obținerea, prin acțiuni de corupție, a protecției necesare pentru activitatea propriei organizații, motivate în primul rând de obținerea de profit. (Mora Stephen, <i>Global Criminal and Crime Worldwide – 2005-2006</i>, Policy analysis, 2005, într-un articol „Reform in the Post-Cold War Era”, p. 119).</p> <p>Totuși, în evaluarea amenințărilor contemporane la adresa ordinii de drept, a devenit tot mai dificilă posibilitatea de a face distincție între motivatiile politice și cele criminale. (Ivanov S., p. 162) (teza, p. 16)</p> <p>(Nicolae Iapulescu, <i>Splurarea banilor și finanțarea terorismului</i>, p. 16)</p>
<p>Forma crimei organizate este pusă în evidență mai ales prin influența ei deosebită în planul destabilizării interne care a cunoscut transformări esențiale prin trecerea de la economia centralizată la cea de piață liberă, de la un regim politic autoritar la unul democratic (teza, p. 17)</p>	<p>Forma crimei organizate fiind pusă în evidență prin influența deosebită în planul destabilizării interne care a cunoscut transformări esențiale prin trecerea de la economia centralizată la cea de piață și de la regimul politic autoritar la cel democratic (Prag, ion, dr. Petru Buncu, <i>Crimă organizată. Considerații privind grupul infracțional organizat</i>, p. 27)</p>
<p>Schimbările radicale de la sfârșitul anilor '80 din Europa Centrală și de Est au fost privite de rețelele criminale ca o oportunitate în executarea operațiunilor transfrontaliere pe întregul continent (teza, p. 20)</p>	<p>Schimbările radicale de la sfârșitul anilor 80 au fost privite de rețelele criminale ca o oportunitate în execuțarea operațiunilor transfrontaliere pe întregul continent (facilitate regiile ro. <i>Infracțiuni specifice criminalitatii organizate și asocierii</i></p>

<p>public și trecerea acestora în profitul grupurilor de interes. Organizarea unor retele de traficanti de droguri și atragerea tinerilor în stăra consumatorilor, traficarea de persoane în vederea exploatarii sexuale, constituirea unor retele de aducere în România și trecerea ilegală peste frontieră a unor grupuri de migranți (zea, p. 9)</p>	<p>și atecând sănătatea și viitorul națiunii, organizarea unor rețele de traficanți de droguri și atragerea tineretului în stăra consumatorilor, traficarea de persoane în vederea exploatarii sexuale, traficarea persoanelor cu handicap în vederea practicării cerșetoriei, constituirea unor rețele de aducere în România și trecerea ilegală peste frontieră a unor grupuri de migranți (Andrei Voicilă, <i>Lăudăabilitate ale securității naționale, corupția și crima organizată</i>) sau aici).</p>
<p>Manifestările infracționale grave de această natură reprezintă o problemă socială complexă, ale căror modalități de manifestare și soluționare interesează mai mulți factori: instituționalizati de control judiciar (politică, justiție, administrație), ca și opinia publică. Crimele și delictele comise prin violență și corupție tend să devină deosebit de intense și periculoase pentru stabilitatea și securitatea instituțiilor, grupurilor și individelor (Ion Nastas, <i>Corupția pasivă și corupția activă în reglementarea legislației penale a Republicii Moldova</i>, Teza de doctorat în conducători științifici Igor Ciubanu, CHISINAU, 2010, p. 99). Testul mai poate fi găsit pe site-ul referate_scolare.ro, pe site-ul referat.ro și pe site-ul tiprof.ro.</p>	<p>Reprezentând o problema socială a cărei modalitate de manifestare și soluționare interesează mai mulți factori de control social (politie, justiție, administrație) ca și opinia publică. Asemenea de delicte și crime comise prin violență și corupție îndesă devină deosebit de intense și periculoase pentru stabilitatea și securitatea instituțiilor, grupurilor și individelor (Ion Nastas, <i>Corupția pasivă și corupția activă în reglementarea legislației penale a Republicii Moldova</i>, Teza de doctorat în conducători științifici Igor Ciubanu, CHISINAU, 2010, p. 99). Testul mai poate fi găsit pe site-ul referate_scolare.ro, pe site-ul referat.ro și pe site-ul tiprof.ro.</p>
<p>Iegătura dintre terorism și crima organizată a capatat o nouă dimensiune din cauza reducerii în ultimii ani a finanțării de către unele state a grupurilor teroriste și a declansării la inițiativa SUA a razboiului împotriva terorismului internațional. (7. Tamam, M., <i>Conexiunile între terorism și criminalitate</i>, Londra, 2004) Principala diferență dintre grupurile teroriste și retelele crimei organizate constă în faptul că în timp ce grupurile teroriste sunt implicate în acțiuni violente motivate în special politic și religios, cele mai multe retele ale crimei organizate sunt interesate în relația cu puterea politică doar de obținerea, prin acte de corupție, a protecției necesare pentru activitatea propriei organizații, motivată în primul rând de obținerea de profit.⁷ (Mihai G. Tudor, <i>Terrorism și terorism. Studiu de caz: Organizația Boicot</i>, 2006, p. 96).</p> <p>Putem concluziona că, în evaluarea amenințărilor contemporane la adresa securității naționale a statelor și a democrației, a devenit tot mai dificilă posibilitatea de a face distincție între motivele politice și cele criminale. (Ivanov M. V. în: "Izvestija", 1978, p. 16)</p>	<p>Iegătura dintre terorism și criminalitate a capatat o nouă dimensiune datorită reducerii (7. Makarenko Tamara, <i>Conexiunile între terorism și criminalitate</i>, "Jane's Intelligence Review", Marea Britanie, 2004) în ultimii zece ani a finanțării de către unele state a grupurilor teroriste și a declansării la inițiativa SUA a razboiului global împotriva terorismului internațional. Principala diferență dintre grupurile teroriste și retelele crimei organizate constă, după cum s-a subliniat deja, în faptul că în timp ce grupurile teroriste sunt implicate în acte violente motivate în special politic și religios, cele mai multe retele ale crimei organizate sunt interesate în relația cu puterea politică doar de obținerea, prin acte de corupție, a protecției necesare pentru activitatea propriei organizații, motivată în primul rând de obținerea de profit. (Mihai G. Tudor, <i>Terrorism și terorism. Studiu de caz: Organizația Boicot</i>, 2006, p. 96).</p> <p>Total, în evaluarea amenințărilor contemporane la adresa ordinii de drept, a devenit tot mai dificilă posibilitatea de a face distincție între motivele politice și cele criminale. (Nicolae Iapușescu, <i>Săptămână de jurnal și finanțarea terorismului</i>, p. 16)</p>
<p>Forța crimei organizate este pusă în evidență mai ales prin influența ei deosebită în planul destabilizării interne care a cunoșcut transformări esențiale prin trecerea de la economia centralizată la cea de piață liberă, de la un regim politic autoritar la unul democratic (zea, p. 17)</p>	<p>Forța crimei organizate fiind pusă în evidență prin influența deosebită în planul destabilizării situației interne care a cunoșcut transformări esențiale prin trecerea de la economia centralizată la cea de piață și de la regimul politic autoritar la cel democratic (Prof. univ. dr. Petre Bonețiu, <i>Crima organizată. Considerații privind grupul infracțional organizat</i>, p. 27)</p>
<p>Schimbările radicale de la sfârșitul anilor '80 din Europa Centrală și de Est au fost privite de retelele criminale ca o oportunitate în execuțarea operațiunilor transfrontaliere pe întregul continent (zea, p. 20)</p>	<p>Schimbările radicale de la sfârșitul anilor '80 au fost privite de retelele criminale ca o oportunitate în execuțarea operațiunilor transfrontaliere pe întregul continent (facilitate regiunii române). <i>Infracțiuni specifice criminalității organizate și anotimpuri</i></p>

<p>public si trecerea acestora in profitul grupurilor de interese, organizarea unor retele de traficuri si atragerea tinerilor in stera consumatorilor, traficarea de persoane in vederea exploatarii sexuale, constituirea unor retele de aducere in Romania si trecerea ilegală peste frontiera a unor grupuri de migranti (teza, p. 9)</p>	<p>si afectand sanatatea si viitorul nationului, organizarea unor retele de traficuri de droguri si atragerea imprestiei in stera consumatorilor, traficarea de persoane in vederea exploatarii sexuale, traficarea persoanelor cu handicap in vederea practicarii cerselorlor, constituirea unor retele de aducere in Romania si trecerea ilegală peste frontiera a unor grupuri de migranti (Andrei Vociu, <u>Unirea legilor ale securitatii nationale, coruptia si crima organizata</u> sau aici)</p>
<p>Manifestarile infractiunale grave de aceasta natura reprezinta o problema sociala complexa ale caror modalitati de manifestare si solutii intereseaza nu numai factorii institutionalizati de control judiciar (politic, justicie, administratie), cat si opinia publica. Crimele si delictele comise prin violenta si coruptie find sa devina deosebit de intense si periculoase pentru stabilitatea si securitatea institutiilor, grupurilor si indivizilor (Ion Nastas, <u>Coruptarea pasiva si coruptia activa in reglementarea legislatiei penale a Republicii Moldova</u>, Teza de doctorat, Conducator suntem Igor Cuhmanu CHISINAU, 2010, p. 99). Textul mai poate fi gasit pe site-ul referate scolare, pe site-ul referat.ro si pe site-ul 6profu.ro</p>	<p>Reprezentand o problema sociala a carei modalitate de manifestare si solutii intereseaza atat factorii de control social (politic, justicie, administratie) cat si opinia publica. Asemenea de delicti si crime comise prin violenta si coruptie find sa devina deosebit de intense si periculoase pentru stabilitatea si securitatea institutiilor, grupurilor si indivizilor (Ion Nastas, <u>Coruptarea pasiva si coruptia activa in reglementarea legislatiei penale a Republicii Moldova</u>, Teza de doctorat, Conducator suntem Igor Cuhmanu CHISINAU, 2010, p. 99). Textul mai poate fi gasit pe site-ul referate scolare, pe site-ul referat.ro si pe site-ul 6profu.ro</p>
<p>Legatura dintre terorism si crima organizata a capatat o noua dimensiune din cauza reduscerii in ultimii ani a finantarii de catre unele state a grupurilor teroriste si a declansarii la initiativa SUA a razboiului impotriva terorismului international (7 Tamam, M., <u>Conexiunile intre terorism si criminalitate</u>, Londra, 2004) Principala diferență dintre grupurile teroriste si retelele crimeri organizate constă în faptul că în timp ce grupurile teroriste sunt implicate în acte violente motivate în special politic și religios, cele mai multe retele ale crimeri organizate sunt interesate în relația cu puterea politică doar de obținerea, prin acte de coruptie, a protecției necesare pentru activitatea proprii organizații, motivată în primul rând de obținerea de profit.</p> <p>Putem concluziona că, în evaluarea amenintărilor contemporane la adresa securității naționale a statelor și a democrației, a devenit tot mai dificilă posibilitatea de a face distincție între motivările politice și cele criminale (Ivanov, M., Tsur, I., 2004, teza, p. 16)</p>	<p>Legatura dintre terorism si criminalitate a capatat o noua dimensiune datorita reducerii (7 Makarenko, Tamara, Conexiunile intre terorism si criminalitate, "Jane's Intelligence Review", Marea Britanie, 2004.) in ultimii zece ani a finantarii de catre unele state a grupurilor teroriste si a declansarii la initiativa SUA a razboiului global impotriva terorismului international. Principala diferență dintre grupurile teroriste si retelele crimeri organizate constă, după cum se subliniază deja, în faptul că în timp ce grupurile teroriste sunt implicate în acte violente motivate în special politic și religios, cele mai multe retele ale crimeri organizate sunt interesate în relația cu puterea politică doar de obținerea, prin acte de coruptie, a protecției necesare pentru activitatea proprii organizații, motivată în primul rând de obținerea de profit.</p> <p>(7) Maria Bogacheva, Global Organized Crime, Washington, World Bank, 2004, p. 100.</p> <p>Putem concluziona că, în evaluarea amenintărilor contemporane la adresa ordinii de drept, a devenit tot mai dificilă posibilitatea de a face distincție între motivările politice și cele criminale (Nicolae Lupulescu, <u>Sigilarea banilor si finantarea terorismului</u>, p. 16)</p>
<p>Faza crimeri organizate este pusă în evidență mai ales prin influența ei deosebită în planul destabilizării interne care a cunoscut transformări esențiale, prin trecerea de la economia centralizată la cea de piață liberă, de la un regim politic autoritar la unul democratic (teza, p. 17)</p>	<p>Faza crimeri organizate fiind pusă în evidență prin influența deosebită în planul destabilizării situației interne care a cunoscut transformări esențiale prin trecerea de la economia centralizată la cea de piață și de la regimul politic autoritar la cel democratic (Prof. univ. dr. Petre Buneaf, <u>Crima organizată. Considerații privind grupul infracțional organizat</u>, p. 27)</p>
<p>Schimbările radicale de la sfârșitul anilor '80 din Europa Centrală și de Est au fost pivote de retelele criminale ca o oportunitate în executarea operațiunilor transfrontaliere pe întregul continent (teza, p. 20)</p>	<p>Schimbările radicale de la sfârșitul anilor 80 au fost pivote de retele criminale ca o oportunitate în executarea operațiunilor transfrontaliere pe întregul continent (Facultatea regiunile.ro, <u>Infractiuni specifice criminalității organizate și asocieri</u></p>

NR 33

fm
Europa

UNIUNEA JURIȘTILOR DIN ROMÂNIA

ANEXA NR
33

DREPTUL

WWW.EUROPAFM.RO

ABONAMENTE

trim. IV 2002

(detalii pe verso)

fm
Europa

ANUL XIII; Seria a III-a; Nr. 9/2002

fm
Europa

WWW.EUROPAFM.RO

WWW.EUROPAFM.RO

fm

de că-
tiției,
uirea
stenă

ile de

vreo
ști de

zască
tarea

cedu-
ărare

re se
edu-
d, în
uate,

zen-
și el
acest
r in-

oce-

act
de
nea
tre
. pe-
at în

„INVESTIGATORUL ACOPERIT” – O NOUĂ INSTITUȚIE INTRODUSĂ PRIN LEGEA NR. 143/2000 PRIVIND COMBATEREA TRAFICULUI ȘI CONSUMULUI DE DROGURI

LAURA CODRUTĂ LASCU

Procuror șef – Biroul de combatere a corupției
și criminalității organizate

Parchetul de pe lângă Tribunalul Sibiu

În condițiile în care modalitățile concrete de pregătire ori săvârsire a infracțiunilor prezintă forme tot mai diversificate, în fața cărora posibilitățile de descoperire devin anevoie oase, introducerea în legea specială a instituției „investigatorului acoperit” s-a impus cu necesitate. Mijloacele și metodele clasice de probație prevăzute în Codul de procedură penală au fost insuficiente, astfel că s-a impus diversificarea modalităților de descoperire a faptelor ilicite și de identificare a autorilor acestor fapte.

Investigatorii acoperiți reprezintă o categorie nouă de subiecți oficiali în cadrul activității de prevenire, descoperire, combatere și sancționare a traficului și consumului ilicit de droguri și a fost, pentru prima dată introdusă în legislația noastră prin art. 21 din Legea nr. 143/2000, care prevede că: „procurorul poate autoriza folosirea investigatorilor acoperiți pentru descoperirea faptelor, identificarea autorilor și obținerea mijloacelor de probă, în situațiile în care există indicii temeinice că a fost săvârsită sau că se pregătește comiterea unei infracțiuni dintre cele prevăzute în prezenta lege”.

Noțiunea de *investigator acoperit* este definită, în mod expres în art. 1 lit. k din Legea nr. 143/2000: „polițiști special desemnați să efectueze, cu autorizarea procurorului, investigații în vederea strângerii datelor privind existența infracțiunii și identificarea făptuitorilor și acte premergătoare, sub o altă identitate decât cea reală, atribuită pentru o perioadă determinată”.

Din modul de definire se pot desprinde *condițiile cumulative* pe care trebuie să le înlătărească persoana care poate fi *investigator acoperit*, și anume:

- Să aibă calitatea de polițist. Este obligatorie, considerăm noi, această calitate întrucât legea prevede expres că doar polițiștii special desemnați pot fi autorizați să efectueze investigații sub o altă identitate decât cea reală (art. 21 alin. 1 din lege). De asemenea, în art. 22 al legii, care reglementează activitatea pe care investigatorii acoperiți o pot desfășura, se prevede expres că această calitate o pot avea doar polițiștii, textul legal fiind „polițiștii din formațiunile de specialitate care acționează ca investigatori acoperiți pot procura droguri cu autorizarea prealabilă a procurorului”. Un argument în plus ar fi dispozițiile art. 224

C.pr.pen. care prevede subiecții oficiali care pot efectua acte premergătoare, aceștia fiind: procurorul; organele de cercetare penală ale poliției sau speciale (cu competențele prevăzute în art. 207–208 C.pr.pen.); lucrătorii operativi din cadrul Ministerului de Interne; organele de stat cu atribuții în domeniul siguranței naționale (enumerate în art. 8 din Legea nr. 51/1991, Serviciul Român de Informații, organul de stat specializat în materia informațiilor din interiorul țării, Serviciul de Informații Externe, organul de stat specializat în obținerea din străinătate a datelor referitoare la siguranța națională, și Serviciul de Protecție și Pază, organul de stat specializat în asigurarea protecției demnitărilor români și a demnitărilor străini pe timpul prezenței lor în România, precum și în asigurarea pazei sediilor de lucru și reședințelor acestora), prin lucrători operativi anumiți desemnați în acest scop, pentru fapte care constituie contraventiv legii, amenințări la adresa siguranței naționale (prevăzute în art. 3 din Legea nr. 51/1991). Așadar, prin reglementarea expresă din articolele amintite, se reduce sfera celor care pot lucra ca investigatori sub acoperire în cauzele privind traficul ilegal de droguri la polițiști special desemnați în acest sens.

În Regulamentul de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 143/2000 sunt prevăzute o serie de măsuri de combatere a traficului de droguri și măsuri de eficientizare a luptei împotriva traficului de droguri ce se întreprind de organele vamale în zona proprie de competență (art. 9, art. 41–44), așa încât punem în discuție posibilitatea ca un lucrător vamal să poată fi investigator acoperit. În opinia noastră, aceasta situație nu este posibilă pentru că: legea prevede expres că doar polițiștii pot avea această calitate: organelor vamale le sunt stabilite numai atribuții de constatare, și posibilitatea de a propune și participa prin Serviciul Antidrog din cadrul Direcției Generale a Vămilor, împreună cu organele abilitate la efectuarea livrărilor supraveghete, care potrivit art. 42 din Regulament se efectuează cu personalul specializat din structurile Ministerului de Interne.

b) *Să fie special desemnat să efectueze această activitate.* Această condiție, de asemenea expresă, constă în numirea lucrătorului din structura specializată care va îndeplini această misiune. Astfel nu se va putea autoriza folosirea unui investigator acoperit dacă acesta nu este determinat și nu i se cunoaște identitatea reală. Pentru folosirea acestei metode, în temeiul art. 44 din Regulament, Ministerului de Interne îi revine obligația de a desemna persoanele implicate în lupta împotriva traficului și consumului ilicit de droguri și de a emite legitimații specifice pentru acestea.

Opinăm că, pentru desemnarea polițiștilor care vor lucra sub acoperire sunt necesare măsuri temeinice de recrutare, selecție, și instruire, fiind necesară a se avea în vedere și gradul de pregătire profesională, onestitatea, motivarea, abilitățile de negociator, disponibilitatea de a lucra în echipă, rezistență la stres.

Desemnarea investigatorilor acoperiți trebuie să se facă printr-un ordin intern al conducerii organului din care face parte persoana în cauză, în care să fie menționate identitatea reală, identitatea sau identitățile de acoperire și durata de exercitare a acestei atribuții de serviciu. Este necesar ca pentru fiecare caz în parte în care lucrează sub acoperire investigatorul să primească sarcini și prerogative concrete, în vederea evitării posibilității de depășire a abilității permise și eventualelor abuzuri. Șeful compartimentului de investigatori acoperiți stabilește echipele de lucru, repartizarea pe cazuri, folosirea mijloacelor tehnice și materiale din dotare.

Ceea ce caracterizează activitatea investigatorului acoperit, este împrejurarea că acționează sub altă identitate decât cea reală, astfel că desemnarea acestuia e obligatorie.

c) *Consimțământul polițistului care urmează să fie investigator acoperit.* Deși nu este prevăzută în mod expres și nici nu rezultă din reglementarea legală, considerăm că această condiție este tot obligatorie pentru a se putea desfășura această activitate. Nimici nu poate fi obligat să exerce această misiune fără consimțământul său – verbal sau scris –, mai ales că nu sunt prevăzute în mod expres măsuri de protecție a investigatorului acoperit.

Procedura autorizării folosirii investigatorului acoperit. Potrivit art. 21 alin. 1 din lege, „procurorul poate autoriza folosirea investigatorilor acoperiți pentru descoperirea faptelor, identificarea autorilor și obținerea mijloacelor de probă, în situațiile în care există indicii temeinice că a fost săvârșită sau că se pregătește comiterea unei infracțiuni dintre cele prevăzute în prezenta lege”.

Din această reglementare legală rezultă că, autorizarea folosirii investigatorului acoperit este de *competență exclusivă a procurorului* și aceasta are loc numai în faza urmăririi penale, nu și a judecății, scopul acesta fiind identificarea autorilor și obținerea mijloacelor de probă.

Pentru a putea fi admisibilă folosirea investigatorilor acoperiți considerăm că se impune respectarea unor condiții cumulative, pe care le vom expune în cele ce urmează:

A. *Condițiile necesare pentru autorizarea folosirii investigatorului acoperit.*

a) *Să existe indicii temeinice că a fost săvârșită sau că se pregătește comiterea unei infracțiuni.* Legea nu cere existența unor probe, ci doar a unor indicii, informații suficient de convingătoare în sensul pregătirii sau săvârșirii unei infracțiuni. Noțiunea de „indicii temeinice” nu este definită de legea specială, așa încât acestea pot fi orice date existente în cauza din care să rezulte presupunerea că s-a comis sau că se pregătește comiterea unei astfel de infracțiuni.

Formațiunile specializate în combaterea traficului și consumului de droguri desfășoară o activitate amplă de culegere de informații pentru a cunoaște dacă se derulează activități care pregătesc săvârșirea unei infracțiuni sau, dacă s-au comis infracțiuni incriminate prin Legea nr. 143/2000, activitate denumită generic

în diferite moduri: culegere de informații, activitate informativ-operativă, supraveghere informativă, iar acestea se pot realiza prin:

- obținerea de relații de la diferite persoane care au cunoștință despre pregătirea săvârșirii unor infracțiuni sau despre împrejurarea că s-a comis o infracțiune; aceasta se poate realiza în mod întâmplător sau să se acționeze în acest sens, cum este în cazul „informatorilor” sau „surselor”;
- obținerea de relații din zvonuri care circulă în diferite medii și locuri;
- receptarea informațiilor provenite din mijloacele de comunicare în masa („surse deschise”);
- urmare a sesizărilor anonime sau semnate provenite de la persoane fizice sau juridice;
- informații rezultate din observarea directă, prin pândă operativă, filaj, razii, filtre, legitimarea și identificarea unor persoane necunoscute;
- informații rezultate din activitatea de cercetare, urmărire penală sau judecată din diferite cauze penale.

Pentru obținerea unor indicii temeinice, polițiștii din cadrul formațiunilor specializate trebuie să cunoască și să exercite supravegherea informativă permanentă a obiectivelor, locurilor și mediilor favorabile și pretabile la traficul și consumul ilicit de droguri, ca: spitale (îndeosebi cele care au centre de dezintoxicare a persoanelor наркодепенденте), școli, licee, centre universitare, hoteluri, baruri, discoteci și alte localuri publice, săli de spectacole, săli de jocuri mecanice, locuri de plasare și găzduire a prostituatelor etc.

Informațiile obținute prin mijloacele specifice enumerate exemplificativ oferă însă un grad de cunoaștere diferențiat – de la cunoașterea unor date sau indicii care nu oferă nici un dubiu cu privire la existența faptei penale până la date sau indicii de relativă certitudine sau care sunt trunchiate iar, în această din urmă situație se impune verificarea realității informațiilor obținute și completarea datelor și indiciilor prin alte căi și mijloace specifice, care să completeze cunoștințele organelor respective în vederea fundamentării convingerii dacă există sau nu faptă ilicită penală, pentru a se putea proceda în consecință.

Pentru a se putea folosi investigatorii acoperiți legea impune condiția ca datele și indicile existente în momentul solicitării autorizării procurorului, să fie temeinice, iar în lipsa unei definiții expres prevăzute, urmează ca acestea să fie apreciate în fiecare caz în parte.

b) *Indiciile temeinice să privească săvârșirea sau pregătirea unei infracțiuni prevăzute în Legea nr. 143/2000.* Așadar, această instituție este aplicabilă numai în cazul comiterii sau pregăririi uneia dintre infracțiunile prevăzute în art. 2 și următoarele din prezenta lege. Sfera de aplicare a acestor prevederi legale este strictă și expres limitată, neputând fi extinsă în cazul comiterii sau pregăririi altor infracțiuni.

c) *Infracțiunile să nu poată fi descoperite sau făptuitorii să nu poată fi identificați prin alte mijloace de probă.* Legiuitorul a apreciat că plângerea sau denunțul nu sunt suficiente pentru cunoașterea fenomenului criminalității reale, existente la un moment dat în societate pentru că, astfel, activitatea organelor răspunzătoare de aplicarea legii penale s-ar limita practic doar la ceea ce rezultă din sesizările persoanelor vătămate sau denunțatori și nu ar exista o implicare activă pentru combaterea acestui fenomen infracțional.

Trebuie ținut seama de situația că, în mare parte, în cazul infracțiunilor încriminate de prezenta lege, nici unul dintre participanți să nu aibă interesul că derularea activității lor ilicite să ajungă la cunoștința organelor de urmărire penală.

Astfel, spre exemplificare, în cazul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 2 din lege, nici unul din subiecții activi – cultivatorul, producătorul, vânzătorul, distribuitorul, cumpărătorul ori deținătorul – nu au interes să denunțe aceste fapte. Fiind infracțiuni în derularea cărora părțile implicate sunt interesate (una este interesată să obțină stupefiantul, iar cealaltă să realizeze un folos din producerea și valorificarea unor astfel de substanțe) este greu de crezut că acestea vor denunța în vreun fel faptele comise, iar probarea acestora este extrem de dificilă, dacă nu chiar imposibilă, în unele cazuri.

Exemplele de acest gen sunt nenumărate și rezultă din modalitățile concrete de săvârșire a infracțiunilor, de scopul și mobilul de care sunt animați autorii și ceilalți participanți la comiterea lor, însă ceea ce le este comun rezultă din împrejurarea că nici una din părțile implicate nu au interesul de a sesiza autoritățile.

Desigur că există și exceptii, dar numai atunci când una dintre părțile participante în calitate diferită la pregătirea ori consumarea infracțiunii nemulțumite în vreun fel ori călăuzite de sentimente de ură, răzbunare, invidie recurg la denunțarea respectivelor fapte ilicite depunând plângere sau denunț către organele competente.

Pentru a fi utilizati investigatorii acoperiți este necesar deci, ca din analiza materialului informativ existent, să rezulte că nu există alte căi, mijloace și metode de descoperire a pregăririi ori săvârșirii de infracțiuni sau de identificare a autorilor sau celorlalți participanți.

d) *Scopul folosirii investigatorilor acoperiți, este de a desfășura activități pentru descoperirea faptelor, identificarea autorilor și obținerea mijloacelor de probă.* Această condiție, care este enunțată expres în art. 21 alin. 1 din lege creează pe de-o parte, cadrul limitativ în care pot fi utilizati investigatorii acoperiți, iar, pe de altă parte, instituie cadrul sarcinilor și atribuțiilor cu care sunt abilitați investigatorii acoperiți. Cadrul limitativ al utilizării investigatorilor acoperiți este dat de faptele ce au ca obiect traficul și consumul ilicit de droguri, iar aceștia pot desfășura numai activitățile necesare în vederea descoperirii faptelor, identificării autorilor și obținerii mijloacelor de probă. Autorizarea se dă pentru

investigarea unui caz concret, iar investigatorului acoperit îi este interzis să-și depășească competențele care i-au fost conferite. Considerăm că nu se poate da o astfel de autorizație în alt scop decât cel prevăzut expres de lege.

B. *Procedura autorizării folosirii investigatorului acoperit.* În art. 21 al Legii se prevede că procurorul este cel care poate autoriza folosirea investigatorilor acoperiți, iar autorizarea se dă în formă scrisă, pentru o perioadă de cel mult 60 de zile.

Din conținutul reglementării nu se desprind ce acte trebuie întocmite, denumirea acestora ori conținutul lor, ci este stabilită în mod expres competența de autorizare.

a) *Cererea de autorizare.* Opinăm că, cererea de autorizare poate fi făcută de către organul de cercetare specializat în combaterea traficului de droguri, iar aceasta trebuie să fie scrisă.

Considerăm că aceasta trebuie să conțină: numele instituției emitente, numărul lucrării sau dosarului, împrejurările din care rezultă existența condițiilor pentru autorizare, datele și indiciile privitoare la faptele și persoanele față de care există presupunerea că au comis infracțiuni incriminate de Legea nr. 143/2000, care anume infracțiuni se prefigurează a se comite ori care s-au săvârșit, descrierea motivelor pentru care nu e posibil ca faptele ilicite ori autorii să fie descoperiți prin alte căi, mijloace și metode, în ce constă identitatea acoperită a investigatorului, activitățile propriu-zise pe care urmează să le desfășoare investigatorul acoperit și durata necesară folosirii investigatorilor acoperiți. Deși legea nu prevede expres denumirea actului – referat, adresa – în practică aceasta cerere se face printr-o adresă, care considerăm noi, trebuie să fie însotită de actele premergătoare existente la dosar.

Autorizarea folosirii investigatorului acoperit revine în exclusivitate procurorului, însă aceasta nu este condiționată de existența unei cereri din partea organului de cercetare penală. Astfel, procurorul poate da o asemenea autorizație și în lipsa unei cereri exprese din partea organului de cercetare penală.

Competența de a soluționa această cerere revine procurorului care supraveghează cauza, respectiv procurorului din cadrul Parchetului de pe lângă Tribunal. Legea nu condiționează eliberarea acestei autorizații de vreo calitate specială a procurorului, respectiv de vreo desemnare specială de a lucra pe acest sector, aşa cum este prevăzut pentru polițiști și vameși în art. 44 din Regulament (...se vor desemna de către Ministerul de Interne și Direcția Generală a Vămilor persoanele implicate în lupta traficului și consumului de droguri și se vor emite legitimații specifice pentru aceștia).

b) *Actul de autorizare a folosirii investigatorilor acoperiți.* În legătură cu acest act, legea prevede doar împrejurarea că trebuie să fie în formă scrisă, fără a se face referire la denumirea sa (rezoluție, ordonanță) ori la conținutul acestuia.

Prin acest act de autorizare se dispune folosirea unui investigator acoperit, se împuternicește și se însărcinează agenții acoperiți ai formațiunilor specializate să procedez la investigații. În acest context autorizarea procurorului capătă, pe lângă caracterul de încuviințare, de dispoziție și executoriu, și acela de delegare a autoritatii organelor judiciare care efectuează cercetare și urmărire penală pentru efectuarea actelor premergătoare.

Nefiind prevăzută expres denumirea actului, opinăm că acesta poate fi intitulat chiar „Autorizație” (la fel ca și în cazul autorizației de percheziție), iar acest act trebuie să conțină în mod obligatoriu următoarele date: unitatea de parchet emitentă, numărul dosarului, data și locul emiterii, referiri la actul cu propunerii al organului solicitator și formațiunea în care funcționează acesta, motivarea necesității folosirii investigatorului acoperit, referiri la organul din care face parte investigatorul acoperit și identitatea sub care funcționează în cazul concret, activitățile propriu-zise pe care le poate desfășura investigatorul acoperit, durata de timp pentru care este autorizată folosirea investigatorului acoperit, avându-se în vedere că aceasta nu poate depăși 60 de zile.

c) *Durata autorizării. Prelungirea autorizării.* Referitor la *durata* pentru care se poate emite această autorizare, în lege se precizează că perioada autorizării este de cel mult 60 de zile, fixându-se astfel doar limita maximă. Din moment ce legea nu prevede expres, apreciem că durata autorizării poate să fie și sub 60 de zile, după caz.

Calculul duratei de 60 de zile se face cu aplicarea regulilor prevăzute în art. 186 alin.1 și 2 din Codul de procedură penală „la calcularea termenelor pe zile nu se socotesc ziua de la care începe să curgă termenul și nici ziua în care aceasta se împlinește”. Întrucât legea nu stabilește modul de calcul – pe zile „libere” sau zile „pline” – se aplică regulile generale prevăzute în Codul de procedură penală.

Potrivit art. 21 alin. 2 din lege această autorizare poate fi prelungită pentru motive temeinic justificate, fiecare prelungire neputând depăși 30 de zile. Prelungirea duratei autorizării se face în același condiții precum acordarea autorizației inițiale, pentru motive temeinic justificate. Aceasta presupune examinarea de către procuror a materialului obținut de investigatorul acoperit, care constată dacă: mai subzistă temeiurile care au justificat propunerea inițială, dacă rezultatele obținute de investigatorii acoperiți oferă premise temeinice pentru continuarea folosirii lor, dacă au rezultat date concluzante privind existența infracțiunii și identificarea persoanei față de care a existat presupunerea că au săvârșit o infracțiune, dar aceste date sunt încă insuficiente pentru a se dispune începerea urmăririi penale.

Pentru a se putea pronunța asupra temeiniciei prelungirii duratei folosirii investigatorilor acoperiți, este absolut necesar ca procurorului să-i fie prezentat

întreg materialul probator obținut de investigatorii acoperiți, eventual și cel rezultat din utilizarea altor mijloace specifice.

Inițiativa prelungirii duratei folosirii investigatorilor acoperiți aparține organului care a formulat cererea inițială de autorizare.

Atunci când apreciază ca justificată propunerea de prelungire a autorizării, procurorul va dispune prelungirea folosirii investigatorilor acoperiți, pe o perioadă care nu poate depăși, de fiecare dată 30 de zile. Legea nu limitează numărul prelungirilor, ci prevede numai durata acestora.

Actul prin care se autorizează prelungirea folosirii investigatorilor acoperiți, cuprinde și mențiunile privind durata pentru care s-a acordat prelungirea respectivă, precum, și motivele prelungirii.

d) *Admisibilitatea*. Recurgerea la folosirea investigatorilor acoperiți poate avea loc numai când această activitate este admisibilă. Admisibilitatea este determinată de *necesitatea folosirii* acestei activități și limita de *oportunitate și urgență* efectuării ei.

Procurorul are obligația de a aprecia *necesitatea* culegerii de informații de către investigatorul acoperit, ceea ce presupune analizarea cererii de autorizare prin examinarea stării de fapt prezentate.

Pentru a fi în măsură să facă această apreciere, este necesar ca procurorul care autorizează folosirea investigatorilor acoperiți, să ia cunoștință de întreg materialul informativ al cauzei, privitor la fapte și persoane, ceea ce incumbe obligația organului de cercetare penală de a prezenta în mod detaliat, aspectele pe care le cunoaște până în momentul în care formulează cererea de autorizare.

Oportunitatea se referă la aceea că folosirea investigatorilor acoperiți este admisibilă numai dacă recurgerea la acest procedeu de investigare a infracțiunilor este indispensabil și actual, respectiv aflarea adevărului nu poate fi realizată pe alte căi.

Se recomandă folosirea investigatorilor acoperiți, numai atunci când subzistă indicii (semnalări) suficiente și serioase despre activități ilicite.

Admisibilitatea este condiționată și de urgență folosirii investigatorilor acoperiți, care trebuie efectuată cu promptitudine. Situațiile și condițiile în care efectuarea lor este utilă impunând o oarecare urgență.

Activitatea investigatorilor acoperiți. Investigația acoperită reprezintă o tehnică specială de cercetare, aplicată de o formațiune specială prevăzută în lege, care constă în intrarea sub o identitate conșpirată a unui polițist în contact cu un grup determinat de indivizi care participă la traficul și consumul ilicit de droguri sau menținerea legăturii cu un astfel de grup, determinat, față de care există elemente obiective ce conduc la presupunea că aceștia comit infracțiuni din sfera traficului și consumului de droguri, ori că sunt pe cale a le comite.

Din art. 21 al legii se desprinde concluzia că, investigatorul acoperit acționează pentru descoperirea faptelor, identificarea autorilor și obținerea mijloacelor de probă. Astfel, legea nu stabilește concret activitățile pe care aceasta le

poate desfășura, ci numai scopul în care acesta trebuie să acționeze. Investigatorului acoperit îi revine sarcina de a culege date și informații pentru a realiza scopul pentru care s-a emis autorizarea.

Activitatea desfășurată de către investigatorii acoperiți, precum și de procurorii care autorizează este supusă regulilor secretului profesional.

Practic, în acest sens, după obținerea autorizației de la procuror se trece la pregătirea și desfășurarea efectivă a investigației acoperite. Așadar: se instruiește agentul care va lucra sub acoperire în ceea ce privește activitățile pe care le are de executat; are loc introducerea propriu-zisă în rețeaua infracțională pentru obținerea unor informații cât mai complete și valoroase, eventual dobândirea unui rol important în structura organizatorică a rețelei infracționale; are loc asigurarea efectivă a protecției investigatorului în funcție de riscul la care este expus; se reduc cât mai mult posibilitățile de demascare a activităților agentului infiltrat de către membrii grupului infracțional; se stabilește modul de legătură între investigator și organele de urmărire penală.

În ceea ce privește valorificarea activității investigatorului acoperit, legea nu face vreo precizare în legătură cu actul în care se materializează și valorifică activitatea investigatorilor acoperiți. În articolul 22 alin. 2 al legii se prevede că actele încheiate de polițiștii care acționează ca investigatori acoperiți pot constitui mijloace de probă.

Potrivit reglementării actuale, art. 224 alin. 3 din Codul de procedură penală, actele premergătoare efectuate se constată printr-un proces-verbal, care poate constitui mijloc de probă. Așadar, considerăm că finalizarea activității investigatorilor acoperiți, este necesar să se materializeze într-un proces-verbal în care să fie menționate toate constatarilor efectuate, act care necesită îndeplinirea condițiilor generale prevăzute de art. 91 din Codul de procedură penală, însă activitățile intermediare ale investigatorilor acoperiți să fie consemnate în rapoarte de investigație, care pot fi consultate periodic de procurorul care supraveghează cauza.

Deși nu este prevăzut în lege, apreciem că în situații deosebite, investigatorul acoperit poate fi audiat în calitate de martor, însă în condițiile legislative existente identitatea acestuia va fi dezvăluită. Legea nu prevede o protecție a identității investigatorului acoperit, iar dacă acesta va fi audiat în cursul judecății, de exemplu, dezvăluirea identității sale este obligatorie. În acest caz, ca o măsură de precauție se poate solicita instanței de judecată audierea acestuia în ședință secretă, în condițiile art. 290 alin. 2 din Codul de procedură penală.

Având în vedere cele expuse mai sus, apreciem că, în modificările Codul de procedură penală ar trebui instituită regula secretării identității investigatorului acoperit și măsurile de protecție care se pot lua după dezvăluirea identității (posibilitatea schimbării identității sale și a membrilor de familie, mutarea sa în altă zonă).

Revistă fondată în anul 1871 de „Societatea Juridica”

CUPRINS

ACTE NORMATIVE NOI

ŞERBAN NICOLAE: Procedura somăiei de plată în lumina Ordonanței Guvernului nr. 5/2001 și a modificărilor aduse acesteia prin Legea nr. 295/2002	3
DIANA-PERSIDA POPA, CRISTIN-NICOLAE POPA: Modificări aduse în procedura somăiei de plată prin Legea nr. 295/2002	14
I. ION PITULESCU; II. VASILE PÂTULEA: Infracțiunile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2002 privind regimul de deținere al cainilor periculoși sau agresivi	17
TODOR GAZIUC: Poliția Română ca organ de prevenire și combatere a infracțiunilor în baza noilor reglementări. Legea nr. 218/2002	35

STUDII – DISCUȚII – COMENTARII

CORNELIU-LIVIU POPESCU: Regresul statului împotriva persoanelor vinovate de obligarea să la plata satisfacției echitabile prin hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului	40
LIVIU POP: Câteva considerații generale referitoare la categoria datorilor de valoare	64
ERNEST LUPAN: Dreptul la indemnizație al victimei poluării	69
FLORIN POPESCU, STELIAN IOAN VIDU: Este posibil ca soțul donatar să se prevaleze de prezumția instituită de art. 845 din Codul civil pentru a dovedi existența unei donații deghizate al cărei beneficiar este și, pe cale de consecință, ca bunul donat să devină bun propriu în condițiile prevăzute de art. 31 lit. b din Codul familiei?	81
ION DUMITRU: Drepturile cuvenite magistraților distinși cu diploma „Meritul judiciar”	86
IOAN GEORGIU: Considerații referitoare la competența materială de soluționare a litigiilor privind drepturile compensatorii acordate militarilor	89
MARIUS BULEA: Modalități de soluționare a acțiunii civile în cazul abuzului de încredere săvârșit prin dispunere pe nedrept	98
VASILE PÂTULEA: Discuție cu privire la condițiile în care poate fi reținută infracțiunea de nerespectare a hotărârilor judecătoarești. Neinvestirea hotărârii civile cu formula executorie	104
LAURA-CODRUȚA LASCU: „Investigatorul acoperit” – o nouă instituție introdusă prin Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri	109
ALEXANDRU PAICU: Confiscarea specială în cazul infracțiunilor de primire de folosase necuvenite și trafic de influență	118

Referat - Traficul de persoane

Asociat si cu denumirea de sclavie moderna, traficul de persoane reprezinta o amenintare pentru libertatea, integritatea fizica si psihica si pentru viata celor care sunt victimizati in aceasta forma de criminalitate ce produce in lume milioane de drame omenesti.

Oricat de paradoxala pare pentru mileniul al treilea alaturarea celor doi termeni "trafic" si "fiente umane", ea este reala, astfel incat in intreaga lume sunt fiente umane reduse la conditia de marfa, vandute si revandute ca simple obiecte si exploataste in forme care reamintesc de comertul cu slavii.

Traficul de persoane este o relatie de victimizare, asociata cu consecinte extrem de dure pentru victime (violente continue din partea traficantilor, care pot duce inclusiv la ucidera persoanelor traficate). Consecintele negative ale traficului se extind de la victimile directe (traume fizice si psihologice, consecinte grave asupra sanatatii persoanelor, dar si diminuarea sanselor persoanelor de a duce o viata normala, datorita faptului ca traficarea impiedica achizitionarea unor deprinderi necesare pentru a functiona ca membru al societatii), la comunitatile si societatile din care acestea provin si care se confrunta cu pierderea capitalului uman, cu cheltuieli crescute pentru recuperarea si reintegrarea sociala a persoanelor traficate.

In Romania, inrautatirea conditiilor socio-economice a determinat o mare parte a populatiei sa considere emigrarea ca unica oportunitate de atingere a unui standard decent de viata. In conditiile in care existau numeroase bariere in acest sens, migratia ilegală si apelul la persoane sau retele care sa favorizeze acest lucru, precum si integrarea pe piata muncii din strainatate a parut o alegere rationala pentru multe persoane, in special femei. Predominanta acestui fenomen in randul femeilor a fost data de lipsa oportunitatilor pe care o aveau de infruntat acestea in Romania (saracie, lipsa locurilor de munca), dar si de aparenta unor oportunitati mai mari in strainatate (posturi de munca de menajere, infirmiere, meserii pentru practicarea carora nu este nevoie de specializare).

Traficul de persoane ca fenome

Teoria privind fenomenul de trafic de persoane

Dintre modelele de descriere a crimei organizate este dezvoltat cel care contine cea mai cunoscuta si mai riguroasa tipologie a gruparilor infracionale organizeate si anume cel cuprins in *teoria lui Donald Cressey* bazata pe gradul de rationalitate a organizatiei (vazuta ca abilitate de maximizare a profiturilor) ce constituie, in acelasi timp, si un indicator al gradului de complexitate si pericolozitate al organizatiei.

Fara indoiala, crima organizata nu reprezinta un fenomen nou pe continentul nostru, studiile efectuate in diverse state demonstrand existenta unor grupari infracionale in intreaga perioada moderna. Ceea ce caracterizeaza insa in prezent Europa este cresterea numarului gruparilor infracionale organizeate, multiplicarea activitatilor desfasurate de acestora si trecerea de la actiunea pe teritoriu unui singur stat la nivel international. Un procent semnificativ dintre aceste grupari organize activeaza fie exclusiv in domeniul traficului de persoane, fie si in acest domeniu, in paralelu cu alte activitati infracionale.

Fenomenul traficului de persoane si gruparile infracionale ce opereaza in acest domeniu prezinta diverse caracteristice ce variaza in functie de particularitatiale sociale ale tarii de recrutare si de exploatare a victimelor, de tara de provenienta a traficantilor, dar si de politice concrete in domeniu.

Desigur, un fenomen prin care se incalca o serie de drepturi ale omului, cum ar fi: demnitatea persoanei, integritatea fizica si psihica, libertatea si securitatea persoanei, trebuie contextualizat si legislativ intern si international, nu numai socio-economic si cultural-educational. Traficul de persoane este, inainte de toate, un fenomen social atat prin prisma etiologiei sale, cat si a efectelor pe care le prezinta la nivelul corpului social.

Teoria anomiei -starea de anomie instalata dupa 1989 a facut posibila aparitia si ulterior dezvoltarea fenomenului de pauperizare, exploatare sexuala si prin munca a unor categorii sociale, cresterea infracionality si in acelasi timp incapacitatii institutiilor de a face fata fenomenelor aparute si proceselor declansate.

Schimbarile profunde produse au deregalat practic functionarea tuturor institutiilor din societate, cele mai multe acuzand o lipsa de legitimitate si autoritate. Nu doar scoala sau familia, dar si politia si sistemul judiciar in ansamblu nu au reusit sa-si indeplineasca functiile in mod adevarat, fiind puternic culpabilizate si favorizand astfel producerea fenomenului infracional in diverse forme, printre care si sub forma traficului de persoane.

Teoria marginalizarii si excluderii sociale -explica de ce persoane cu o pozitie sociala periferica, de izolare si cu acces limitat la resursele economice, educationale si comunicationale ale colectivitatii sunt cele mai expuse victimizarii in retelele de trafic.

Teoria lui R. Merton -folosita in special pentru explicarea discrepantelei dintre scopurile sociale (cu precadere valorile economice), standardul socio-economic structurate de noui model social si mijloacele pe care o mare parte a populatiei nu le au pentru a atinge scopurile propuse direct sau indirect in plan social general. In acest context, legatura dintre inovatia ca mod de adaptare sociala si traficul de persoane s-a realizat firesc deoarece marea majoritate a victimelor traficului sunt persoane ce ocupă o pozitie sociala periferica, care nu dispun de mijloacele legale nu pentru a obtine prosperitatea economica, ci in cele mai multe cazuri pentru a-si asigura minimul de existenta, iar decizia pe care aceste persoane o iau se inscrie in linile definitorii ale comportamentului inovativ (a emigra, a practica prostitutia, a vinde organe etc.).

Traficul de persoane, mai ales cel international, a fost favorizat de transformarile economice si sociale. Romania post-decembrista s-a caracterizat din punct de vedere socio-economic prin scaderea nivelului de trai al populatiei, saracie, disponibilizare si somaj. In aceste conditii, o mare parte a populatiei nu a mai avut acces la resursele sociale si la mijloacele acceptate pentru a atinge idealul promovat.

Ca si primele doua teorii prezentate si urmatoarele, respectiv *teoria dezorganizarii sociale* si *teoria alegierii economice rationale* sustin ca dezechilibrele sociale determinate mai ales de modul defectuos in care partile componente ale sistemului social interrelacioneaza conduc si la cresterea ratelor criminalitatii (conform teoriei dezorganizarii sociale), iar *teoria alegierii economice rationale* explica simplu, dar esentializat, mecanismul declansarii traficului de persoane si anume cel al cererii si ofertei de persoane in vederea exploatarii sexuale cu precadere, avand la baza cererea mare care pentru a fi satisfacuta duce la racolarea fortaata a unor persoane.

Traficul de persoane in Romania

Procesul a fost favorizat in Romania de absenta unei legislatii in acest domeniu pana in 2001. Singurele infractiuni care erau legate de trafic se refereau la proxenetism (care era insa greu de dovedit datorita presiunilor care se exercitau asupra victimelor), lipsirea de libertate in mod ilegal sau sclavie. De asemenea, sistemul de protectie a copilului a fost practic inexistent in primii ani de dupa Revolutia din Romania si nu a existat control asupra soteriei din tara a copiilor sau a adoptiilor internationale. In aceste conditii, riscurile la care se expuneau traficantii erau foarte mici, practic inexistente.

Dezvoltarea pe care fenomenul a atins-o astazi se datoreaza profitabilitatii sale. O serie de aspecte au favorizat procesul si au dus la dezvoltarea sa, traficantii avand de infruntat un numar mic de obstacole si numeroase beneficii.

Costurile pe care le-a presupus traficul international de persoane vizau mituirea vamelor, trecerea ilegală a granitelor sau costurile pentru a face rost de acte, costuri care s-au redus substantiial o data cu eliminarea obligativitatii vizelor si integrarea Romaniei in UE, conditiile ce par din aceasta perspectiva a favoriza traficul de persoane.

Oportunitatile au fost date de existenta unei largi categorii de persoane care isi doreau sa emigreze, de slaba educatie a publicului, ceea ce nu le permitea sa distinga pericolele la care se expuneau, de incapacitatea si neimplicarea autoritatilor si de o mare cerere in strainatate pe piata serviciilor sexuale sau a muncii.

Referindu-ne la societatea romaneasca, dincolo de cauzele economice, aparitia si dezvoltarea traficului de persoane a fost in primul rand efectul unei slabe functionari a institutiilor sociale care au fost incapabile sa formuleze un raspuns pertinent la noile provocari.

Traficul de persoane a fost favorizat de lipsa de informare a persoanelor, care au devenit astfel potentiale victime, dar si de lipsa obstacolelor cu care s-au confruntat organizatiile infracionale, care le-a permis astfel sa obtina venituri foarte ridicate. Ambele aspecte au fost rezultatul unei slabe functionari a institutiilor sociale care trebuiau sa descurajeze ambele fenomene.

Vulnerabilitatile sociale cu legatura directa cu traficul de persoane au fost identificate la nivelul institutiilor, al cadrului legislativ, al mecanismelor de preventie precum si cu sistemele de protectie sociala a persoanelor vulnerabile, iar acest demers a constituit baza formularii unor propuneri de solutie a fenomenului.

Profilul victimelor

In urma unui studiu realizat in domeniu s-a realizat ca, in ceea ce priveste **profilul victimelor si al familiei acestora**:

- Dintre cele 80 de victime interviewate, 65% provineau din mediul urban, din orase si municipii resedinta de judet din diverse zone ale tarii.
- Cele 80 de victime interviewate aveau varste cuprinse intre 17 si 30 de ani la momentul interviului, dar implicarea in trafic fusese realizata la varste cuprinse intre 14 si 25 de ani. Unele dintre ele aveau un parcurs destul de lung, fiind traficate mai multi ani la rand si erau minore la momentul exploatarii.
- Cele mai multe dintre victimele interviewate (68%) au doar studiile gimnaziale, alte 15% erau absolvente de liceu, 10% au absolvit o scoala profesionala, iar restul de 7% absolvind numai doua sau trei clase de liceu.
- 58% dintre victime nu aveau nici o ocupatie la momentul traficarii (unele se intretineau practicand prostitutia de la 13-14 ani), 18% dintre ele erau eleve la momentul racolarii, iar 24% aveau diverse ocupatii: barmanita, vanzatoare, tapiter, patiser, lucratoare la un atelier de marochinarie etc.
- Din datele prezentate de victimele interviewate, cele mai multe provin din familiile cu multi copii (4 - 7 copii) sau care aveau in componenta mai multe rude (bunici, cununii, nepoati), numarul celor care aduceau venit in casa fiind redus. Sunt si situatii in care victima era singura la parinti (8 cazuri, in doua dintre ele parintii fiind adoptivi).
- In ceea ce priveste statutul marital, 54% dintre ele erau necasatorite, 23% traiau in relatii de concubinaj, 12% erau casatorite, iar 11% erau divortate. Copii aveau 22% dintre victime.

In functie de asteptarile victimelor la momentul plecarii din Romania, au fost identificate trei tipuri de victime ale traficului de persoane pentru exploatare sexuala:

1. femei care doresc sa se prostitueze in strainatate.
2. femei care pleaca in cautarea unui loc de munca legal sau ilegal obtinut, dar admit si posibilitatea practicarii prostitutiei, imaginandu-si ca o vor face in conditi pe care le vor putea controla;
3. femei care doresc sa gaseasca de lucru in strainatate, in posturi bine platite comparativ cu posibilitatile lor din Romania, care au un nivel scuzat de trai si de educatie; acestea cad victimelor manipulatorilor care le dau informatii false despre oportunitatile de munca in strainatate, dar si incapacitatii subiective si obiective a victimelor de a verifica realitatea acestor informatii.

Cu privire la modalitatatile de recrutare, cercetarea a evideniat faptul ca majoritatea victimelor au declarat ca ele au avut initiativa de plecare in strainatate. Unele dintre ele cunoscuteau ca acolo se vor prostitua, majoritatea fiind inselate insa cu privire la natura muncii, la conditiile de munca si de trai din strainatate, la realitatea locului de munca promis, dar si la destinatia reala, in unele cazuri.

Este de remarcat faptul ca, in aproape toate situatiile, racolatorii au cunoscut victimele prin intermediul unor cunostinte sau a familiei, le-au cautat avand deja informatii despre situatia materiala precara a acestora si despre intenitia de a-si cauta locuri de munca in strainatate, avand practic cunoscute o parte dintre elementele de vulnerabilitate care le-au permis manipularea.

Un alt aspect al cercetarii a vizat relatia trafic de persoane - crima organizata. Potrivit expertilor interviewati, cea mai mare parte a traficului de persoane se desfasoara organizat, de grupuri infracionale structurate piramidal, in cadrul carora infractorii sunt specializati in actiunile de recrutare, transport, exploatare efectiva, spalarea banilor sau relatiile cu autoritatatile pentru protejarea desfasurarii traficului.

Desigur, exista si forme nespecializate si neorganizate de trafic, efectuat de persoane care sesizeaza oportunitatea unor castiguri profitand de naivitatea sau vulnerabilitatea unor persoane si care comite asemenea fapte o data sau extrem de rar, dupa care fie renunta sau sunt prinse, fie se alatura grupurilor organizate.

Infractionile privind traficul de persoane

Cadrul legislativ

Legea numarul 678/2001, cu modificarile si completarile ulterioare, privind preventia si combaterea traficului de persoane, reprezinta primul act normativ din dreptul intern care abordeaza traficul de finte umane ca forma distincta de criminalitate si care incrimineaza activitatil susceptibile de a contribui la realizarea lui.

Legea Nr. 678/2001 este principalul instrument de politica penala in materia traficului de persoane, ea continand, pe langa norme de incriminare si dispozitii care definesc termenii si expresiile utilizate, dispozitii care privesc preventia traficului de persoane, cu indicarea institutiilor responsabile in acest segment.

Ulterior adoptarii legii, in vederea armonizarii ei cu legislatia europeana, dispozitiile sale au fost modificate succesiv (inclusiv in privinta normelor care incrimineaza traficul de persoane) prin O.U.G. nr 143/2002 pentru modificarea si completarea unor dispozitii din Codul penal si unele legi speciale, in vederea ocrotirii minorilor impotriva abuzurilor sexuale, prin Legea nr. 39/2003 privind preventia si combaterea criminalitatii organizate, si prin O.U.G. nr. 79/2005 pentru modificarea si completarea Legii nr. 678/2001 privind preventia si combaterea traficului de persoane.

Obiectul infractionilor privind traficul de persoane.

Obiectul ocrotiri penală constituie persoana fizica si atributele esentiale ale acesteia, traficul de finte umane constituind o grava incalcare a drepturilor fundamentale ale omului.

Obiectul juridic generale este reprezentat de totalitatea relatiilor sociale care se formeaza si se dezvoltă in jurul valorilor sociale constituite din principalele atribute ale persoanei si anume viata, integritatea corporala, sanatatea, libertatea, inviolabilitatea sexuala, siguranta, onoarea si demnitatea.

Obiectul juridic special constituie relatiile sociale a caror formare, desfasurare si dezvoltare normala sunt conditionate de respectarea libertatii de deplasare, de actiune, de exprimare, de optiune, de manifestare pe plan psihic a persoanei fizice, precum si a altor valori intrinseci fintelui umane: viata, integritatea corporala, inviolabilitatea sexuala, siguranta, onoarea si demnitatea.

Obiectul material. Activitatea infractionala desfasurata de traficanti prin care se aduce atingere valorilor umane fundamentale vizeaza - in cazul infractionilor de trafic de finte umane realizate prin acte de violenta ori prin forme de constrangere care au avut repercursiuni asupra integritatii fizice a persoanei traficate - corpul victimei in viata, fiind indiferent daca acesta apartine unui nou-nascut, copil, tanar, adult, batran, ori unei persoane de sex masculin sau feminin.

Subiectii infractionilor privind traficul de persoane.

Subiectul actual infractionii de trafic de finte umane poate fi orice persoana fizica care are varsta ceruta de lege, responsabila si care in momentul savarsirii faptei a dispus de libertatea de a hotara si actiona. Traficantii sunt atat barbat cat si femei.

In general recrutorii sunt persoane tinere, imbracate ingrijit si care fac o buna impresie, atat prin semnele exterioare ale bunastarii lor cat si prin povestile de succes pe care le vehiculeaza privind propria reusita ori a altor persoane care au picat la munca in strainatate, fiind cu atat mai convingatori cu cat prezinta ca fiind foarte atractive conditiile de lucru: posturi in tari din Europe de vest, foarte bine platite si care nu necesita o calificare deosebita.

Ca subiecti activi ai infractionii de trafic de persoane femeile reprezinta in majoritatea cazurilor prima veriga in lantul de traficare, acestea captand foarte usor increderea si interesul tinerelor, profitand de lipsa experientei de viata a acestora, de lipsa educatiei, de starea lor materiala precara si naivitatea lor, prin prezentarea acelorasi cazuri ale persoanelor care au fost piclate sa lucreze in strainatate si s-au intors cu sume mari de bani, dupa o perioada scurta de timp. Femeile care savarsesc astfel de fapte au fost, in majoritatea cazurilor, ele inselate victime ale traficului, cunoscand astfel foarte bine mecanismul de traficare si devin foarte experimentate in atragerea victimelor si plasarea lor in scopul exploatarii. Femeile se ocupă de trafic de bunavoi de cele mai multe ori, pentru castigurile mari obtinute, dar altorii desfasoara aceasta activitate din cauza presiunii exercitate asupra lor de catre traficantii carora le-au apartinut, in schimbul eliberarilor lor.

Referat Traficul de persoane

Art. 12 din Legea nr. 678/2001 a fost modificat prin O.U.G. nr. 79/2005, prin care se prevede si o calitate speciala pe care trebuie sa o indeplineasca subiectul activ al infractiunii, respectiv cea de functionar public in exercitiul atributilor de serviciu. Nevoia unei astfel de reglementari speciale privind subiectul calificat sau circumstatia de calitate de functionar public a apărut datorita faptului ca, in numeroase cazuri activitatea infracțională desfășurată de traficanti a fost facilitată de reprezentanți ai autorităților publice , iar pe de alta parte, prin introducerea acestei circumstanțe agravante suplimentare celor deja instituite prin legea nr. 678/2001 (care se regăsește între agravantele enumerate de art. 24 din Convenția Consiliului European privind lupta împotriva traficului de ființe umane, încheiată la Varșovia la 16 mai 2005 și semnată de România la aceeași dată), se realizează o armonizare a normelor interne cu legislația europeană existentă în materia traficului de ființe umane.

Coautoratul.Traficul de ființe umane presupune, în cele mai multe cazuri, desfășurarea unor activități specifice pe teritoriul statului de origine al victimelor, acțiuni continue pe teritoriul statului de destinație, unde activitatea infracțională se poate finaliza ori poate continua pe teritoriul altor state. Astfel, traficul dobândeste un caracter transnațional și transfrontalier în realizarea căruia sunt implicate mai multe persoane cu roluri precis determinate și care, prin acțiuni simultane sau succesive, conlucrăzează nemijlocit la comiterea faptei.

In acest fel se constituie retele de trafic de persoane care sunt cel mai adesea grupuri bine organizate, din care fac parte recrutori, intermediari, transportatori, gazde și traficanti propriu-zisi, care pur și simplu cumpără victimele pentru a le exploata. Aceste retele sunt grupuri de interes care acționează după reguli stricte și după principiul maximizării profitului.

Având în vedere caracterul complex al infractiunilor de trafic de persoane prevăzute în Legea nr. 678/2001, acțiunile coautorilor pot avea un caracter identic (de exemplu două persoane recrutează mai multe tinere, prin inselaciu, în scopul exploatarii sexuale) sau diferit (de exemplu o persoană recrutează victimă minoră, alta persoană o transportă în tara de destinație, iar o a treia o transferă în vederea muncii forțate). O condiție de existență a coautoratului în cazul infractiunilor de trafic de persoane, care deriva tot din natura lor complexă, o constituie voînta comună a coautorilor de a coopera la savarsirea nemijlocită a acțiunilor specifice de traficare , în baza unei înțelegeri prealabile expuse sau tacite în baza unei înțelegeri survenite în timpul executării.

Prin efectuarea nemijlocită a uneia dintre acțiunile ce caracterizează traficul de ființe umane (recrutarea, transportarea, transferarea, cazarea, gazduirea sau primirea unei persoane), fiecare participant își aduce contribuția să directeze la savarsirea infractiunii și va fi tras la raspandire penală în calitate de coautor, însă într-o formă agravată a infractiunii de trafic de persoane, prevăzută de art.12 alin. 2 lit. a din legea nr. 678/2001.

Complicitatea traficul de ființe umane se materializează în activitatea persoanei care, cu intenție, înlesnește sau ajuta în orice mod la realizarea infractiunii de traficare, inclusiv prin promisiunea de a înține bunurile provenite din savarsirea faptei sau de a favoriza pe întratorii, promisiune facută anterior începerii executării sau în timpul realizării acesteia.

Complicile își aduc contribuție indirectă la savarsirea acțiilor de traficare propoziția, aportul sau real și efectiv fiind folosit însă de autorul nemijlocit al faptei; în caz contrar, în ipoteza în care ajutorul dat nu a servit comiterii infractiunii, el nu poate avea o semnificație penală. Acțiile de complicitate pot consta într-un comportament pasiv ce favorizează savarsirea infractiunii, ori în acțiuni de ajutorare sau sprijinire cu caracter moral sau material, finalitatea lor fiind aceea de a usura acțiile de executare ale autorului. Indiferent de natura acțiilor de înlesnire sau ajutorare efectuate, complicile trebuie să acționeze întotdeauna cu intenție, având reprezentare asupra caracterului ilicit al faptei savarsite dar și asupra caracterului activității sale de participant.

Complicitatea la infractiunea de trafic de ființe umane, se poate concretiza, de exemplu, în obținerea de informații cu privire la potențialele victime și furnizarea acestora către traficanti, atragerea victimelor, procurarea datelor necesare pentru transportarea lor în tările de destinație, împiedicarea victimelor de a se deplasa conform propriei volei atunci când ea dorește această punere la dispoziția traficantilor de turism sau locuințe pentru gazduirea victimelor. Complicitatea poate consta în neîndeplinirea de către un functionar public al unui act pe care era obligat să îndeplinească, omisiunea respectivă constituindu-se într-o înlesnire sau într-un ajutor efectiv la savarsirea acțiunii de traficare.

Insigurarea infractiunile incriminate prin legea nr.678/2001 este posibilă și constă în activitatea unei persoane de a determina cu intenție pe altă să efectueze una sau mai multe dintre acțiunile specifice traficului de ființe umane, respectiv recrutarea, transportarea, transferarea, cazarea, gazduirea sau primirea unei persoane minore sau adultele, în scopul exploatarii sale.

In concret instigatorul își dă seama că va continua atunci să stimulează morală și după ce autorul nemijlocit trece la executare, acțiile sale vor constitui o complicitate morală, iar dacă demersul instigatorului va fi urmat de acțiile de înlesnire ori intrajutorare, fapta să îmbrăca forma unei complicatii materiale și, în cazul în care instigatorul va trece la executarea nemijlocită ainfaciunii alături de autorul material, activitatea sa se va completa și cu una de coautorat.

Subiectul pasiv al infractiunii este persoana împotriva căreia este îndreptată acțiunea infracțională a traficantilor și care poate fi un minor ori persoană adultă, indiferent dacă este femeie sau barbat.

Dacă activitatea de traficare a vizat mai multe persoane, există un subiect pasiv multiplu, iar în practica judiciară s-a ridicat problema , sub aspectul încadrării juridice, dacă recrutarea mai multor persoane în același timp și loc, în baza unei rezoluții infracționale unice, pentru practicare prostitutiei și transportarea lor în strainatate în vederea realizării de folose materiale, constituie calea sau unică infracție de trafic de persoane și de proxenetism, ori atâtăgi infracțiuni cată subiecti pasivi au fost recrutati în acest scop.

Prin interpretarea dispozitivelor Legii nr. 678/2001 și a art. 329 C. pen. rezultă că infractiunile de trafic de persoane și de proxenetism , ce se savarsesc cu intenție au ca obiect juridic special, relații sociale care implică procurarea mijloacelor de existență pe cai admise de lege, ce impun excluderea și condamnarea oricărui act de proliferare a prostitutiei, inclusiv prin efectuarea de acte de comert cu persoane în acest scop, ori de dobândire a unor folose din practicarea acesteia, în raport cu care unicitatea rezoluției infracționale nu poate fi contestată.

Astfel, numarul subiectilor pasivi caracterizează pericolul social al faptelor savarsite în baza aceleiași rezoluții infracționale și constituie element de circumstantie în operatiunea de individualizare judiciară a pedepsei.

Continutul constitutiv

Latura obiectivă

Traficarea ființelor umane reprezintă un proces complex care presupune parcurgerea mai multor etape, caracterizate de desfășurarea de activități specifice.

Elementul material infractiunilor de trafic de persoane se realizează prin una sau mai multe dintre acțiunile prevăzute ca modalități alternative în normele incriminatoare, respectiv recrutarea, transportarea, transferarea, cazarea, gazduirea sau primirea unei persoane, acțiuni care trebuie să fie efectuate în scopul exploatarii victimei.

Recrutarea, ca modalitate alternativă prin care are loc traficarea, constă în atragerea victimei, spre a fi exploataată în vederea obținerii de profit.

Transportarea presupune deplasarea victimei dintr-un loc în altul, fie în interiorul granitelor statului sau de origine, fie din statul de origine al victimei în statul de destinație, ceea ce presupune de obicei trecerea uneia sau mai multor frontiere.

Transferarea constă în transmiterea victimei de la un traficant la altul, fiind vândută pur și simplu ca o marfă, initial fără ca ea să stie, sau face obiectul unei alte tranzacții încheiate între traficanti, ca de exemplu schimbul.

Cazarea presupune instalarea unei persoane temporar într-o locuință sau alt amplasament având această destinație.

Gazduirea este o modalitate de realizare a elementului material al infractiunii de trafic de minori și semnifică primirea unei persoane într-o locuință și adăpostirea vremelnică a acesteia.

Primirea presupune preluarea victimei de către un traficant, de la un altul, ca urmare a unei tranzacții intervenite între cei doi.

Pentru realizarea elementului material al infractiunii de trafic de persoane ori trafic de minori, atât în variantele tip cat și în cele agravate, este suficientă oricare dintre aceste acțiuni.

În cazul în care activitatea infracțională desfășurată de traficant reuneste două sau mai multe dintre modalitățile alternative (de ex. Faptul că mai întâi recrutează victimă, apoi o transportă în tara de destinație unde o transferă altor persoane, în scopul exploatarii), fapta acestuia nu va constitui un concurs de infractiuni, ci o singură infacțiune compusă dintr-un ansamblu de acte diferite executate în baza unei rezoluții infracționale unice.

Pentru existența infractiunii de trafic de persoane incriminate în art. 12 alin. din Legea nr. 678/2001 este necesar ca modalitățile alternative prevăzute de lege să fie realizate printre o multitudine de mijloace cu caracter alternativ, și anume prin: amenințare, violență sau prin alte forme de constrângere, prin rapire, frauda ori inselaciu, abuz de

autoritate sauprofitand de imposibilitatea acelei persoane de a se apara sau de a-si exprima vointa, ori prin oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte foloase pentru obtinerea consimtamantului persoanei care are autoritate asupra altel persoanei.

Elementul material al infractiunii prevazute de art. 15 alin. 2 din Legea nr. 678/2001 presupune efectuarea de actiuni de organizare a savarsirii infractiunilor de trafic de persoane, constand in pregatirea activitatilor de recrutare, transportare, transferare, cazare, gazdure, sau primirea unei persoane in scopul exploatarii sale, elaborarea de planuri in acest scop, stabilirea rolurilor si sarcinilor faptuitorilor, a mijloacelor si metodelor concrete de actiune.

Urmarea imediată

Aceasta consta in starea de pericol creata pentru attributele fundamentale ale persoanei - in special a libertatii individuale si a relatilor sociale a caror normala desfasurare este conditionata de ocrotirea acestei valori sociale - si se produce independent de atingerea scopului exploatarii victimei, fiind suficient ca faptuitorul sa actioneze in vederea acestei finalitati, si nu in realizarea ei efectiva.

Pe langa starea de pericol care constituie urmarea imediată, traficul de persoane poate avea uneori si anumite consecinte obiective - cand infractiunea este una de rezultat - constand in lezarea adusă corpului victimei prin vatamarea grava a integritatii corporale sau a sanatatii, contaminarea vremelnică, avortul provocat ilegal, ori chiar moartea sau sinuciderea victimei. Producerea unui anumit rezultat nu este o cerinta obligatorie pentru existenta infractiunii de trafic de finte umane ci determina retinerea unei forme agravate a infractiunii.

Latura obiectiva

Latura obiectiva a infractiunii de trafic de finte umane este realizata numai atunci cand intre actiunea faptuitorului realizata prin modalitatile prevazute si urmarea imediată se poate stabili cu certitudine existenta unui raport de cauzalitate.

Latura subiectiva. Ca forma de vinovatie prin care pot fi savarsite infractiunile de trafic de persoane este intenția. In modalitatatile normative prevazute in art. 12 alin 1 si 2, art. 13 alin. 1, 2 si 3 si art. 15 alin. 2 din Legea nr. 678/2001, intenția nu poate fi decat directa, deoarece actiunile care compun elementul material al laturii obiective au ca finalitate subiectiva scopul exploatarii persoanei.

Traficantul are reprezentarea caracterului ilicit al actelor sale in realizarea carora se implica in mod constant si prevede consecintele lor, urmarind producerea acestora.

In privinta complicelui, pozitia subiectiva a acestuia poate fi atat intenția directa, atunci cand prevede si urmareste producerea rezultatului, cat si intenția indirecta, atunci cand, de exemplu, pune la dispozitia traficantului un autoturism, pentru transportarea victimelor, fara a urmari realizarea finalitatii actiunii autorului, insa conisientizeaza caracterul infractional al propriei actiuni.

In raport de mijloacele de realizare a actiunii de traficare (amenintarea, violenta sau alte forme de constrangere, rapirea, fraudă, inselaciunea, abuzul de autoritate sau profitand de imposibilitatea victimei de a se apara sau de a-si exprima vointa, oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte foloase pentru obtinerea consimtamantului persoanei care are autoritate asupra altel persoane), latura subiectiva imbraca forma de vinovatie a intenției indrecte.

Modalitatile infractiunilor de trafic de finte umane

Dispozibile de alin. 1 si art. 13 din Legea nr 678/2001, stabilesc continutul infractiunilor in modalitatea simpla, iar in alineatele urmatoare cuprinse in aceste articole sunt prevazute modalitatatile agravante ale traficului de persoane adulte sau minore particularizate prin anumite circumstante care sporesc gradul de pericol social al faptei si atrag un tratament sanctionator mai sever.

Modalitatatile agravantele privesc: mijloacele si procedeele folosite (amenintarea, violenta sau alte forme de constrangere, rapirea, fraudă, inselaciunea, abuzul de autoritate sau profitand de imposibilitatea victimei de a se apara sau de a-si exprima vointa, oferirea, darea sau primirea de bani ori de alte foloase pentru obtinerea consimtamantului persoanei care are autoritate asupra altel persoane); persoana faptuitorului (pluralitatea de participanti, calitatea speciala a subiectului activ); natura si gravitatea consecintelor produse (cauzarea vatamarii grave a integritatii corporale sau a sanatatii victimei, moartea sau sinuciderea victimei).

Astfel este sanctionat mai grav traficul de persoane savarsit in urmatoarele imprejurari:

1. De doua sau de mai multe persoane impreuna. De obicei in traficarea persoanelor sunt implicate mai multi subiecti care asigura, prin indeplinirea rolurilor ce le revin, realizarea actului infractional. Cooperarea faptuitorilor care actioneaza impreuna la efectuarea actelor de executare produce un efect intimidant asupra victimei si li diminuieaza posibilitatea de a se opune actiunilor acestora, sporind astfel sansele lor de rezulta. Pentru a opera aceasta circumstanta agravanta este necesar ca cel putin o persoana dintre cele doua sau mai multe care actioneaza impreuna sa aiba calitatea de autor si ea se rasfrange asupra celorlalti participantii care au cunoscut imprejurarea ca fapta va fi commisa de mai multe persoane, astfel incat acestia vor raspunde pentru forma mai grava a infractiunii.
2. S-a cauzat victimei o vatamare grava a integratitii corporale sau a sanatatii. Este incidentul aceasta circumstanta de agravare a faptei atunci cand ca urmare a procedeeelor utilizate de traficant pentru realizarea actiunilor ce se circumscriu elementului material al infractiunii, s-a produs integratitii corporale sau sanatatii victimei o vatamare care a necesitat pentru vindecare ingrijiri medicale mai mult de 60 de zile, pierderea unui simt sau organ, incetarea functionarii acestora, o infirmitate permanenta fizica ori psihica, slujirea, avortul, ori punerea in primejdie a vietii persoanei.
3. De un functionar public in exercitiu atributiilor de serviciu.
4. Daca fapta a avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei.

Tratamentul sanctionator

Datorita importantei si specificului valorilor sociale ce fac obiectul ocrotirii penale prin incriminarea activitatilor de traficare a fintelor umane, in scopul exploatarii acestora, sistemul sanctionator instituit de legiuitor este deosebit de sever , ceea ce raspunde necesitatii reprimarii si contractarii acestui fenomen.

Pentru incalcarea normelor cuprinse in art. 12 art. 13 si art 15 alin. 2 din Legea nr. 678/2001, regimul sanctionator este acelasi sub aspectul naturii pedepsei principale - care este in alternativa inchisorii (de exemplu pedeapsa cu inchisoare de la 5 la 15 ani prevazuta de art. 12 alin. 2 din Legea nr. 678/2001) - si a pedepsei complementare a interzicerii unor drepturi , aplicabile in cazul tuturor acestor infractiuni, fiind diferentiat doar in ceea ce priveste limitele speciale de pedeapsa , in functie de modalitatatile normative , tip si agravate.

Concluzii

In actuala conjunctura economica dificila si nesigura, numeroase tinere, mai ales cele cu grad scazut de profesionalizare, nu isi gasesc locuri de munca, ajungand sa aleaga prostitutia ca mijloc de subsistenta. In acelasi timp, nivelul scazut al salariilor nu acopera minimul necesitatilor, astfel incat, chiar daca in situatii exceptionale reusesc sa-si gaseasca un loc de munca, aceste persoane sunt de obicei angajate fara contracte de munca, prost platite si tratate discretionar de catre patroni.

Carentele educationale pot fi considerate ca fiind cele care precipita, de fapt, procesul angajarii in prostitutie sau proxenetism prin pozitionarea subiectului in imposibilitatea de a alege o alta alternativa.

Consider a fi un proces absolut necesar schimbarea mentalitatilor prin sistemul educational si cultural privind esenta relatilor interumanne ca relatie in care este respectata fiinta humana si care nu face posibila transformarea obiectuala a unui dintre partenerii relatiei, nu numai din perspectiva respectarii drepturilor omului ci mai ales pentru blocarea canalelor ce conduc catre sclavagizare in societatea contemporana.

fm

Europa fm

Europa fm

TRAFICUL DE FIINȚE UMANE

Infractor.

Victimă.

WWW.EUROPAFM.RO Infracțiune.

Europa fm

Europa fm

Gheorghita Mateu

Nicoleta Ștefăroi

Violeta E. Petrescu

Raluca A. Prună

Radu Tărniceriu

Sofia Luca

Georgeta L. Gafta

Aurel Dublea

Daniela Iovu

Elena Onu

Cătălin Luca

ALTERNATIVE SOCIALE

Europa fm

Europa fm

WWW.EUROPAFM.RO

WWW.EUROPAFM.RO

fm

mai multe ori prin trecerea legală a frontierei statului de origine, prin intermediu unor agenții de transport internațional ori cu autoturisme închiriate.

În alte cazuri, atunci când victimele nu posedă documentele necesare sau acestea nu intrunesc condițiile legale (eventuale vize pentru țara de destinație ori termenul de valabilitate), traficantii utilizează o varietate de modalități: utilizează pașapoartele sustrase de la victimele anterioare, din care se alege cel al cărei fotografie seamănă cât mai mult, cu noua victimă ori procedează la falsificarea vizelor. Unii traficanti, pentru a reduce cheltuielile și a evita riscurile suplimentare, nu traversează frontierele prin punctele vamale pentru a nu intra în contact cu autoritățile și trec granița ilegal, prin intermediul călăuzelor.

Uneori, mai ales în țările de tranzit, traficantii apeleză la unii cetățeni care se pregătesc să treacă granița cu autoturismul (și care au aceeași naționalitate ca și victimele) și cărora li se solicită să ia în mașina lor, contra unei sume de bani, persoana ori persoanele ce fac obiectul traficului.

Transferarea ca modalitate prin care se realizează traficul constă în transmiterea victimei de la un traficant la altul, atunci când este vândută, pur și simplu, ca o marfă, inițial fără ca ea să știe, sau face obiectul unei alte tranzacții încheiate între traficanti (de ex. schimbul ori achitarea unei datorii).

Protocolul facultativ al Convenției cu privire la drepturile copilului, privind vânzarea de copii, prostituția copiilor și pornografia infantilă, semnat de România la 25.09.2001 și ratificat prin Legea nr. 470/2001¹⁴ definește înțelesul noțiunii „vânzare de copii” astfel: „vânzarea de copii este considerat orice act sau tranzacție prin care un copil este transferat de orice persoană sau grup de persoane către o altă persoană ori către un alt grup contra cost sau contra oricărora alte avantaje materiale”.

Vânzarea are loc în țările de destinație, iar vîrstă și aspectul fizic sunt elementele în raport de care se fixează prețul de vânzare (care poate pleca și de la 300 dolari SUA până la 4000 dolari SUA, ori chiar mai mult). Victimele își dau seama că au fost vândute și că au devenit „proprietatea” unor patroni atunci când sunt deposestate de acte, duse în locuri izolate și permanent supravegheate unde sunt lipsite de orice mijloc de comunicare, nu li se permite să intre în contact cu alte persoane și sunt supuse unor tratamente dezumanizante pe fondul cărora devin foarte vulnerabile și ușor de exploatați: captivitate, amenințări cu moartea, maltratare, violuri comise de una sau mai multe persoane. În aceste condiții, victima este supusă exploatarii, devenind practic un obiect în mâinile traficanților care îi impun prestări de servicii ca restituire a unei aşa-zise „datorii”. În cele mai multe cazuri, victima este revândută unui alt „patron” ce continuă să o exploateze, pretinzând că trebuie să-și recupereze banii din „munca” ei.

Cazarea constituie o altă modalitate normativă prin care se efectuează traficarea și se concretizează în instalarea unei persoane temporar într-o locuință ori într-un alt amplasament având această destinație (hotel, motel, cabană, camping).

De regulă, cazarea este o activitate cu caracter organizat și presupune instituirea unui raport patrimonial între traficant și persoana care cazează, atunci când primul apeleză la o terță persoană.

¹⁴ M. Of. nr. 601 din 25 septembrie 2001

NR.36

fm

ANEXA NR. 36

Europa

UNIUNEA JURIȘTILOR DIN ROMÂNIA

Euro

DREPTUL

WWW.EUROPAFM.RO

WWW.EURO

fm

WWW.EUROPAFM.RO

WWW.EURO

fm

ANUL XIV; Seria a III-a; Nr. 5/2003

Europa

Euro

WWW.EUROPAFM.RO

WWW.EURO

fm

Revistă fondată în anul 1871 de „Societatea Juridica”

CUPRINS

TI,

este:

revistei din B-dul
58, tel: 212.56.09,
numerar, mandat
Iunii Juriștilor din
a Banca Română

ACTE NORMATIVE NOI

- CORNELIU-LIVIU POPESCU: *Regimul contraventional special instituit de Ordonația de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice și de Regulamentul său de aplicare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 85/2003* 5

STUDII – DISCUȚII – COMENTARII

- SERBAN BELIGRĂDEANU: *Natura juridică a contractului individual de ambarcare (îmbarcare)* 28
- NICOLAE PAVEL: *Considerații teoretice referitoare la dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică* 37
- FLAVIU NANU: *Dreptul persoanei de a nu fi supusă la tortură sau la pedepse ori tratamente inumane sau degradante în viziunea Curții Europene a Drepturilor Omului* 46
- IOAN I. BĂLAN: *Efectele contractului de comision față de terți. Clauza „star del credere”* 56
- ION BUNESCU: *Opinii în legătură cu excepția puterii de lucru judecat ridicată în cererile internețiate pe art. 48 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989* 65
- ION COADĂ: *Discuții în legătură cu înțelesul și sfera de aplicare a art. 61 alin. 1 din Legea nr. 7/1996 (a cadastrului și a publicității imobiliare) privind înscrисurile cu caracter nedefinitiv în cărțile funciare* 70

1

PAUL POPOVICI: <i>Natura juridică a câștigurilor realizate la diferite sisteme de joc de noroc</i>	83
CRENGUȚA LEAUA: <i>O propunere de lege ferenda cu privire la caracterul procedurii de recunoaștere în România a hotărârilor străine pronunțate în procedură necontencioasă</i>	88
LAURA-CODRUȚA KOVESI: <i>Cauze de nepedepsire prevăzute în legi speciale din domeniul combaterii criminalității organizate</i>	94
ION NEAGU: <i>Unele considerații privind autoritatea de lucru judecat în materia extrădării</i>	100
COSTEL NICULEANU: <i>Dacă locul de pescuit unde sunt prezenți mai mulți pescari constituie un loc în care să se considere că infracțiunea a fost săvârșită „în public”</i>	116
CORINA NAGHI; TRAIAN DIMA: <i>Din nou despre canabisul românesc: este drog sau plantă industrială?</i>	119
MĂDĂLINA CORA: <i>Aspecte teoretice în materia infracțiunii de pruncucidere</i>	126
ADRIAN VALERIU POPA: <i>Considerații în legătură cu incidenta circumstanței agravante generale reglementate de art. 75 alin. 1 lit. b, teza a doua, asupra infracțiunii de omor calificat, prevăzută de art. 174, art. 175 lit. c din Codul penal</i>	133
CRISTI V. DĂNILEȚ: <i>Înlocuirea temporară a măsurii arrestării preventive cu măsura obligării de a nu părăsi localitatea pentru ca acuzațul să participe la înmormântarea mamei sale</i>	138
HORATIU DUMBRĂVĂ: <i>Consecințele nemotivării căii de atac ordinare în Codul de procedură penală român</i>	147
ADRIAN NEACȘU: <i>O problemă practică privind existența cazului de incompatibilitate prevăzut de art. 47 alin. 2 din Codul de procedură penală</i>	155
DIANA-PERSIDA POPA; CRISTIN-NICOLAE POPA: <i>Instanța competență să judece contestația la executare formulată împotriva hotărârii irevocabile prin care s-a aplicat sancțiunea închisorii contravenționale</i>	158

STUDII DE DREPT COMPARAT

ALEXANDRU BOROI; MIHAELA POPESCU: <i>Dreptul la intimitate și la viață privată. Elemente de drept comparat</i>	163
--	-----

SINTEZE DE PRACTICĂ JUDICIARĂ

PAVEL PERJU: <i>Probleme de drept civil și procesual-civil din practica secției civile a Curții Supreme de Justiție</i>	169
---	-----

CAUZE DE NEPEDEPSIRE PREVĂZUTE ÎN LEGI SPECIALE DIN DOMENIUL COMBATERII CRIMINALITĂȚII ORGANIZATE

LAURA CODRUTA KOVESI

Procuror șef – birou,
Parchetul de pe lângă Tribunalul Sibiu

În condițiile în care modalitățile concrete de pregătire ori săvârșire a infracțiunilor îmbracă forme tot mai diversificate, introducerea în legile speciale din domeniul combaterii crimei organizate a unor instituții noi, cum ar fi cea a investigatorului acoperit, a livrărilor supravegheate ori a accesului la sistemele de telecomunicații sau informatică, precum și introducerea unor cauze de nepedepsire s-au impus cu necesitate. Mijloacele și metodele clasice de probă și prevedute în Codul de procedură penală au fost insuficiente, astfel că a fost nevoie de introducerea unor cauze de nepedepsire în cazul în care autorii unor fapte penale colaborează cu organele judiciare și contribuie la descoperirea, cercetarea și combaterea traficului ilicit de droguri ori de persoane.

Astfel de cauze de nepedepsire au fost introduse prin Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri publicată în „Monitorul oficial al României”, partea I, nr. 362 din 3 august 2000, și Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane publicată în „Monitorul oficial al României”, partea I, nr. 783 din 11 decembrie 2001, urmând să descriem în cele ce urmează condițiile ce sunt necesare a fi întrunite pentru aplicarea acestora.

A. LEGEA NR. 143/2000 PRIVIND COMBATEREA TRAFICULUI ȘI CONSUMULUI ILICIT DE DROGURI

Potrivit art. 15 din Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, *nu se pedepsește persoana care, mai înainte de a fi începută urmărirea penală, denunță autorităților competente participarea sa la o asociatie sau înțelegere în vederea comiterii uneia dintre infracțiunile prevăzute la art. 2–10, permitând astfel identificarea și tragerea la răspundere penală a celorlalți participanți*:

Rațiunea instituirii acestei cauze de nepedepsire este dublă: Pe de-o parte s-a avut în vedere că cel care, după ce a participat la comiterea unei infracțiuni prevăzute de legea în discuție, s-a autodenunțat, regretă fapta și nu prezintă, sub raportul persoanei sale, un pericol social accentuat. Pe de altă parte, s-a ținut seama de interesul descoperirii și sancționării celor vinovați de comiterea ace-

DOMENIUL GANIZATE

ODRUTĂ KOVESI

or șef - birou,
lângă Tribunalul Sibiu

atire ori săvârșire a incercarea în legile speciale și noi, cum ar fi cea de accesului la sistemele unor cauze de nepe-

ne clasice de probație, astfel că a fost ne-

care autorii unor fapte

descoperirea, cerceta-

re în Legea nr. 143/2000

uri publicată în „Moni-

0, și Legea nr. 678/2001

publicată în „Monitorul

2001, urmând să des-

întrunite pentru aplica-

ATAREA DROGURI

ombaterea traficului și
are, mai înainte de a fi
ente participarea sa la
tre infracțiunile prevă-
a la răspundere penală

te dublă: Pe de-o parte
nitarea unei infracțiuni
faptă și nu prezintă, sub
de altă parte, s-a ținut
vați de comiterea aces-

tor fapte, care, de cele mai multe ori nu au interes să denunțe faptele sale, cum ar fi, de exemplu, cazul producătorului ori distribuitorului de droguri, care și-ar pierde avantajele materiale pe care le obține din activitatea ilicită. Or, această cauză de nepedepsire s-a introdus și în vederea sporirii posibilităților de a se ajunge la adevăr și de a ușura activitatea organelor judiciare în migăloasa acțiune de probație.

Condițiile de aplicare a cauzei de nepedepsire sunt *cumulative* și se desprind din textul art. 15 al Legii nr. 143/2000. Acestea sunt:

a) *Să aibă loc o denunțare*. Această condiție se referă la împrejurarea în care autorul unei infracțiuni din cele reglementate în prezența lege aduce la cunoștința organelor abilitate că a participat la comiterea unei astfel de infracțiuni.

Denunțarea cerută de art. 15 poate fi scrisă sau orală, putând îmbrăca oricare dintre modurile de sesizare ale organelor judiciare prevăzute de art. 221 din Codul de procedură penală: plângere penală, denunț.

Această denunțare nu este sinonimă cu recunoașterea, conținutul celor două noțiuni fiind diferit. Chiar dacă există similitudine, fiindcă atât în cazul recunoașterii, cât și în cazul denunțării, autorul dezvăluie autorităților propria faptă, nu există identitate, deoarece, în cazul denunțării, autorul dezvăluie fapta săvârșită de el din proprie inițiativă, în mod spontan, fără a fi provocat la aceasta de către autorități, pe când în cazul recunoașterii, dezvăluirea este totdeauna determinată de intervenția organului de urmărire penală ca urmare a audierilor și, de cele mai multe ori, cu neputință de evitat datorită prezenței altor probe, care fac inutilă orice tăgadă. Denunțarea intervine de cele mai multe ori înainte ca organul de urmărire penală să aibă certitudini asupra comiterii infracțiunii de către denunțător, pe când recunoașterea faptei poate interveni abia după ce organele judiciare aduc la cunoștință persoanei care a comis infracțiunea că este învinuit de o anumită faptă, este audiat cu privire la acea faptă despre care organele de urmărire penală au deja anumite date și probe, și pus în fața acestora, învinuitorul recunoaște fapta comisă.

Astfel, denunțarea să fie făcută din inițiativa făptuitorului, să fie urmarea voinei liber exprimate a acestuia, fără a exista o intervenție în acest sens din partea organelor judiciare. Dacă și simpla recunoaștere ar avea ca efect impunitatea, ar însemna că nu pot fi pedepsiți decât făptuitorii care n-au recunoscut comiterea infracțiunii, ceea ce, desigur, nu a putut fi în intenția legiuitorului.

b) *Denunțul să fie făcut înainte de a se începe urmărirea penală*. Astfel, deși se efectuează acte premergătoare în cauză, dacă se denunță fapta înainte de a se începe urmărirea penală în vreunul dintre modurile arătate în art. 228 din Codul de procedură penală se pot aplica prevederile art. 15 din legea în discuție. Așadar, făptuitorul beneficiază de impunitate atunci când denunțul său s-a produs în timpul în care se efectuau acte premergătoare, potrivit art. 224 din Codul de procedură penală sau în perioada în care se încheiau acte de constatare po-

trivit art. 214 și art. 215 din Codul de procedură penală, deci, înainte de a se dispune începerea urmăririi penale pentru faptele comise de el (*in rem*) sau față de persoana lui (*in personam*).

c) *Denunțul să privească participarea la o asociație sau înțelegere în vederea comiterii uneia dintre infracțiunile prevăzute de art. 2–10 din Legea nr. 143/2000.* Apreciem că denunțatorul poate beneficia de impunitate numai în cazul în care a participat la o asociație sau înțelegere ce are drept scop comiterea infracțiunilor incriminate în art. 2–10 din legea discutată. Având în vedere această reglementare expresă, denunțatorul nu va beneficia de această cauză de nepedepsire în cazul comiterii unei infracțiuni care nu este prevăzută de aceste articole sau fără să fi existat o înțelegere ori asociere cu alte persoane în vederea comiterii unor astfel de fapte. Spre exemplu, cel care detine, fără drept, droguri pentru consum propriu și nu s-a asociat cu alte persoane și nici nu s-a înțesat cu aceștia în vederea producției, comercializării ori detinerii de droguri, nu va beneficia de cauza de nepedepsire.

Noțiunea de „participație la asociație sau înțelegere” presupune o asociere, o reunire a mai multor persoane, în vederea comiterii infracțiunilor prevăzute în prezența lege, iar persoana care denunță fapta să cunoască acestă înțelegere, să participe la această asociere. Această participare poate fi spontană și nu necesită în mod obligatoriu întrunirea condițiilor din art. 323 din Codul penal referitor la asocierea în vederea comiterii de infracțiuni, și anume existența unui plan bine stabilit ori o ierarhizare a funcțiilor în cadrul asociației. Dacă sunt întrunite condițiile din art. 323 din Codul penal, atunci aceasta va fi o infracțiune distinctă, iar denunțatorul va fi apărat de pedeapsă numai pentru comiterea infracțiunilor de trafic de droguri, pe care le denunță, dar va fi pedepșit pentru comiterea infracțiunii de asociere în vederea comiterii de infracțiuni.

d) *Prin denunțul făcut să se permită identificarea și tragerea la răspundere a celorlalți participanți.* Această condiție presupune îndeplinirea a două cerințe cumulative și anume: identificarea celorlalți participanți și tragerea la răspundere a acestora.

Prin denunțul formulat trebuie să se ajungă la identificarea celorlalți participanți și la strângerea unor probe suficiente pentru ca aceștia să fie pedepsiți. Astfel, autorul denunțului trebuie să dea date concrete și clare pentru a putea fi identificați și prinși ceilalți participanți, fiind necesar să fi indice pe aceștia cu numele, prenumele sau reședința ori, în lipsa acestor date, să indice alte informații pe baza căror aceștia să poată fi identificați (spre exemplu, poreclele acestora sau locuri pe care le frecventează în mod obișnuit sau să îi recunoască după fotografii din grup). În cazul în care autorul denunțului nu furnizează date concrete pentru ca și ceilalți participanți să poată fi identificați și face doar referiri la aceștia, nefiind posibilă identificarea lor din cele relatate de denunțator,

i, înainte de a se dis-
(in rem) sau față de

sau înțelegere în ve-
2-10 din Legea nr.
bunitate numai în ca-
drept scop comiterea
ând în vedere această
ceastă cauză de nepe-
văzută de aceste arti-
 persoane în vederea
e, fără drept, droguri
nici nu s-a înțeles cu
de droguri, nu va be-

presupune o asociere,
icțiunilor prevăzute în
ă această înțelegere, să
pontană și nu necesită
odul penal referitor la
istența unui plan bine
acă sunt întrunite con-
o infracțiune distinctă,
miterea infacțiunilor
l pentru comiterea in-

si tragerea la răspun-
indeplinirea a două ce-
anți și tragerea la răs-

ificarea celorlați parti-
ceștia să fie pedepsiti.
clare pentru a putea fi
ii indice pe aceștia cu
te, să indice alte infor-
re exemplu, poreclele
lit sau să îi recunoască
ului nu furnizează date
tificați și face doar re-
relatație de denunțator,

acesta nu va putea beneficia de prevederile art. 15 din Legea nr. 143/2000, condițiile care permit acest lucru fiind clare și limitative.

De asemenea, nu este suficientă doar denunțarea unor date privind identificarea celorlați participanți, ci este necesară colaborarea denunțătorului și pentru tragerea la răspundere a acestora, în sensul străngerii și administrării unor probe clare din care să rezulte, fără echivoc, vinovăția celorlați autori ai faptelelor incriminate de Legea nr. 143/2000.

Ca atare, pentru a fi aplicabilă această cauză de nepedepsire, autorul denunțului va trebui să colaboreze cu organele judiciare atât pentru identificarea celorlați autori, cât și pentru probarea faptelor comise de aceștia, colaborare care se va desfășura în timp de la identificarea autorilor și până la condamnarea acestora.

B. LEGEA NR. 678/2001 PRIVIND PREVENIREA ȘI COMBATEREA TRAFICULUI DE PERSOANE

Potrivit art. 20 din Legea nr. 678/2001 „persoana supusă traficului de persoane, care a săvârșit infracțiunea de prostituție prevăzută de art. 328 din Codul penal, nu se pedepsește pentru această infracțiune, dacă mai înainte de a se fi început urmărirea penală pentru infracțiunea de trafic de persoane încunoștințează autoritățile competente despre aceasta sau dacă, după ce a început urmărirea penală ori după ce făptuitorii au fost descoperiți, înlesnește arestarea acestora”.

Prin această reglementare, legiuitorul a extins sfera situațiilor în care făptuitorii pot beneficia de această cauză de nepedepsire, prin aceea că a prevăzut trei momente diferite în care poate avea loc denunțul, încunoștințarea organelor competente, și anume: înainte de începerea urmăririi penale, după începerea urmăririi penale sau după descoperirea făptuitorilor.

În funcție de acese momente în care poate avea loc încunoștințarea organelor competente, sunt necesare îndeplinirea unor condiții cumulative, pe care le vom expune în cele ce urmează.

1) *Înainte de începerea urmăririi penale.* Pentru a fi aplicabilă această cauză de nepedepsire e necesar să fie întrunite cumulativ următoarele condiții:
a) Să existe o încunoștințare a autorităților competente despre comiterea unei infracțiuni de trafic de persoane. Noțiunea de „încunoștințare” se referă la orice anunțare a autorităților competente, indiferent dacă aceasta îmbracă forma unei plângeri penale ori a unui denunț, sau este vorba de o sesizare orală. Credeam că poate fi considerată încunoștințare chiar și o sesizare anonimă, care ulterior, se dovedește că a fost scrisă de persoana în cauză, dar din motive de securitate nu a putut să își facă cunoscută identitatea.

Este necesar ca încunoștințarea să privească fapta de trafic de persoane a cărei victimă este denunțătorul, indiferent dacă este singura victimă sau nu. De

asemenea, încunoștințarea să nu se refere la alte infracțiuni prevăzute de Codul penal sau legi speciale.

Prin „*autorități competente*” considerăm că se va înțelege (în sensul acestui articol) atât organele judiciare cât și oricare din autoritățile prevăzute în art. 4 al Legii nr. 678/2001, autorități cărora această lege le stabilește competențe în cadrul activității de combatere a traficului de persoane, și anume: Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Ministerul Administrației Publice, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății și Familiei, Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție, Ministerul de Interne, Ministerul Justiției, precum și alte organisme guvernamentale cu atribuții în combaterea traficului de persoane.

Dacă persoana care a comis infracțiunea de prostituție prevăzută de art. 328 din Codul penal face această încunoștințare uneia dintre autoritățile enumerate mai sus, acestea au obligația de a sesiza organele judiciare în vederea identificării, prinderii și tragerii la răspundere a persoanelor vinovate de comiterea infracțiunii de trafic de persoane, iar denunțatorul va fi apărat de pedeapsă.

b) *Persoana care încunoștează să fi fost supusă traficului de persoane.* Notiunea de „*trafic de persoane*” este definită de art. 2 pct. 1 al Legii nr. 678/2001, care prevede că prin această notiune se înțeleg faptele prevăzute în *articolul 12* (recrutarea, transferarea, cazarea sau primirea unei persoane, prin amenințare, violentă sau prin alte forme de constrângere, prin răpire, fraudă sau înșelăciune, abuz de autoritate sau profitând de imposibilitatea acelei persoane de a se apăra sau de a-și exprima voința, ori prin oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte folosuri pentru obținerea consimțământului persoanei care are autoritate asupra altrei persoane) și *articolul 13* (recrutarea, transportarea, transferarea, găzduirea sau primirea unei persoane cu vîrstă cuprinsă între 15 și 18 ani, în scopul exploatarii acesteia, constituie infracțiunea de trafic de minori).

Astfel, e necesar ca persoana care face încunoștințarea să fie o victimă a traficului de persoane, în sensul arătat mai sus.

c) *Persoana care face încunoștințarea să fi comis infracțiunea de prostituție prevăzută în art. 328 din Codul penal.* Pentru a fi aplicabilă cauza de nepedepsire, e necesar ca persoana care face încunoștințarea să fi comis infracțiunea de prostituție, și nu altă faptă prevăzută de Codul penal sau legi speciale cu dispoziții penale, în acest din urmă caz nefiind aplicabile prevederile art. 20 din Lege.

Potrivit art. 16 din Legea nr. 678/2001, consimțământul persoanei victimă a traficului nu înlătură răspunderea penală a făptuitorului, așa încât considerăm că această cauză de nepedepsire este aplicabilă indiferent dacă persoana care a comis infracțiunea de prostituție a fost constrânsă să comită această faptă, sau a fost de acord cu săvârșirea ei.

revăzute de Codul

lege (în sensul acestor revăzute în art. 4) te competențe în anume: Ministerul Ministerul Administrației și Familiei, Ministerul Adopție, Ministerul Guvernamental cu prevăzută de art. 328

oritățile enumerate în vederea identificării de comiterea în ceea ce pe deosebirea persoanei, al Legii nr. 678/2001, zute în articolul 12 este, prin amenințare, audă sau înselăciune, soane de a se apăra rea sau primirea de la persoanei care are transportarea, transpunză într-o situație de trafic de minori), să fie o victimă a

infractions de prosti-
cabilă cauza de ne-
să fi comis infrac-
enal sau legi speciale
le prevederile art. 20

ntul persoanei victimă
așa încât considerăm
dacă persoana care a
făcut această faptă, sau a

2) După ce s-a început urmărirea penală ori după ce făptuitorii au fost descoperiți. Dacă încunoștințarea intervine după ce s-a început urmărirea penală, indiferent dacă ea s-a început *in rem* sau *in personam*, ori după ce făptuitorii au fost descoperiți, sunt necesare a fi întrunite cumulativ toate condițiile expuse la punctul 1 (înainte de a fi începută urmărirea penală), precum și cea prevăzută expres de lege, și anume, *înlesnirea arestării făptuitorilor*.

Noțiunea de „*înlesnire*” nu este definită de legiutor, astfel că aceasta se va aprecia de la caz la caz de către organele de urmărire penală. Astfel, poate fi considerată *înlesnire* declarația sinceră a denunțătorului, indicarea locului în care sunt ascunși făptuitorii, descrierea unor amănunte care pot duce la identificarea și administrarea unor probe noi, indicarea locurilor în care pot fi găsite bunuri sau documente ce pot ajuta la dovedirea faptelor, participarea la recunoașterea tuturor participanților la săvârșirea faptei ori la confruntări cu învinuitorii.

Cauza de nepedepsire se poate aplica doar atunci când informațiile pe care denunțătorul le oferă duc la arestarea persoanelor vinovate de comiterea infracțiunii de trafic de persoane, această *înlesnire* urmând a fi apreciată de procuror, în cursul desfașurării anchetei, având în vedere că, pentru aceste fapte, urmărirea penală se efectuează obligatoriu de procuror.

Dacă informațiile pe care denunțătorul le oferă anchetatorilor sunt incomplete sau insuficiente pentru a lua măsura arestării preventive, atunci nu se va putea face aplicarea art. 20 din Legea nr. 678/2001.

Ceea ce este comun acestor cauze de nepedepsire este faptul că denunțarea infracțiunilor și ajutorul dat organelor judiciare trebuie să intervină *în cursul urmăririi penale*, motiv pentru care procurorul va fi obligat să aibă în vedere dispozițiile art. 10 lit. f din Codul de procedură penală, privind cauzele care împiedică punerea în mișcare a acțiunii penale. În cursul judecății, această colaborare va putea duce doar la aplicarea unei pedepse mai ușoare ca urmare a individualizării pedepsei de către instanța de judecată.

➤ țară de recrutare – pentru tinerele ce sunt exploataate sexual în țări dezvoltate din Europa Occidentală, în Turcia sau în țări din fostă Iugoslavie;

➤ țară de tranzit – pentru tinerele din țări ale fostului spațiu sovietic, recrutate de grupări care acționează pe teritoriul României, unde li se contrafac documentele de identitate pentru ca ulterior să fie transportate peste graniță;

➤ țară de destinație – în raport cu zonele „de plăceri” din cluburile de noapte din capitală și din marile orașe din țară.

Câștigurile obținute din traficarea de persoane și exploatarea lor sexuală sunt uriașe, uneori ajungând la sume de 4.000-5.000 euro/lună/de persoană exploataată. Prostituția organizată sub apanajul unor localuri de lux, cluburi, discotecii, activitate atent supravegheată de cei care au tendința de a domina această sferă a lumii interlope, constituie o posibilitate de acumulare ilicită de bunuri și valori într-o cantitate cât mai mare și într-un timp cât mai scurt.

În zilele noastre, în cifre, traficul de femei și copii înseamnă peste 500.000 de victime într-un singur an numai în Europa. Dar dimensiunea reală a fenomenului nu poate fi cunoscută, datorită mobilității foarte mari, intensei circulații peste frontiere a persoanelor și bunurilor, desființarea vizelor între statele membre al Uniunii Europene etc. Deși fenomenul cunoaște o recrudescență în întreaga lume, nu doar în țara noastră, el se manifestă cu mai multă pregnanță în zonele în care lipsesc o legislație corespunzătoare și un sistem de cooperare eficient între instituțiile guvernamentale și societatea civilă²⁰².

Orice întârziere atât în luarea măsurilor în plan legislativ, cât și în plan preventiv, nu putea decât să ofere posibilitatea ca persoanele să fie în continuare exploataate de traficanți. În aceste împrejurări, rolul legislativului a fost crucial în contracararea fenomenului antisocial. Deoarece în legislația română nu a existat până în prezent o reglementare specială a traficului de persoane, cu excepția acelor care reglementează unele modalități de săvârșire a infracțiunilor și

²⁰² Mateuț, Gh. și colab., *Traficul de ființe umane. Infractor. Victimă. Infracțiune*, Editura Alternative Sociale Iași, 2005, p.11.

fm Europa

IV.1.2. Cauzele care înlesnesc sau favorizează traficul de persoane

O examinare a cauzelor care au determinat sau înlesnit apariția și proliferarea acestui fenomen, la nivelul țării noastre, ne permit să face o grupare a acestora:

➤ efectele tranziției, schimbările politice, sociale și culturale, care au determinat o creștere a sărăciei și a șomajului, o distribuție inegală pe piața muncii între bărbați și femei, ducând la sporirea migrației și angajarea femeilor în industria sexului;

➤ tranziția din țările din sud-estul Europei, corupția autorităților, ca factor ce permite dezvoltarea traficului de persoane. Traficul și corupția se completează reciproc prin aceea că traficul creează multiple oportunități care au ca finalitate coruperea funcționarilor publici și crearea premiselor de subminare a întregului efort depus de alți factori pentru combaterea acestui fenomen²⁰⁶;

➤ controlul slab al frontierelor, lipsa cadrului legislativ sau existența unui cadru legislativ neadecvat (inaplicabil referitor la migrație, la combaterea traficului de persoane), protecția victimelor și a martorilor;

➤ restricționarea oportunităților de migrare în țările dezvoltate, spre care tind victimele traficului, limitează cu severitate orice formă de migrație legală și care are drept consecință traficul ilegal;

➤ internaționalizarea grupurilor criminale și profiturile mari obținute în urma traficului cu femei. Astfel, Interpol-ul califică traficul de persoane ca fiind crima cu cea mai rapidă ascensiune din lume, iar O.N.U. accentuează că traficul a devenit un business global cu o cifră de afaceri de 7 miliarde de dolari²⁰⁷.

Potrivit unui studiu comandat de Organizația Internațională pentru Migratie²⁰⁸, în România s-au identificat o serie de factori care determină vulnerabilitatea la trafic de persoane a tinerelor, factori care constituie tot atâtea cauze care determină și prevede apariția traficului de ființe umane, astfel:

²⁰⁶ Mateuț, Gh. și colab., *op. cit.*, p.12.

²⁰⁷ www.migrație.md

²⁰⁸ www.migrație.md

- amplasarea geografică „avantajoasă”, România fiind țara de origine, de tranzit și de destinație;
- comunitatea din care provine victimă traficului, atunci când ne referim la localizarea geografică într-o regiune săracă sau rezidență într-o aglomerare urbană;
- grupurile de apartenență, tinerii care trăiesc într-un mediu instituționalizat sunt mai vulnerabili;
- abuzul și disfuncționalitatea familială, lipsa de comunicare în familie și dezintegrarea socială;
- discriminarea existentă pe piața muncii între bărbați și femei;
- achizițiile și aspirațiile personale, dorința de realizare personală și independență finanțiară se află într-un raport de directă proporționalitate cu riscul traficării.

În concluzie, se poate afirma că sărăcia, șomajul, discriminarea pe piața muncii, violența domestică și abuzul determină pentru femei și tinere, în general, nașterea unei dorințe de „evadare către o lume mai bună”, astfel încât ofertele înșelătoare ale traficanților sunt acceptate cu ușurință²⁰⁹.

Cauzele traficului de persoane pot fi categorisite în 3 grupe:

- traficul în vederea exploatarii sexuale;
- traficul în vederea exploatarii forței de muncă;
- traficul în vederea donării de organe.

Traficul în scopul exploatarii sexuale rămâne cea mai importantă formă a traficului, din simplul motiv că reprezintă cea mai importantă sursă de venituri pentru traficanți.

Traficul de persoane se poate prezenta sub mai multe forme²¹⁰:

²⁰⁹ Mateuț, Gh. și colab., *op. cit.*, p.13.

²¹⁰ Din definiția traficului de persoane cuprinse în „Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și al copiilor”, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate, rezultă și formele în care se concretizează această infracțiune.

pentru partea vătămată, a dat acesteia 300 USD și 200 EURO necesari la frontieră și a îndrumat-o în vederea întâlnirii în străinătate cu C.P. Inculpatul a cerut părții vătămate să-i trimită în țară sumele cheltuite de el și jumătate din salariul pe care-l va obține pe 3 luni. Ajungând în străinătate, partea vătămată a fost cazată într-un club, în scopul practicării prostituției, fiindu-i luat pașaportul.

Fapta inculpatului care, prin înșelarea părții vătămate că o va ajuta să meargă la muncă în străinătate, a întocmit formalitățile necesare obținerii pașaportului și a documentului de călătorie, a remis părții vătămate sumele de bani necesare trecerii frontierei, i-a indicat o persoană de legătură și un loc de cazare, toate acestea în scopul exploatarii acesteia, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de persoane prevăzută de art. 12 alin.(1) din Legea nr. 678/2001.

Chiar dacă victimă și-a dat consimțământul pentru a pleca în străinătate și a acceptat ca inculpatul să efectueze formalitățile și să achite sumele necesare trecerii frontierei, potrivit art. 16 din legea specială, consimțământul victimei infracțiunii de trafic de persoane nu înălțură răspunderea penală a inculpatului²²¹.

A. Obiectul juridic

► Obiectul juridic principal

Este constituit din relațiile sociale care se formează și se dezvoltă în jurul valorilor sociale ca atribut al ființei umane și anume viața, integritatea corporală, sănătatea, libertatea, inviolabilitatea sexuală, onoarea și demnitatea²²².

► Obiectul juridic secundar

Este determinat de relațiile sociale a căror desfășurare este condiționată de apărarea libertății și a drepturilor persoanei, a demnității, a integrității corporale și sănătății, și chiar a vieții persoanei, împotriva faptelor de exploatare a acesteia și de transformare a persoanei în sursă de câștig²²³. De asemenea, obiectul

²²¹ Stănescu, C., *op. cit.*, p.132.

²²² Mateuț, Gh. și colab., *op. cit.*, p.27.

²²³ Lascu, I., Lascu, L.C., *Corupția și crima organizată. Realitate socială, actualitate și incriminare*, Editura Alma Mater, Sibiu, 2002, p.214.

În cazul infracțiunii prevăzută de art. 17 din Legea nr. 678/2001, subiectul pasiv este unul circumstanțiat și anume o persoană care nu este cetățean român (cetățean străin sau apatrid).

Legislația internațională (Convenția privind drepturile copilului, adoptată la 20 noiembrie 1989 la New York) operează cu termenul de „copil” prin care se înțelege orice formă de ființă umană sub vârstă de 18 ani.

În urma modificărilor aduse dispozițiilor art. 13 alin.(1) din Legea nr.678/2001 prin O.U.G. nr. 79/2005 s-a oferit o protecție juridică egală tuturor persoanelor sub 18 ani, victime ale traficului, indiferent dacă este minor cu vârstă cuprinsă între 15 și 18 ani ori de un minor care nu a împlinit 15 ani, eliminându-se distincția existentă în reglementarea anterioară între aceste două categorii de subiecți pasivi ai infracțiunii, pentru care erau prevăzute pedepse cu închisoare într-un quantum diferit.

C. Latura obiectivă a infracțiunilor de trafic de persoane, prevăzută în art. 12 și trafic de minori prevăzută în art. 13 din Legea nr. 678/2001 constă în una sau mai multe din acțiunile prevăzute ca modalități alternative de realizare.

C1. Elementul material al acțiunii poate consta în: recrutarea, transportarea, transferarea, cazarea, găzduirea sau primirea unei persoane, acțiuni ce trebuie să fie efectuate în scopul exploatarii victimei. Dar acțiunea sub aspectul său material se mai poate înfățișa și sub forma de: răpire, recrutare, înșelăciune, amenințare, violență, abuz de autoritate, profitând de starea minorului de a nu se putea apăra, prin acceptarea sau primirea de bani etc.²²⁹

„Recrutarea” constă în atragerea (racolarea) victimei prin convingerea acesteia spre a fi exploatată în vederea obținerii de foloase materiale. Printre mijloacele frecvente de recrutare folosite de către traficanți se numără: mirajul unui câștig rapid, lipsa de educație, starea materială proastă a victimelor, anunțurile matrimoniale, Internetul. Astfel, s-a reținut că recrutarea unui minor

²²⁹ Pentru amănunte, vezi Mateuț, Gh. și colab., *Traficul de ființe umane*, Asociația Magistraților Iași, Editura Alternative Sociale, 2005, și Hotca, M.A., Dobrinou, M., *Infracțiuni prevăzute în legi speciale*, vol. I, Editura C.H. Beck, București, 2008.

făptitorul să provoace, să influențeze, să condiționeze acțiunile subiectului pasiv legate de trecerea frontierei de stat a României ori de sederea lui pe teritoriul acestui stat;

➤ a permite intrarea sau rămânerea pe teritoriul țării a unei persoane care nu este cetățean român, supusă traficului de persoane, ceea ce înseamnă a lăsa, a accepta, a îngădui ca subiectul pasiv, victimă a traficului, să treacă în condiții nelegale granița și să ajungă în România, ori, odată aflată pe teritoriul ei, să rămână în continuare, toate aceste activități infracționale având drept scop facilitarea traficării acelei persoane.

În toate modalitățile reglementate în art. 17 din Legea nr. 678/2001 este necesar ca făptitorul să cunoască faptul că persoana vizată prin actele de executare este supusă traficului de persoane, în absența acestei cerințe fiind exclusă reținerea acestei infracțiuni.

Pentru existența infracțiunii este necesar ca acțiunile să fie realizate prin folosirea față de subiectul pasiv – a unor mijloace cu caracter alternativ – violență, amenințările ori altă formă de constrângere.

► **Acțiunile** ce caracterizează elementul material al infracțiunii prevăzute în art. 18 se referă la expunerea, vânzarea, răspândirea, închirierea, distribuirea, confectionarea, producerea, transmiterea, oferirea, punerea la dispoziție ori deținerea în vederea răspândirii de obiecte, filme, fotografii, diapoitive, embleme sau alte suporturi vizuale, care reprezintă poziții ori acte sexuale cu caracter pornografic, ce prezintă sau implică minori care **nu au împlinit vîrstă de 18 ani²⁴¹.**

„A expune” înseamnă a prezenta, a infățișa, a arăta materialele cu caracter obscen vizând minori, iar „a vinde” aceste materiale presupune comercializarea lor, înstrăinarea în schimbul obținerii unui profit.

²⁴¹ Mateuț, Gh. și colab., *op. cit.*, p.63.

ființelor umane (de exemplu, lipsirea de libertate în mod ilegal - art. 189 C.pen.– proxenetismul – art. 329 – sclavia – art. 190) și fără a se asigura, în consecință, protecția reală și eficientă a valorilor sociale lezate.

În acest context legislativ, pe de o parte, rămâneau nesancționate o serie de activități ilegale desfășurate în scopul de a favoriza traficarea persoanelor, iar, pe de altă parte, nu se asigura o protecție juridică eficientă împotriva tuturor formelor de acțiune susceptibile să realizeze traficul și exploatarea ființelor umane.

Odată cu apariția Legii nr. 678/2001 din 21 noiembrie 2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane²⁵², sfera acțiunilor ce intră în conținutul constitutiv al infracțiunilor de trafic de persoane a devenit suficient de cuprinsă pentru a include o serie de activități ilegale, privind traficul și exploatarea acestora.

Deosebirile esențiale rezidă în evidențierea în conținutul legal al infracțiunilor de trafic de persoane a tuturor activităților ilegale susceptibile de a contribui la realizarea traficului de persoane, fiind avute în vedere toate formele de exploatare evidențiate în art. 2 pct. 2 din Legea nr. 678/2001 și a art. 3 din Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate.

În conținutul infracțiunilor comune sunt relevante doar anumite activități infracționale și doar anumite forme distincte de exploatare a ființei umane.

Multe state care au o definiție pentru traficul de persoane incriminează numai traficul în scopul exploatarii sexuale și omit alte forme de exploatare (cele cunoscute fiind oferirea de servicii sexuale diferite de prostituție, precum: pornografia, strip-tease-sul sau masajul erotic)²⁵³.

²⁵² Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 783 din 11 decembrie 2001, modificată și completată prin O.U.G. nr. 39 din 21 ianuarie 2003, publicată în Monitorul Oficial nr. 50 din 29 ianuarie 2003 și prin O.U.G. nr. 79 din 14 iulie 2005, publicată în Monitorul Oficial nr. 629 din 19 iulie 2005, citată în continuare Legea nr. 678/2001.

²⁵³ Mateuț, Gh. și colab., *op. cit.*, p.157.

Dar, când analizăm traficul de ființe umane, trebuie să avem în vedere și alte infracțiuni colaterale, cum ar fi proxenetismul, lipsirea de libertate în mod ilegal, prostituție etc., ceea ce vom face în cele ce urmează.

IV.4.1. Proxenetismul în raport cu infracțiunile de trafic de persoane

Potrivit art. 329 alin.(1) C.pen. în vigoare, „Îndemnul ori înlesnirea practicării prostituției sau tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o persoană se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi”.

Potrivit alin.(2) al art. 329 C.pen. în vigoare, fapta este mai gravă și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi când constă în „recrutarea unei persoane pentru prostituție ori pentru trafic de persoane în acest scop, precum și constrângerea la prostituție”.

Conform alin.(3) al art. 329 C.pen. în vigoare „dacă fapta prevăzută în alin.(1) sau (2) este săvârșită față de un minor sau prezintă un alt caracter grav, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani și interzicerea unor drepturi”.

Trebuie să remarcăm că forma de text de mai sus, aşa cum a fost modificată prin Legea nr. 169/2002 privind modificarea și completarea C.pen. și a C.proc.pen., și a unor legi speciale²⁵⁴, este ulterioară intrării în vigoare a Legii nr. 678/2001, ceea ce a dat naștere unor controverse în practica și literatura juridică²⁵⁵.

Sub aspectul elementului material al laturii obiective, infracțiunea de proxenetism, în forma sa de bază se poate realiza prin următoarele acțiuni alternative²⁵⁶:

- Îndemnul la prostituție;
- Înlesnirea practicării prostituției;

²⁵⁴ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 261 din 18 aprilie 2002.

²⁵⁵ Mateuț, Gh. și colab., *op. cit.*, p.158.

²⁵⁶ Pentru amănunte, vezi Toader, T., *Drept penal, partea specială*, Ediția a 4-a revizuită și adăugită, Editura Hamangiu, București, 2009, p.447.

➤ producerea unui alt caracter grav, consecință care se va aprecia de către organul judiciar în fiecare caz concret.

Analizând modalitățile de realizare a infracțiunii de proxenetism în comparație cu cele incriminate în art. 12 și 13 din Legea nr. 678/2001, putem distinge mai multe deosebiri. Astfel, infracțiunea prevăzută de art. 329 alin.(2)

C.pen. în vigoare săvârșită în modalitatea „constrângerii” la prostituție, constituie o formă specială de șantaj, calificată de scopul urmărit și anume „prostituția”, pe care legiuitorul, având în vedere relațiile sociale lezate prin săvârșirea acestei fapte, a înțeles să o incrimineze distinct, ca o modalitate alternativă de săvârșire a infracțiunii de proxenetism, cu un regim sancționator propriu²⁶⁵.

Unele dintre formele de săvârșire a infracțiunilor incriminate de art. 12 și 13 din Legea nr. 678/2001 au fost prevăzute de către legiuitor ca modalități alternative de comitere a infracțiunilor de trafic de ființe umane. Astfel, și în art. 12 și în art. 13 din Legea nr. 678/2001, una dintre acțiunile comisive, expres și limitativ prevăzute de textele incriminatoare, este acțiunea de „recrutare”. În accepțiunea Legii nr. 678/2001, recrutarea presupune atragerea, angajarea sau îndrumarea unei persoane care urmează să fie exploatață, în vederea obținerii unui profit. Modalitățile de realizare a recrutării pot îmbrăca diferite forme, identificându-se diverse tehnici de recrutare, de la răpire și căsătoria fictivă până la amăgirea totală sau parțială a victimei, inducerea în eroare cu privire la natura muncii pe care o va presta sau cu privire la condițiile financiare sau de muncă.

Dacă în cazul infracțiunilor incriminate în art. 12 și 13 din Legea nr. 678/2001 în modalitățile exemplificate presupun o viciere a consimțământului și, uneori, chiar lipsa consimțământului persoanei traficate, în cazul infracțiunii de proxenetism realizată prin modalitatea „recrutării” de persoane în vederea practicării prostituției, persoana recrutată își dă acceptul, consimte nestingherit

²⁶⁵ Mateuț, Gh. și colab., *op. cit.*, p.160.

de libertate este absorbită în mod natural în conținutul constitutiv al infracțiunii, fiind intrinsecă săvârșirea acesteia.

Astfel, fiecare dintre acțiunile de recrutare, transportare, cazare și primire sunt susceptibile de realizare prin lipsirea de libertate a persoanei traficate, iar în cazul folosirii unor mijloace pentru realizarea elementului material al infracțiunii în discuție (de exemplu, prin răpire), aceste acțiuni nefiind posibile fără lipsirea de libertate a persoanei.

Pe de altă parte, se poate aprecia că fiecare dintre modalitățile alternative de săvârșire a infracțiunilor de trafic de persoane poate presupune restrângerea totală sau parțială, după caz, a libertății.

În ceea ce privește aprecierea duratei de timp necesar ca victimă traficului să fie lipsită de libertate, pentru ca făptuitorul să săvârșească infracțiunea de trafic de persoane, aceasta se va face de la caz la caz, în funcție de împrejurările în care fapta se comite, în toate cazurile însă victimă trebuie să fie împiedicată în mod efectiv să se deplaseze în conformitate cu propria sa voință²⁶⁹. Lipsirea de libertate care depășește această necesitate realizează atât infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal, cât și infracțiunea de trafic de persoane în concurs.

Astfel, într-o cauză, instanța de judecată a reținut că partea vătămată, în perioada ianuarie 2008 – februarie 2009, a fost lipsită de libertate, ținută contrar voinței sale la locuința inculpatului și obligată să se prostitueze în toată această perioadă.

Controversele din practica judiciară s-au actualizat în momentul în care sunt luate în considerare noile dispoziții ale art. 189 alin.(3) introduse prin Legea nr. 169/2002²⁷⁰, conform căroră: „Cu pedeapsa închisorii de la 7 la 15 ani se sancționează și lipsirea de libertate a unei persoane săvârșite în scopul de a obliga la practicarea prostituției”.

²⁶⁹ Mateuț, Gh. și colab. *op. cit.*, p.163.

²⁷⁰ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 261 din 18 aprilie 2002.

în acest scop raporturi sexuale cu diferite persoane, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani”.

Noul Cod penal dezincriminează prostituția, dar incriminează conceptul de „practicare a prostituției” în textul art. 213 privind infracțiunea de „proxenetism”, când întreținerea de acte sexuale cu diferite persoane se face în scopul obținerii de foloase patrimoniale pentru sine sau pentru altul.

Deosebirea dintre infracțiunea de prostituție și infracțiunea de trafic de persoane rezidă, în principal, cu privire la calitatea persoanei care practică relații sexuale în vederea realizării de venituri. Dacă în cazul infracțiunii de prostituție, acestei persoane (indiferent de sex) îi revine calitatea de subiect activ, în cazul infracțiunilor de trafic de persoane această persoană are întotdeauna calitatea de subiect pasiv al infracțiunii.

În cazul infracțiunii de prostituție, persoana care practică relații sexuale cu diferite persoane acționează cu intenție directă, calificată, în scopul procurării pe această cale a mijloacelor de existență (sau a principalelor mijloace de existență), pe când, în cazul infracțiunilor de trafic de persoane, victimă traficului de persoane practică relații sexuale cu diverse persoane, acționând sub imperiul constrângerii exercitatice asupra ei, sub o formă sau alta, în lipsa consimțământului valabil în acest sens (consimțământ obținut prin amenințare, violență, fraudă etc.).

Activitatea de prostituție desfășurată de tinerele fete este întotdeauna precedată de o activitate de racolare, de traficarea persoanelor care, din cauza condițiilor precare de trai și a lipsei de instruire, înțeleg să-și câștige traiul zilnic din exploatarea propriului corp. În susținerea acestei idei, oferim spre exemplificare 10 motive pentru care traficul de femei nu constituie prostituție²⁷¹:

- intimidarea prin mijloace psihice și fizice;
- folosirea forței, a înșelăciunii sau a manipulării pentru recrutarea persoanelor de sex feminin;

²⁷¹ Identificate de Asociația Alternative Sociale Iași și citate din Mateuț, Gh. și colab., în lucrarea *Traficul de ființe umane*, Editura Alternative Sociale, Iași, 2005, p.165.

de incriminare (Legea nr. 678/2001 și O.U.G. nr. 194/2002), fără a li se aduce însă modificări substantiale. Așadar, constituie această infracțiune fapta unei persoane care pune în stare de sclavie o altă persoană, adică aducerea acestiei într-o totală stare de dependență, transformarea ei într-un simplu obiect al dreptului de proprietate, persoană care înainte era liberă²⁷⁸.

Potrivit art. 2 pct. 2 din Legea nr. 678/2001, prin exploatarea unei persoane (care se referă la scopul infracțiunii) se înțelege, la lit. b) și „ținerea în stare de sclavie sau alte procedee asemănătoare de lipsire de libertate ori de aservire”. Sclavia reprezintă o formă a exploatarii, ce constituie scop al traficului de persoane. Deci esența sclaviei este dezrădăcinarea unei persoane și strămutarea ei într-un mediu nefamilial, în care lipsa resurselor materiale și sociale o face vulnerabilă și o expune la exploatare.

Totodată, prin sclavie se mai poate înțelege și obligarea unei persoane să ofere servicii sexuale și muncă prin forță sau constrângere, esența sclaviei fiind privarea unei persoane de aspectele esențiale ale independenței sale.

Când ne referim la sclavie, ca formă a ființelor umane traficate, ne referim și la aservirea domestică ce se caracterizează printr-o relație personală între exploatator și victimă, de coabitare, în contextul cărora traficantul exploatează abuziv serviciile victimei, bazându-se pe izolarea și vulnerabilitatea acestiei²⁷⁹. Exercitarea acestor puteri de către exploatator capătă relevanță în cazul traficului de persoane, în special al traficului de femei, făcând legătura între trafic și practicile similare sclaviei²⁸⁰.

S-a stabilit, plecând de la Convenția Adițională care prevede abolirea completă a sclaviei, a comerțului de sclavi și a practicilor similare sclaviei (Geneva, 7 septembrie 1956), ca fiind forme moderne de practici similare sclaviei:

- constrângerea prin datorie;

²⁷⁸ Toader, T., *op. cit.*, p.91.

²⁷⁹ Hutopilă, V., *Traficul de persoane și rolul puterii judecătoarești*, p. 14, nepublicată.

²⁸⁰ Mateuț, Gh. și colab., *op. cit.*, p.170.

infracțiunea de omor (simplu, calificat sau deosebit de grav). Intenția este calificată prin **scop**, legea precizând ca faptele să fie săvârșite în **scopul exploatarii persoanei**.

În viziunea practicii judiciare expresia „în scopul exploatarii victimei” trebuie înțeleasă în sensul executării unei munci în mod forțat, cu încălcarea normelor legale vizând condițiile de muncă, obligarea la practicarea prostituției sau la alte forme de exploatare sexuală. Cât privește latura subiectivă, infracțiunea se săvârșește cu intenție directă sau indirectă.²³⁵

Dacă scopul este atins, în funcție de alte date ale faptei, se poate pune problema unui concurs între infracțiunea de trafic de persoane și alte infracțiuni, de exemplu cu proxenetismul.

Conform Legii nr. 678/2001, [art. 2 alin.(2)] prin „exploatarea unei persoane” se înțelege²³⁶:

- a) executarea unei munci sau îndeplinirea de servicii în mod forțat ori cu încălcarea normelor legale privind condițiile de muncă, salarizare, sănătatea și securitatea;
- b) ținerea în stare de sclavie sau alte procedee asemănătoare de lipsire de libertate ori de aservire;
- c) obligarea la practicarea prostituției, la reprezentări pornografice în vederea producerii și furnizării de materiale pornografice sau alte forme de exploatare sexuale;
- d) prelevarea de organe;
- e) efectuarea unor alte asemenea activități prin care se încalcă drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

Noul Cod penal²³⁷ definește, în art. 183, ce se înțelege prin expresia „exploatarea unei persoane”, definiție asemănătoare celei din legea specială și

²³⁵ I.C.C.J., Secția penală, dec. nr. 1498/2004, disponibilă pe site-ul www.scj.ro

²³⁶ Art. 3 din *Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor*, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transfrontaliere prevede că expresia „exploatarea unei persoane” trebuie să conțină cel puțin exploatarea prin prostituarea unei alte persoane sau alte forme de exploatare sexuală, munca sau serviciile forțate, sclavia sau practicile analoage sclaviei, folosirea sau prelevarea de organe.

²³⁷ Adoptat prin Legea nr. 286/2009, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009.